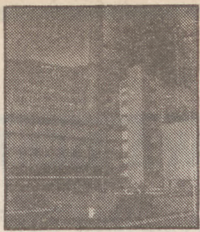

Egoera egonkorrean
segitzen du Joxemiel
Barandiaranek Arreta
Intentsiboko Unitatean / 23

Iberdrola eta Europako
beste lau konpainiak bat
egin dute zentral
pribatuak eraikitzeko / 13

Nesterov sovietarra
izan zen protagonista
nagusia Mepamsaren
aurkezpenean / 21

Egunkaria

Asteartea, 1991ko abuztuak 10 / II. urtea / 206. zenbakia / Salneurria: 75 pta. / 4,5 libera

KULTURA

Hasi da Donostiako Musika Hamabostaldia

Euskadiko Orkestra Sinfonikoa eta Eskifaia Abesbatzaren emanaldiak ireki zuen atzo Donostiako Musika Hamabostaldia. Gaur eta bihar Espainiako Balet Liriko Nazionalak bere ikuskaria eskainiko du Victoria Eugenia. / 23

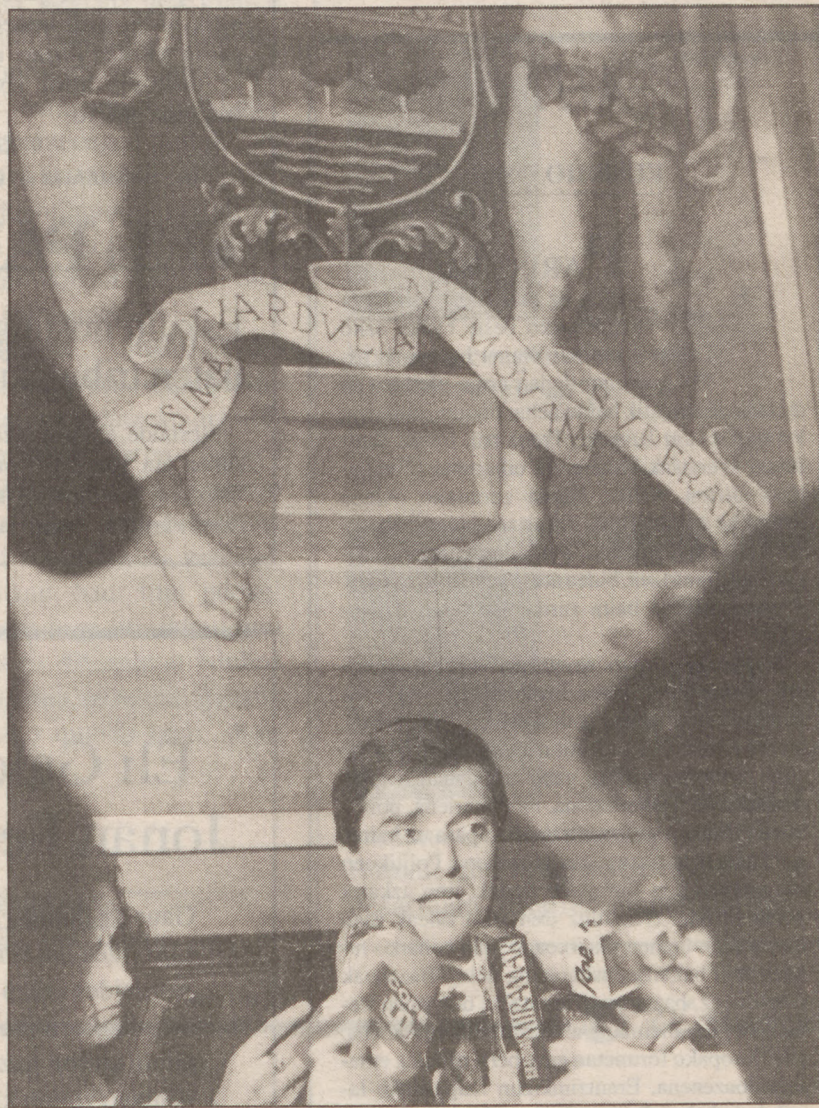
Berriro biltzekotan geratu dira Galdos eta Lurraldea

Fernandez: «Atzoko elkarrizketan planteamendu interesgarri bat sortu zen

Eli Galdos Gipuzkoako diputatu nagusiak eta Jonan Fernandez Lurraldea koordinakundeko bozeramaileak atzo Donostian egin zuten bileran «planteamendu interesgarri bat» sortu zela esan zuen koordinakundeko ordezkariak bilera amaitu ondoren, eta aste honetan bertan biltzekotan geratu zirela iragarri zuen. Eli Galdosek ez zuen adierazpenik egin, baina Jose Ramon Beloki Diputazioko Prentsa arduradunak, Fernandezek hitzak entzun zituelarik, ez zuen honek esandakorik ukatu.

Bien aldetik sortutako planteamenduari buruz Jonan Fernandezek ez zuen argibiderik eman, eta beharrezko diskrezioa aipatu zuen. «Diskretoak izateko ados gaude», esan zuen Lurraldeako bozeramaileak. Bi ordu t'erdia iraun zuen bilera «atsegina» izan zela adierazi zuen Fernandezek, eta Imanol Murua aurreko diputatu nagusiarekin baino «irekitasun handiagoa» somatu zuela gehitu zuen. «Nolabaiteko baikortasunarekin etorri gara hona, eta esan daiteke ekarri duguna baino gehiagorekin irten naizela», azaldu zuen Lurraldeako ordezkariak.

Joan zen astean Felipe Rey Patiñoren kontra egindako atentatua bileran aipagai izan zela onartu zuen Lurraldeako bozeramaileak, eta kazetarien galderei erantzunez, ETAren atentatuak gaitzestea ez zela baldintza izan bileran esan zuen. / 4

Planteamendu berriaren xehetasunik ez zuen eman Fernandezek. C. VILLAGRAN

ETAk mehatxu egindako trenbideetako linea guztiak martxan daude atzotik

ETAk mehatxu egindako trenbideetako linea guztiak martxan zeuden atzo, nahiz eta erakunde armatuak oraindik lehergailuak daudela ohartarazi zuen. Goardia Zibilak eta Renfeko langileek bonba arriskupean zeuden 1.594 kilometroak aztertutuz, baina Goardia Zibilak ez du adierazi ibilbidean lehergailurik aurkitu duten ala ez.

Igande iluntzean El Escorial eta Medina del Campo tartean lehergailu bat jarrita zegoela ohartarazi zuten

telefonoz ETaren izenean, baina trenbide zati hori miatu arren ez zuten ezer aurkitu. Atzo goizean, ezezagun batek egindako bonba mehatxuak Avilako geltokia hustu arazi zuen.

Mehatxu egindako trenbideetan lehergailuak gelditzen zirela adierazi zuen ETAk igandean, 'Egin' eta Dya-ra egindako deietan, eta trafikoa moztea eskatu zuen, «kalte pertsonalak eragotzi nahi badira behintzat». / 5

Erljio ekitaldiak nagusi Gasteizen

Urtetik urtera indartzen ari den goizeko prozesioan gasteiztar ikaragarri bildu zen atzo. Andramari Zuriari lore eskaintza ere atzo egin zioten. Erljio kutsuko ekitaldiak nagusi izan ziren. Orain, blusek ahaztu egingo dute plantxa koska zer den, eta lekukoa zezen, parranda eta kale giroak hartuko dute. / 10-12

Gerra giroa somatzen da serbiarrek hartutako Osijek-eko aireportuan. BALOGH

Jugoslaviako krisiarekin zer egin erabakiko du gaur EK-k

Europako Komunitateko (EK) Kanpo Arazoetarako ministroen aparteko bileran Jugoslaviako krisia izango da eztabaidagai nagusia gaur Hagan. EK-ko Troikaren bitartekotzak huts egin ondoren, ministro europarrek bide berriak bilatu beharko dituzte. Europako segurtasun eta Kooperazio Kontseilua (CSCE) bihar biltzekoa da.

Ministroek Kroaziako Goardia Nazional eta milizia serbiarren arteko funtzioarekin indar armatu europarrak bidaltzea edo ez erabaki-

ko dute. Adituen esanetan EK-k Eslovenia eta Kroaziaren independentzia onartzea aukera bezala jarri da aurrez. Kanpo Arazoetako ministroek hartu dezaketen beste erabakia Europako Segurtasun eta Kooperazio Kontseiluko (CSCE) aparteko bilera deitzea da.

EK-k errepubliken independentzia onartzekotan, gatazka, nazio subiranoen arteko borroka bihurtuko litzateke eta kasu honetan CSCEk ez luke behar Jugoslaviaren baimenik arazoan parte hartzeko. / 17

Profugo espedientea ireki diete laurehun gipuzkoarri

Gipuzkoako 456 gazteri profugo espedientea ireki diete agintari militarrek, Gipuzkoako Buletin Ofizialean argitaratu denez. Gazte horiek hogeitamar egun pasa baino lehen dagokien zentrura joan eta beren burua aurkeztzen ez badute, profugotzat joko ditu Espainiako Armadak. Espedientatzearen arrazoiak zegoen garaian erreklutamendu zentruan aurkeztu ez izana da, hau da, soldadutzara joateko egin behar diren tramineak eta gainontzekoak betetzera joan ez izana. Baina paperak «behar bezala» beterik ez edukitzea ere nahikoa da prozedura honetan sartzeko. Beste hogeitalau gazteri hamar eguneko epea ipini diete, egoitza militarra agertzen ez badira beraiei ere espedientea irekiko zaiela abisu emanez. / 7

BESTERIK

POLITIKA

Muguruzaren hilketaren sumarioa irailerako itxita egon daiteke / 6

ESTATUA K

Jordi Pujol: «Estatutua ez da nahikoa hizkuntza eta kulturaren jarraipenerako» / 15

NAZIOARTEA

Aljeriara egindako bisitaldiarekin amaitu du James Bakerrek Ekialde Erdiko egonaldia / 18

KIROLA

Zierbena favorito gaur eta bihar Santurtzin jokatu den Bizkaiko Traineru Txapelketan / 20

Komatxoak

JON SARASUA

ALDIORO hitz berriak jartzen dira modan politikoei dotriña ematerakoan erabiltzen duten hiztegiari «Gizartea» dabil orain asko.

Iadanik gehiengoaren ideia hustiatzen ere nekatu gabe, zati bat osotasunaren lekuan jartzen da. Euskal «gizarteak» erregaren bisitari ederki erantzun dio. 200 atso dira Gernikako gizartea, bozgorailuek hala badiote. Hitzak funtzionatzen du hedabideetan, eta horretarako dira hitzak.

Dema interesgarri baten lekuko gara: gizartea herriaren kontra. Autobidearen aldeko manifestazioan ere euskal gizarteak argi utzi zuen bere nahia (ikus hedabideen titularrak eta kolumnista burutsuen analisiak). Aurkako manifestarioak ez bide ziren euskal gizarte. «Herria» izango ziren haiek. «Herriak ez du barkatuko» horietako herrikoak. Erabakitzea tokatu zaigu noski gizartean edo herrian egon nahi dugun. Dona, dona, kationa. Bakoitza bere hitzekin dabil hemen, besteari komatxoak jarritz. Batzuk beren hitza kostata zabaltzen duten bitartean, besteek denonak-edo behar luketen hedabideetatik bonbardatzen dute. Eta badago alde.

Euskara batuaren kontua baino zailagoa da nonbait hizkuntza batua lortzea, komatxoak kenduta. Ordenadorean, Ñ letra baino inportanteagoak dira, oraindik, komatxoak.

AHT

EUSEBIO OSA

PARIS zoragarria da, nork ez luke ikusi nahi? Eta Europako beste bazter asko ere bai. Baina burmuina estutu dudan arren ulertzen ez dudana da zergatik heldu behar dugun, adibidez, Parisa, *abiada haundiz*. Trena bai, trenak errefentzi aberatsak biltzen eta oihartzun liluragarriak bizten baititu. Baina zertarako abiada haundiko trena? Trena azkartzea baino hobe ez ote geltokiak edertzea, trenbide inguruak ikusgarriago bihurtzea, bidea atsegingarriago egitea. Trenez, *ibiltzea* baita xarmangarria, ez *hel-tzea*.

Baina zer ari naiz ametsetan? Hori ibiltariaren, bidaiariaren trena litzateke. Eta AHTren aldeko lehia, azken geltokira bide bazterrik, aurreko zelairik eta urrutiko mendirik erreparatu gabe, leihora arrimatu gabe itsu itsuan heltzen direnena da: ejekutiboena, merkatariena, politikoena, Europa gu bezala denborapasa ez baina, gure alde lana latz egitera doazenena. Politikoen eta merkatarien Europako trenak, tren azkarra behar du ian. (Arzalluz tren-azkarzaleak esan berria digu hemen mantxoago joan beharko lukkeen tren bakarra euskararena dela). Bazterrak ikustera ez, bazterretan agintzera doazenena. Eta gure bizimaila altxatzen dihardutenena. Eta Europako forunetan gure berri ofiziala ematera doazenena. Erantzunkizun izugarritzko lanak bete behar dituzten jaun-andre txit prestuena.

Besteok, Parisa edo Erromara zeregin inportanteetara ez goazenok, ez dugu AHTren lehia hori oso ongi ulertzen. Eta besteak, Afrikar langile emigratuak, AHT albotik pasatzen ikusiko dute, ahozabalik, eta tren kirastuak eta errepede bazterrak betetzen jarraituko dute.

● EL CORREO ESPAÑOL

Aholkulariak

Lehen adibidea: EAJko Euskadi Buru Batzarreko egungo idazkaria, Francisco Javier Gorigolzarri, Nekazal Sailburuaren aholkularia da, eta oraingo Gobernua osatu arte Nekazal Departamentuko sailburuordea izan zen. EBBko lehendakaria, logikoa den bezala, egunero Bilbon aurki daiteke, erakunde horretako egoitzan, eta oso gutxitan Lakuan, baina hala ere, Administrazioetik jasotzen du dirua eta ez bere alderditik. Ez al litzateke logikoagoa izango, kargu horretako iharduera erabatekoa izanik, EAJk ordaintzea eta ez zergapekoen poltsikoetatik?

(...)

Horrela ez goaz bide onetik, eta oso eredu txarra ematen diote gizarteari, korrupzio horien aurka borroka egin beharko luketen lehenak. Premiazkoa da bizitza publikoa eraberritzea, eta horretarako etika nagusi izan behar da, eta hiritarreganako Zerbitzua beste edozer gauzaren gainetik jarri. Eta bestela, beste gauza batzuen artean, alderdiak ez daitezela kexa abstentzioa izugarria delako.

CAYETANO
GONZALEZ / 1991-VIII-5

● EL PAIS

Eskuin nostalgiko baten tribulazioak

Bestalde, ez da ulertzen beldur sakon eta jakobino hori Euskal Herri eta Kataluniatik kanpo, bi herri horien independentziari

buruzko hauteskunde kontsulta bat egiteari dagokionean; plebiszitu horiek galdu egingo litzateke dudarik gabe independentistek, eta horrela auzia behin-betirako amaituko litzateke. Espainia ez da herri balkaniko bat, Europako lehen gerraren ostean artifizialki sortua, amarrugabekeria eta historia ez ezagutzearen ondorioa, baina, batez ere, inperio austrohungariarrari zenbait politikoei aintzinatik dioten gorrotoari esker sortu da. Eta ez da, gainera, hasi Ivan el Terribletik Stalin arterainoko konkistaren ondorioa, errusiar inperioaren kasua. Espainia sortu zen, bertako herriak beren borondatez elkartuta, XV mende amaieran gauza egin bezain libre. Bere lotunea Koroa da.

FRANCISCO DE SERT / 1991-VIII-5

● ABC

92ko «traka» posiblea

Apostua planteatuta dago. ETArentzat, 1992a da ia behinbetiko aukera. Gobernuarentzat, berehalako hauteskundearen errealitateen garantiak onartzearen klabea, eta baita PSOE berarentzat ere. V mendeurrena erabat kaltetua, Expo 92 terroreak nahastua, Barcelonako Joko Olinpikoei indarkeriaren adituek ospea kentzeak, egungo gobernuarentzat irakuraketa deskalkifikatzailea izango luke.

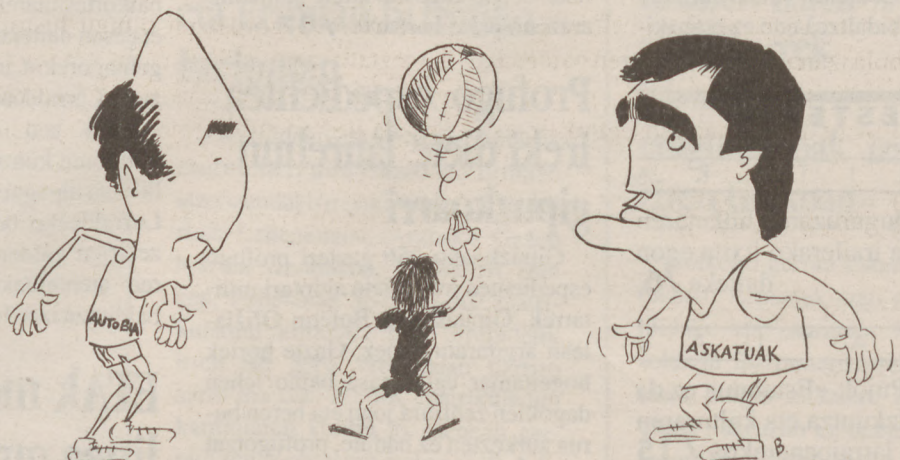
Ikuspegi horren aurka, Gobernuak ahaleginak egin ditu aurrekontuan poliziarri eta baliabide materialei dagokionean. Bertako inguruak seriozki babestuko ditu, ez dago inolako zalantzarik.

PERTSONAIA

Eli Galdos eta Jonan Fernandez

Gaur astelehena bilduko dira Lurraldea eta Eli Autobidea arazo hori nola litekeen itzali jende ororen pazientzia gehiago zertan kixkali bakoitza bere aldetik beti ezin liteke ibili normaltasuna herri hontara nahi baldin bada itzuli.

JOSU ZELAIA

JESUS FERRERO / EL MUNDO / 91-VIII-5

Baina festetan dagoen herri batek, mundu osoan entzutea eman nahi duenak, bere gesta historiko esanguratsuenari buruz, Sevilla eta Barcelonako toki batzuetan lasaitasuneko ugartetxo batzuk lortzearekin ez du nahikoa. Terrorismoak nahasitako gizarte batek eta distira ofizialak babestutako marko batzuk, erabat penagarria den kontrastea adieraziko lukete.

LORENZO
CONTRERAS / 1991-VIII-5

● EL DIARIO VASCO

Sute automikoa

Pujolek piztu du sua, eta inhibitu egin da, autonomia Konstituzioaren 143. artikulua bidez eskuratu zutenei kompetentziak gehitu egin dizkietelako, eta alde biko negoziatzia egitea eskatu du, Katalunia eta Estatuaren artean, alegia, finantzaketa sistema berria ezartzeko; alegia, diru gehiago. Extremadurako lehendakariak, Juan Carlos Ro-

driguez Ibarra sozialistak, Castilla-Leonekoak, partido popularreko Juan Jose Lucasek, haizea eman diote suari. Ondo dago nazionalitatea osatzea, baina ez dago ondo distantziekin jarraitzea, horrela gu are eta txiroagoak izateko eta zuek aberatsago, erantzun dute. Katetoen altxamendua da; Juan Hormaetxeak cantabriarrei Gobernu zentralaren aurka altxatzeko deia egitean sortzen duen deskontentu bera, diskriminatu egiten dituelako Gobernu Zentralak eta komunitatea zorretan sartu.

Gobernuak Estatu arazo larri hori epe finkorako zuen. Jadanik beteta zegoen autonomiaren bost urteko epea, bigarren mailako komunitateek beraien estatutuak aldatzeko, kompetentzia gehiagoren bila. Baina joan zen maiatzeko hauteskundeak egin eta gero, Gonzalez suhiltzaile adituak, erreibindikazioak hoztea lortu zuen, urtea amaitu baino lehen kompetentziak izugarri deszentralizatuko diren promesarekin.

PEDRO PARAMO/1991-VIII-5

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:
MARTIN UGALDEKontseilu Editorialeko Lehendakaria:
JOAN MARI TORREALDAIKontseilari Ordezkarria:
JOXE MIEL ZUMALABEGerentea:
INMA GOMILAZuzendaria:
PELLO ZUBIRIAZuzendariordeak:
NEREA AZURMENDI
LUZIAN ETXEZAHARRETA
INAKI URIAPublizitatea:
KORNELIO ROTETA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E
Lege Gordailua: SS 800/90

HELBIDEAK

Egoitza soziala, Pulizitatea eta Administrazioa: Antso Jakituna, 16-1. / 20.010 Donostia / ☎ 46 90 22 / Faxa: 45 59 57

Erredakzio eta Tailerra: ANTZA S.A. Industrialdea 01-02 Pabilioak / 20.160 Lasarte-Oria / ☎ 37 15 45 / Faxa: 36 54 93

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruñea / ☎ 17 80 78/79 / Faxa: 17 80 77

Bizkaia: Barroeta Aldamar, 2-1. eskua. / 48002 Bilbo / ☎ 423 90 62 / Faxa: 423 94 60

Lapurdi / Nafarroa Behera / Zuberoa: 2, Galuperia kaia. / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Historia eta Ixtorioak

HISTORIA irakurten hasi garen guztietan bethiere ageri zaiku, bethiere sentitu dugu egita contatzen zeraukutela, egia pollit bat casu gehienetan, odolez eta malkhoz osoturiko egia latz bilhakatzan dena noiz-ere amiñi bat sakontzen bait dugu.

Irabazleen historia da histori bakharra, galtzaileenak ixtorioak baizik ez bait dira.

Euskaldunon historia' laburra da, euskaldunak berak ere bethi izan bait dirateke luze egitateetan, bainan labur hitzetan. Hala deraukute erraiten, bederen, historigileek, irabazleen historia contatzen duten horiek al'egia.

Ba dirudi, beraz, ezen euskaldunetan historizaleek lekhurik ez dutela. Bethi galtzaile izan othe gara? Ez hal dugu deus contatzekorik?

Geure historia redactatu ahal izaiteko' onak nortzu garen eta tzarrak zeintzu diren jakin behar genuke. Nahi ta nahi ez, histori guztietan bethi agertzen dira onak alde batetik eta gaiztoak bertzaldetik, geu eta geutarak, eta hek eta heien alde direnak.

Non bertzeak hamaitzen bait dira, han gara gu hasten.

Nora bertzeak heltzen diren, handik gara geu desagertzen.

Nondik geuk alde egiteko gogorik erakhuts ez bait dezagu, hara ez dira hek laphurtzera sarthuko.

Factu edo egitate lazgarrien gainean histori ederrak eraikiten ahal dira, hilherrien gainera lili ederrak hasten diren bezala.

Tristeia da bai, bihotza goibeltzerainoan, hola izana, bainan izanaren gainean izaitekoa da loratzen.

Etsairik ez den lekhuan sosegurik ez da

aurkhitzen. Hala zaizkigu beharrezko etsaiak, nola maithagarri lagun minenak: zer contaturik eduki dezagun... izan ahal gaitezentzat.

Geuk errana' historia izanen da, heiek erranak' ixtorioak, kontuak, iphuinak eta.

Guztiarekin ere, historia aintzinerat dioa, denbora Aintzinerat avanzatzen

dezatentzat zein haundi izan ginen, noraino heltzeko eta nolako ikhas dezatentzat zein haundi izan ginen, noraino heltzeko eta nolako balentriak egiteko gai izan ginen.

Haurrak' nagusitu ahala, histori horren galdi gainerat igaiten dira, egiazko histori-egile bilhakatzaz.

Egunen batez, oraiko historia iratz dezatenen, agertuko hal gara, bada, euskaldunak? Ala galtzaile gerthaturik-eta berriz nonbait izkutaturik egonen garade-a?

Zer bedi hala gertha! Irabazle atheraiak izanen gara, garhailariak gerthaturik gara, baldin ikhasi ba dagigu ezen historia' zorigaitzez, odolez irazten dela nonnahi eta noiznahi.

Merkhatua den bizitza huntan ez da nehoiz nehon deus opharitzat emaiten, bainan eskuetarik garrazki khentzen da.

«Negarrez dathorrenari tipula begian» maximaren azpian bizi gara. Zenbatez golphe gehiago hartzen bait dut zureganik, hainbatez maithatzenago zaitut, Jo nagizu musu dizudangatik!

Historiaren negarrak ez dira seculan ikhusten, joan-kizun ixilean galtzen dira eta galtzenago ari.

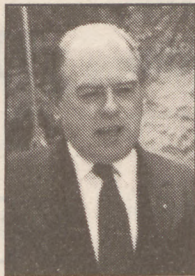
Bainan... ilhunpean ostean, bethorku osteria ethorkizunean gidatzeko argi-bizimailea! zeren bakhea nahi bait dugu, tximeleten hegaltada egunbethekoak nahi ditugu ikhusi, zelhaiak loratzen, haur ttipi jaioberraren begi oro-ikhasigura hoik ez ditezentzat lainhoz estal, mundu berria dezagun

molda, libertatezko mundu berri' desirazkoa!

JOSU LAVIN

JAKINTZA BAITHAKOA

BERRIAK ZIRI

JORDI PUJOL
Kataluniako Generalitateko lehendakaria
LA VANGUARDIA
1991-VIII-5

«Estatutua, egun aplikatu bezala, ez da nahikoa gure nortasunaren defentsarako, eta beraz, premiazkoa da Estatutuaren irakurketa berria egitea»

XABIER OLABERRI
EEko Exekutibako kidea
EL MUNDO
1991-VIII-5

«EEn gatazka ez zen sortu klanen gerragatik, eta ez da proiektu politikoko arazoa»

JUAN GOYTISOLO
Espainiako idazlea
EGIN
1991-VIII-5

«Europar historian ezagutu den garairik barbaroenetakoan gaude»

MUAMMAR EL GADDAFI
Libiako lehendakaria
EL PAIS
1991-VIII-5

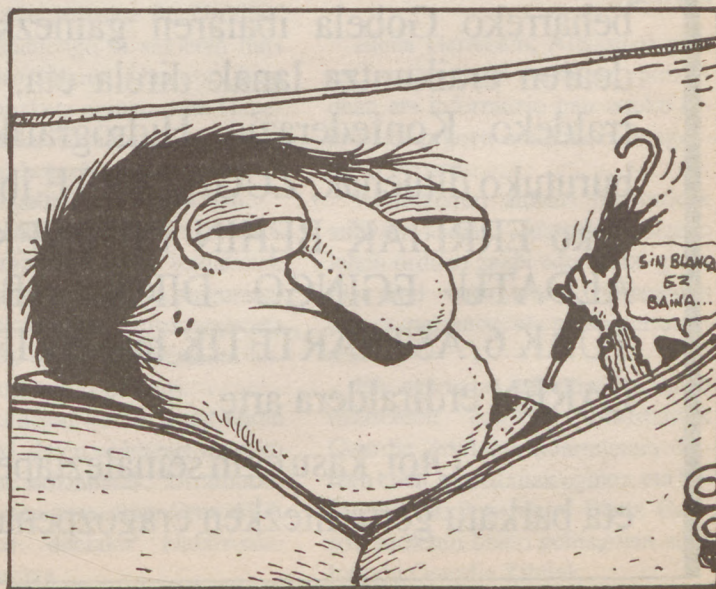
«Erakutsitako erantzukizunik ezagatik, Estatu Batuak izan beharko litzateke desarmatu beharreko lehen herria»

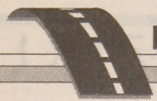
ZAKILIXUT

© Olariagak

Jose Angel Cuerda Gasteizko alkatea ez da jadanik «gutxien kobratzen duen alkatea», ezta zinegotziak ere. Atzo Gasteizko udalbatzak soldatak igotzea erabaki zuen, batez ere alkate, alkateordea eta zinegotzi delegatuena. Cuerdak urtero bi milioi pezeta gehiago kobratuko ditu aurrerantzean.

Irurtzun-Andoain autobidea

'Askatuak' atzo bildu zen Diputazioaren eskaintzaz erabakitzeko

DONOSTIA

Donostiako 'Askatuak' saskibalo taldea atzo arratsaldean bildu zen Gipuzkoako Diputazioak egindako eskaintzari buruzko erabakia hartzeko. Artikulu hau idazteko orduan, talde honetako asanblada Donostiako 'Costa Vasca' hotelean bilduta eta erabakia hartu gabe zegoen.

Diputazioaren eskaintzaren arabera, diru beharrean dagoen talde donostiarra bi urtez finantzatu du, baina ordainean lehen mailan dagoen Gipuzkoako saskibalo talde bakarrak 'Leitzarango autobidea' izena erabili beharko du.

Atzo 'Diario Vasco' egunkariak kaleratu zuenez, taldeko zuzendari zein zaletuek, edozein ideologia izanda ere, gogor gaitzetsi zuten Diputazioaren eskaintza, ezbidetkotzat jo bait zuten saskibalo taldea erabiltzea kirolari ez dagokion gai bat defendatzeko.

Izan ere, zaletu eta zuzendari hauen ustetan, Gipuzkoako Diputazioak Leitzarango autobidearen proiektu ofizialaren propaganda egitearen truke taldea lagundu ahal badu, ez dago arrazoirik halako izen gatazkatsua erabili gabe ere ez laguntzeko.

Gauzak honela, talde honetako 200 bazkideek etorkizuna bera erabaki behar zuten atzoko bileran, beste sponsorrik aurkitu gabe, Diputazioaren eskaintza onartzen ez badu, taldeak Lehen Mailako lekua salgai ipiniko bait du, eta Gipuzkoan kirol honen goi maila baztertu.

«Planteamendu interesgarri bat» sortu da Galdos-Lurraldea bileratik

Aztertu ondoren berriro bilduko dira bi aldeak aste honetan bertan

«Planteamendu interesgarri bat» sortu zen atzo Eli Galdos Gipuzkoako diputatu nagusiaren eta Jonan Fernandez Lurraldeako bozeramalearen arteko bileratik, azken honek bi ordu t'erdi iraun zuen bileraren amaieran adierazi zuenez.

P. URZELAI / DONOSTIA

«Planteamendu interesgarri bat dago eta bakoitzak bere aldetik aztertzeke gelditu gara eta bigarren bilera bat egingo dela aurreratu ahal dut», esan zuen Jonan Fernandezek bileratik ateratzean Gipuzkoako Foru Diputazioaren Jauregian bertan.

Jose Ramon Beloki, Diputazioaren prentsa arduradunak jakin erazi zuen Diputazioaren aldetik ez zela adierazpenik izango. Jonan Fernandezek esandakoari uko egiten ez bazitzaion zuzena zelako izango zela ulertarazi zuen Jose Ramon Belokik, Lurraldearen bozeramaleak azalpenak egin zituenean bertan izan zela-rik.

Bigarren bilera aste honetan izango da, eguna eta ordua zehazteke badaude ere, Jonan Fernandezek adierazi zuenez. Bien aldetik sortutako

Jonan Fernandez, Gipuzkoako Diputazioaren Jauregiaren aurrean, bilera amaitutakoan.

CARLOS VILLAGRAN

planteamenduari buruz, Jonan Fernandezek ez zuen argibiderik eman, eta beharrezko diskrezioa aipatu zuen. «Diskretoak izateko ados gauden, gai hau portu onera eramateko borondatean oinarriturik», esan zuen Lurraldearen bozeramaleak.

Bilera «atsegina» izan zela eta Imanol Muruarekin baino «irekitasun handiagoa» somatu duela gehitu zuen, aurreko diputatu nagusiarekin izandako bilera «atsegina» izan bazen ere.

«Adierazi dgun bezala nolabaiteko baikortasunarekin etorri gara hona, eta esan daiteke ekarri duguna baino handiagoarekin irten naizela», azaldu zuen Fernandezek.

KONTSENTSUA LORTZEKO ESPERANTZAN

Bileran Irurtzun-Andoain autobidearen arazoaren alde asko aztertu zuten bi aldeek, bai ikuspuntu historiko, ekologiko, zein tekniko. Joan zen astean Felipe Rey Patiñok jasan zuen atentatua bileran aipagai izan zela onartu zuen Lurraldeako bozeramaleak, ez ordea Diputazioak Askatuak saskibalo taldeari eginiko proposamena, «Leitzarango autobidea» publizitatea sponsorizat onartzearena, alegia.

Kazetarien galderei erantzunez, Jonan Fernandezek argitu zuen ETaren atentatuen gaitzespena ez zela bileran egon baldintza gisa.

«Kontsentsua lortzeko esperan-

tzarekin ari gara lanean, esperantza daukagu, zaila dela badakigu ere», adierazi zuen Jonan Fernandezek.

Beste daturik ez badago ere, bileraren ostean Irurtzun-Andoain autobidearen gatazkan bi alde nagusien arteko akordioa posiblea dela dirudi, bi aldeek elkarren artean hitzegin dezaten orain arte horrelakorik onartzen ez zutenen aldetik trabarik egon ez dela eta sektore sozial askoren aldetik adostasuna erdies-teko ahalegin hau ondo ikusia izan dela kontutan harturik.

Dena den, mobilizazioek aurrera egingo dute eta aste honetan bertan, ostegunean, mendi ibilaldi bat antolatu du Lurraldeak.

Gipuzkoarren % 62 akordioaren alde dago autobien gatazkan

DONOSTIA

Gipuzkoako biztanleen gehiengo adostasuneko irtenbidearen alde agertu da Leitzarango autobidearen gatazkan, IPES elkarteak Egin egunkariarentzat egindako inkestaren arabera. Ikerketa soziologikoak dioenez, inkestatuen % 62,2 proiektu ofizialaren alde eta aurka dauden arteko akordioaren alde dago. % 21,6k erakundeek landutako proiektua onartzen du inolako zantzarik gabe. Inkestatuen % 16,2k ez du iritzirik eman autobidearen arazori buruz.

Batez ere gazteak dira adostasunaren alde daudenak. 24 urtetik beherakoen % 75 honen alde dagoen bitartean, 25-44 artekoen artean adostasuna % 68ra jaisten da. Adin guztietan elkarriketaren aldekoak nagusi badira ere, adina aurrera joan

ahala proiektu ofizialak bultzatzaile gehiago ditu. 45-64 eta 65tik gorakoetan % 27,9 eta % 26k onartzen dute Diputazioak proposatutako ibilbidea.

Botoen arabera, hiru talde bereiz daitezke argi eta garbi. Lehenik, HBren botoemak (% 90,5), abstenitzen direnak (% 66,8) eta botatzeko adinarik ez dutenak (% 70,2) dira kontsentsuaren alde agertzen direnak. Beste punta batean proiektu ofizialaren alde jotzen dutenak daude, PSOE (% 56,8) eta PPko (% 100) botoemak batipat. Hirugarren talde batean ibilbide ofizialaren alde baina neurri txikiago batean dauden botoemak ditugu: EE (% 40,5), EAJ (% 39,7) eta EA (% 36,6). Inkestatuen % 42,1ek uste du, gatazkan dauden bi aldeak ados izan daitezkeela. % 29,9 ezezkorrak agertzen da eta % 28,7k ez du iritzirik eman.

Poliziaren aurrean deklaratu zuen atzo Felipe Rey Patiñok

MADRIL

Felipe Rey Patiño, ostiraleko atentatuan zauritutako enpresariak atzo deklaratu zuen Poliziaren aurrean. Deklarazio hau garrantzi handikoa da atentatuaren nondik norakoak jakiteko, orain arte egindako adierazpenetan ez bait datoz bat Rey Patiño eta Polizia. Enpresariak bonba-gutuna aztertzeraz eraman zuela eta arazorik ez zuelako itzuli ziotela esan arren, Poliziak lehergailua detektatutik ez zela pasa jakin erazi zuen. Atentatu berean zauritutako Antonio Llanes goardia juratuak ezin izan du aitortzen egin nahiz eta bere osasun egoerak hobera jo duen. Polizi iturriek Eferi esandakoaren arabera, oraindik ez da ezagutzen bonba-gutunak zeraman leherkari mota eta kopurua.

GETXOKO
UDALAAYUNTAMIENTO
DE GETXO

ZUGAZARTE IBILBIDEKO ERREIEN BEHIN BEHINEKO ALDAKETA

Cristobal Valdés kalean egin beharreko Gobela ibaiaren gainezkabi-dearen eraikuntza lanak direla eta, Iparraldeko Konfederazio Hidrografikoak burutuko dituenak, ZUGAZARTE ibilbideko ERREIAK BEHIN BEHINEKOZ ALDATU EGINGO DIRA, ABUZTUAK 6, ASTEARTETIK hasi eta IRAILAREN erdiraldera arte.

Otoi, kasu egin seinalez tapenari eta barkatu gerta litezken eragozpenak.

Espainiako trenbideak martxan beste lehergailurik ez agertzean

ETAk lehergailu gehiago daudela dio Dya eta Egin egindako deien bidez

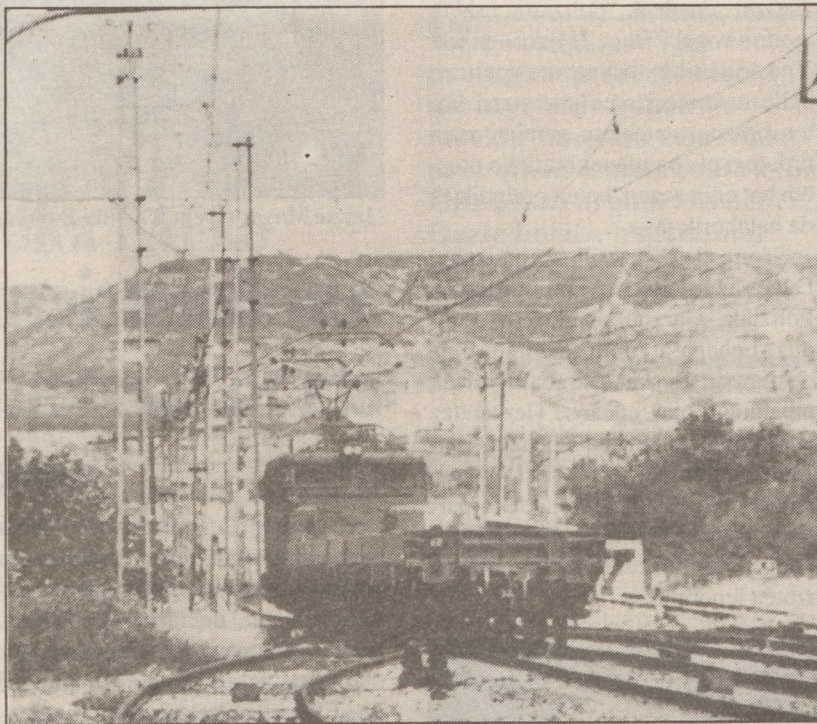
Normaltasuna da nagusi ETAk mehatxatutako trenbideetan, erakunde armatuak oraindik lehergailuak badaudela adierazi arren. Goardia Zibilak eta Renfeko langileek bonba arriskupean zeuden 1.594 kilometroak tren berezi baten gainean aztertu dituzte inolako emaitzarik gabe.

DONOSTIA

Txakurrak, helikopteroak eta medio ugari erabili dituela agertu arren, Goardia Zibilak ez du jakitera eman ibilbidean lehergailurik aurkitu duen ala ez. Renferen arabera, Barne Ministeritzaren esku dago informazio hori zabaltzea.

Madrid-Avila-Valladolid trenbidea izan zen ireki zen azkena. Tren trafikoa 14.00etan hasi zen, igande iluntzean ETArenean eginiko dei batean El Escorial eta Medina del Campo tartean lehergailu bat jarrita zegoela ohartu eta gero. Arealoko (Avila) geltokira telefonoz egindako dei honetan, geltoki honen eta probintzi bereko Velayoskoaren artean lehergailu bat zegoela jakin erazi zuten. Goardia Zibilak eta Renfeko langileek mehatxaturiko bidea aztertu zuten tren berezi batean, inolako lehergailurik aurkitu gabe.

ETArenean azken mehatxu horren ondoren, ibilbide luzeko trenek Segovia eta Aranda de Duero lineak erabili behar izan zituzten, eta horrek

Makina bereziekin miatu du Renfek trenbidea.

EFE

atzerapen handiak sortu zituen. Ibilbide motzekoak bertan behera gelditu ziren eta bidaiariak autobusez joan behar izan zuten.

ETAK BONBAK DAUDELA DIO Egin eta Dyari telefonoz egindako deian, ETAk mehatxaturiko trenbideetan lehergailuak gelditzen zirela adierazi zuten igandean. Erakunde armatuak trafikoa moztea eskatu zuten, «kalte pertsonalak eragotzi nahi badira behintzat». Dyak Polizia Nazionala eta Udaltzaingoa jakinaren gainean jarri zituen eta Egin Renferen kontak-tuan jarri zen.

Goardia Zibilak operazio berezia antolatu du trenbideak arakatu eta ETAk lehergailu gehiago jartzea eragotzi ahal izateko. Bonbak aurkitzeko bereziki prestatuak dauden txakurrak eta helikopteroak erabiltzen ari den operazio hau abuztuaren 25ean amaituko da, ETAk leherketak gertatzeko emandako azken eguna.

Geltokietan pilatutako jendearentzat autobusak jarri zituen Renfek. Hauetariko batek istripua izan zuen igandean goizeko 7.15etan Irun eta Madril elkartzen dituen N-1 errepideko 51garren kilometroan. Trafiko Goardia Zibilak Eferi adierazita-

✓ **Bonbak aurkitzeko bereziki prestatuak dauden txakurrak eta helikopteroak erabiltzen ari den operazioa abuztuaren 25ean amaituko da.**

koaren arabera, istripua Venturada-ko (Madril) udalerrian gertatu zen, 50 pertsona zihoazen autobusa errepidetik atera zenean bihurtune bat hartzerakoan. Zauritutako 18 pertsonetatik bik besterik ez zuten ospitalera joan behar izan. Beste 16ri El Molarreko ospitale batean zaindu zizkieten jasotako kolpe eta ebakiak. Autobus hau Madriletik Irunera zihoan bost autobusetako konboi baten partaide zen, SNCFk (Frantziako Trenbideen Konpainiak) Irungo muga trafikoa itxi ondoren antolatutakoa.

BONBA MEHATXU FALTSUA Ezezagun batek telefonoz egindako bonba mehatxuak Avilako geltokia hustu arazi zuen atzo goizean, Gobernu Zibileko iturriek Eferi adierazitakoaren arabera. Avila bertatik egin zen deia poliziaren esanetan. Poliziak geltokia eta inguruak miatu zituen baina ez zuen lehergailurik aurkitu. Iturri berdinek adierazi zuten, Poliziak antzeko deiak galarazteko zenbait neurri hartu ditu. Deiak nondik eginak izan diren jakiteko egoitz publikoetako telefonoe-tan ekipa bereziak muntatu ditu.

Mitxelen askatasunaren aurkako errekurtsioa ez dute aintzat hartu

IRUNEA

Zutoia Mitxel, egun Carabanchelen preso dagoen HBko parlamentariaren behin-behineko askatasunaren aurkako errekurtsioa ez du aintzat hartu Nafarroako Epaitegi Gorenak.

ETA erakunde armatuari laguntzea leporatu zioten Mitxeli eta otsailaz geroztik preso dago. Nafarroako Epaitegi Gorenak irailaren 9tik aurrera behin-behineko askatasuna emango diola jakitean, erabaki horren kontrako errekurtsioa aurkeztu zuen Ministeritza Fiskalak. Parlamentariaren askatasunaren aurkako errekurtsioan, leporatzen zaien delituaren larritasuna argudiatu zuen Ministeritza Fiskalak.

Nafarroako Epaitegi Gorenak atzo jakin erazi zuenez, ordea, bere erabakiari eutsiko dio, HB eta alderdi horren hauteslearen eskubide konstituzionalak errespetatzearen.

Frantziar kotxe bati su eman zioten Barañainen

DONOSTIA

Matrikula frantziarreko kotxe batek kalte handiak jaso zituen joan zen larunbat goizaldean Barañainen (Nafarroa), ezezagun batzuek su eman ondoren. Bertako Udaltzaingoa jakin erazi duenez, erasotutako kotxearen aurrekaldea, karrozeria, motorea eta barnekaldea kaltetu ditu suak.

Dirudienez, atentatugileek lata bat erregai jarri zuten aurre ezkerreko gurgilaren parean eta su eman zioten. Vasco Press agentziak zabaldu duenez, ibilgailuaren jabeak, gaur egun Frantzian baina zenbait urtez Barañainen bizitakoak, Nafarroako Gobernuak atentatu bidez kaltetuak direnei ematen dizkien dirulaguntzak eskatzeko asmoa agertu du.

Bere burua ezagutarazi ez zuen lagun batek kotxearen erreketaren berri eman zion atzo Egin egunkariari.

Elena Garisoain altsasuarra atxilotu dute

IRUNEA

Elena Garisoain, Altsasuko gaztea, atxilotu egin zuten atzo goizaldean eta informazio hau itxeko orduan ez zegoen oraindik bere egoe-raren berririk.

Amnistia aldea Batzordeak aditza eman zuten, goizeko lehen orduan zazpi edo zortzi goardia zibil sartu ziren Garisoainen etxera, paisanoz, eta preso hartu zuten.

Efe agentziak zabalduetako informazioaren arabera, altsasuarak Goardia Zibilaren koartelera deitzen zuten, mehatxuak eginez, eta horregatik atxilotu dute. Elena Garisoain behin baino gehiagotan atxilotu du Goardia Zibilak.

Gabriel Urralburu egitasmoari azken ukituak ematen ari da

IRUNEA

Gabriel Urralburu PSN-PSOEko lehendakariagaia, inbestidura egitasmoari azken ukituak ematen ari da, bihar bertan irakurri beharko bait du Foru Parlamentuaren aurrean.

Parlamentuak lau aldez errefusatu zuen Juan Cruz Alli, UPNko lehendakariagaia. Hautagai eskuindarrak bere alderdiaren 20 botoak besterik ez zituen lortu eta sozialistak gutxienez bi gehiago izango dituen arren —PSOErenak 19 eta EArenak 3—, aginteari eusteko garantiarik gabe aurkeztu da.

Urralburuk aurkeztuko duen egitasmoa EAren hitzartutakoa da eta, sozialistaren hitzetan, «aurrerabiderako gobernuari» atea irekiko litzateke, EAri bi kontseilaritza agindu bait dizkiote sozialistek.

Dena dela, egitasmo horren edukia aurrerakoa den ukatu egin du Herri Batasunak eta, sozialistak negoziaketa mahai batean eseritzeko prest azaltzen ez diren bitartean,

Plataforma hau, Lurraldearen esanetan, ikuspuntu teknikitik egin daiteke eta elkarrizketa soziala gatazkak konpontzeko bide demokratiko eta eraginkorra dela frogatu ahal du.

AZPIROZKO ZATIA ETA URRALBURU Bere inbestidurako hitzaldian, Urralburu behartuta dago duela bi urte geldirik dagoen Azpirozko zatiaren benetazko egoera zein den adierazteko, erantsi du Lurraldeak. «Datozen lau urteotan politika progresista nagusituko ote den jakiteko, PSNtik iragartzen denez, ezinbestekoa da jakitea Nafarroako Gobernuaren lehendakaria izanez gero elkarrizketa ala inposaketaren bidea erabiliko duen», gogoratzen zion Lurraldeak Urralbururi. «Jakin dezatela Urralburuk eta Allik prest dutela Lurraldea gatazkari elkarrizketen bidezko irtenbidea emateko», esan zuen koordinakundeak.

Irurtzun-Andoain autobidea

Hitzegiteko prest dagoen esateko eskatu dio Lurraldeak Urralbururi

IRUNEA

Lurraldea koordinakundeak deia egin zion atzo Gabriel Urralburu Nafarroako lehendakariagaia jende aurrean argitu dezan Lurraldearekin eta Nafarroako beste mugimendu sozialekin hitzegiteko eta «elkarrizketaren bidea jorratzeko prest dagoen ala ez».

Lurraldeak Urralbururengana jo du berriro «anbiguasunean ez ba-besteke eskatzeko asmoz eta autobidearen gatazka konpontzeko orduan Lurraldearekin biltzeko prest dagoen ala ez argi esan dezan exigitzeko asmoz». Nafarroa eta Gipuzkoaren arteko garraiobideen auzia konpontzeko elkarrizketaren bideari heldu nahi dion jakin nahi du Lurraldeak.

«Urralburuk badaki —dio Lurraldearen prentsa oharrak— Lurraldeak Irurtzun eta Lekunberri arteko kontsentsu plataforma aurkeztu duela».

Muguruzaren hilketaren sumarioa irailerako itxita egon daiteke

Lekukotasun bat eta Duce poliziari buruzko zenbait datu falta dira

Madrileko 'Alcala' jatetxean Josu Muruguza hil eta Iñaki Esnaola larriki zauritu zuen atentatuko sumarioa ixtear dago, eta seguraski irailerako amaituta egongo da. Oraindik salaketako abokatuak eskatutako lekukotasun bat eta garai hartan Duce poliziak zeuzkan txandei buruzko zenbait datu falta dira.

MADRIL

Joan den astean bete da urtea, Angel Duce polizia nazionala eta Ricardo Saez de Ynestrillas atxilotu zituztela 'Alcala-ko' hoteleko atentatuaren egile material izateagatik eta dagoeneko bi ekinbide judizial baina ez dira falta sumarioa ixteko.

Espainiako Entzutegi Nazionaleko Baltasar Garzon epaileak, sumarioaren arduradunak, uda baino lehenago itxi gura zuen afera hau, baina irailera arte itxarongo du erabakia hartu arte, falta diren bi ekinbideak egin ahal izateko.

Kepa Landa salaketa pribatuko abokatuak Luiggi Missetti hiritar italo-suitzarrak deklarazioa eskatu zuen sumarioa itxi aurretik, beronen lekukotasuna garrantzitsutzat jo bait zuen. HBko parlamentarien ondoan eserita zegoen Missetti, 1989ko azaroaren 20an 'Alcala' jatetxean tirokatu zituztenean.

Lekuko hau joan den asteazkenean deklaratzera deituta zegoen,

baina ez zen aurkeztu. Missetti, Suitzara bidalitako erreguzko batzorde judizial bati erantzunez, deklaratzeko prest zegoela esan zuen, baina deklaratu behar zuen egunean jakin erazi zuen, egun horretan bidaia batean zegoela eta beraz, ezin izan zela agertu.

Kepa Landari proposatu zioten, sumarioa ixtea eta Missetti ahozko epailetan deklarazioa, baina abokatuak iragarri zuen Garzonek deklarazio hau barik ixten bazuen sumarioa, errekurritu egingo zuela, eta beraz prozesua gehiago luzatuko zela.

'El Pais' egunkariak iturri judizialak aipatuta atzo argitaratu zuenez, sumarioa irailak 10 eta gero itxi daiteke, Duce eta Ynestrillasen espetxeratze aginduaren aurkako errekurtsioa erabaki eta gero.

Missetiren deklarazioaz gain,

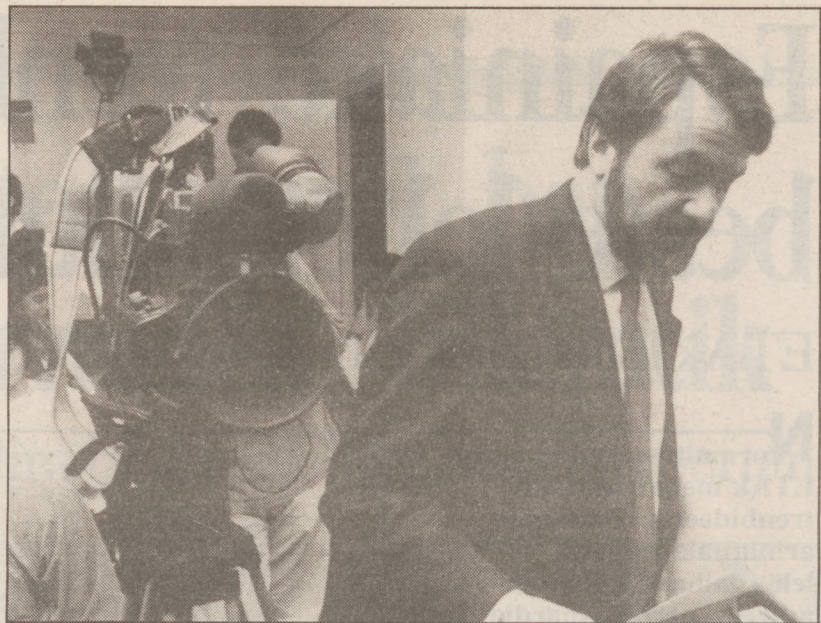
epaileak Polizia Zuzendaritza Nagusiari eskatutako zenbait datu falta dira sumarioa ixteko. Hain zuzen ere, Garzon epaileak Poliziari eskatu zion, Angel Duce Hernandezek, Ynestrillasekin batera atentatuaren egile materiala izatea leporatzen dioten poliziak, atentatu garaian zuen ordutegi eta baimenei buruzko txosten bat egin zezan, baina oraindik ez da halakorik jaso.

Saez de Ynestrillas eta Angel Duce duela urtebete atxilotu zituen Poliziak, Garzon epailearen aginduz. Lehena atxilotu ondoren, bere deklarazioei esker Garzon epaileak aipatutako biak eta Jose Hernandez Bartolome polizia eta Yolanda Gonzalez Belmonte prozesatu zituen, atentatua prestatu zuen taldeko partaide bezala. Gainera, Antonio Lopez ere atxilotu zuten, kolaboratzaile izatea leporatuz.

Baltasar Garzon (eskuinean), kasuko epaile instruktorea.

EFE

Jaime Mayor Oreja, Partidu Popularreko buruzagia.

EFE

Aholkularien gehitzea dela eta PP kezkatuta agertu da

GASTEIZ

Gasteizko Legebiltzarreko PPko taldeak interpelazioa aurkeztuko dio Ardanazaren Gobernuari, aholkularien gehitzea dela eta. Aholkulari horien izendapenak zer bultzatu duen galdetuko dute ere popularrek. EA-EE eta EAJrekin osatutako Eusko Jaurlaritzak bost eta zortzi milioi arteko soldata duten 80 bat aholkulari ditu.

Vasco Press agentziari egindako adierazpenetan, Jaime Mayor Oreja, EAEko PPko lehendakaria eta talde parlamentariaren bozeramaileak, bere «kezka» agertu zuen Gasteizko Gobernuak aholkularien gehitzeagatik. «Kezka hori areagotzen doa exekutiboak hautatu dituen zenbait aholkularien izenak jakin eta gero» adierazi zuen Oreja.

«Izendapen horietan alderdi interesez Administrazioaren benetako

beharrek baino garrantzi handiagoa izan dutela dirudi» Orejaren ustez. Izendapen horien artean Javier Gorigolzarri EBBko idazkaria dago, Nekazaritza sailburuaren nekazal garapenerako aholkuemale berria bait da. Juan Jose Pujana Eusko Legebiltzarreko lehendakari ohia, Hezkuntza Saileko aholkulari izendatu du Oliveri sailburuak.

YANEZ KASUA ERREPIKATZEA PPko buruaren iritziz «gure herrian 'Yañez' kasua errepikatu nahi dutenak ba dau-de». Mayor Oreja antzekotasunak aurkitu ditu Yañez eta Pujanaren izendapenaren artean -Luis Yañez V mendeurrena antolatzen duen erakundearen lehendakari izendatu berri dute-. «Yañez ez da kezkatu behar sevilatarrek alkate hautatzen ez badute, Gobernuak V Mendeurrenaren lehendakari izendatuko dutelako.

EEren arazoa «leinuen arteko gerra da», Olaberriren iritziz

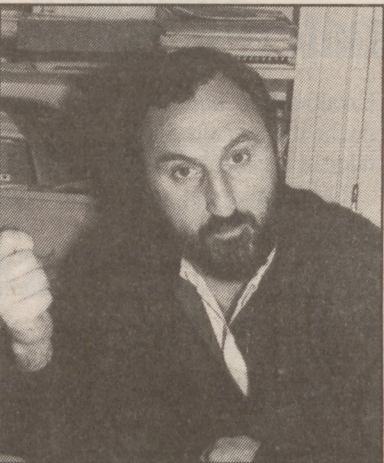
DONOSTIA

Euskadiko Ezkerraren barne arazoan iturria ez da politikoa, «leinuen arteko borroka» baizik, Javier Olaberri, alderdi horretako Exekutibako kidearen iritziz.

El Mundo egunkariak atzo kale-ratutako elkarrizketan Olaberri dioenez, «EEko kide asko zaberturik sentitzen gara leinuen dinamika-gatik. Izan ditugun gatazkek gestio estiloarekin eta harreman pertsonalekin zerikusi gehiago dute politika-rekin baino».

Olaberri ez du Jon Larrinaga ala Kepa Aulestiaren aldeko aukerarik egiterik nahi, Euskadiko Ezkerra izena duen proiektu politikoa oraindik baliagarria dela uste duelako. EEko kidearen iritziz, ezkertiarra eta abertzalea izateak ez du arazorik sortu behar, «eztertaria izanik, euskal proiektu nazionala errespetatzea guztiz naturala delako».

Autokritikaren orduan, bere alderdiak «freskura» galdu duela aitortu du Olaberri. Bere irudiko, bostere egarria zuten ideia zabaldu zen eta horrek EEren irudia kaltetu zuen. EEren baitan tentsioak sarritan

Xabier Olaberri.

MYRIAM

eman izan direla gogoratu du Olaberri, Espainiako Konstituzioari baiezkota eman ziotenean bezala. Bere ustez, baiezkota hori «zuzendaritzaren kapritxo izan zen eta askok ez zuten onartu, ez zelako bidezkoa».

Bere alderdian aspaldidanik gizarie arazoez ez dela hitzegiten dio Olaberri, «eguingo zuzendaritza beste bandoaren mugimenduekin obsesionatuta bait dago». EEkoaren hitzetan, alderdiko bi zatietako buruek bietako bat egin behar lukete: «sua bizitu ala guztiz itzali».

Lerro artean

Jarreraren unea

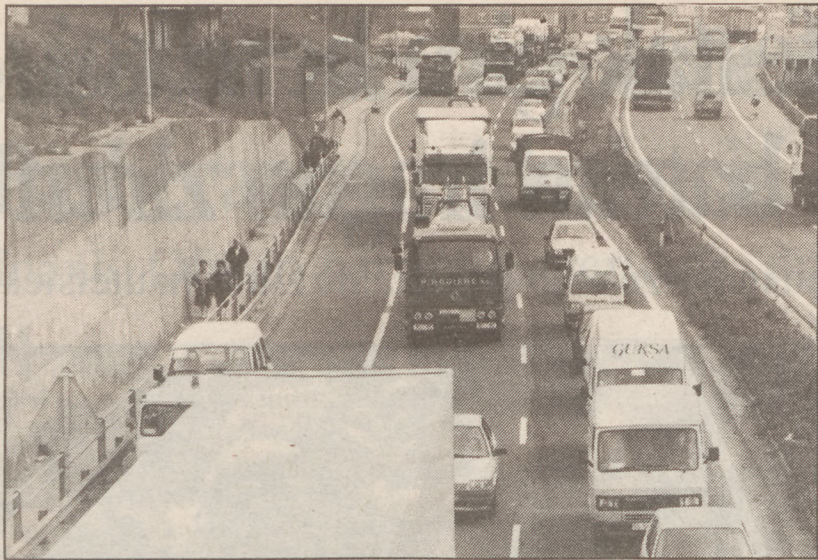
Komunikabideei ezin zaie arazo gatazkatsu bat agertzen denean alde edo kontra (edo hurbil, urrun, erdian, bazterrean...) azaltzeko ekubidea galarazi. Jarrera edo iritzi hori azaltzeko mila modu daudela jakinda. Dena dela interesgarriena zera da, noiz eta zergatik hartzen den jarrera hori. Zergatiak atzemaitea ez da batere erraza, gehienetan izkutuan edo estalpean mantentzen direlako edo agertzen direnean benetazko guztiak azaltzen ez direlako. Momentua aztertzea errazagoa da, norberaren analisi gaitasunaren esku uzten delako. Momentua aztertuz gero, komunikabideek duten malgutasuna agerian geldituko da, gertaeren martxara moldatzeko malgutasuna, alegia. *El Mundo del Pais Vasco* joan den astean ireki zuen 'La prensa' izeneko espazioan, J.L. Mendizabalek gatazka batean jarrera har-

tzeko edo kalifikatzeko momentu horretaz hausnartzen zuen, Emilio Barberaren 'abandonoaren' inguruan. Barberak kargua utziko duela aditzera eman du ondoren egunkari batzuek hori «ebitaezina» zela esan dutela ohartarazten du J.L. Mendizabalek. Gertatu ondoren 'iragana iragartzea' erraza dela dioten arrazoi guztiekin, eta *El Correo Español* eta *El Diario Vasco* egunkariei leporatzen zien orain idazten ari ziren gauzak lehenago ez adieraztea. Barberaren adierazpen bakarrak *Deiak* 'lortu' dituela (orrialde osoko elkarrizketa) eta *El Mundok* UPV-EHUn publikitatea jaso gabe segitzen duela gehientzen zuen Mendizabalek bere artikuluan. Hausnarketa hauek Lurraldea eta Eli Galdos Gipuzkoako diputatu nagusiaren arteko elkarrizketara eramane daitezke. Aurreko diputatu nagusiak Lurraldearekin ez hitz egiteko erabakia esplizitoki apoiatzen zuten egunkariak ez dira oraingoan elkarrizketaren kontra azaldu, aurreko planteamenduekin

aldaketaren bat badagoela igerri badute ere. Dena dela, *DVK*, larunbatean, bilera gogoratzen zuenean, ez elkarrizketatzeko Imanol Muruak aipatzen zituen argudioak ere gogoratu zituen. Arazo batekiko komunikabideen jarrerei dagokienez, Diputazioa eta Lurraldearen arteko bilerari buruz, atzora arte, nolabaiteko inpasae zegoen, ondorioak ikusita errazagoa bait da iragana iragartzea.

Kazetaritzaren munduak egunero ematen du ohizkotik ateratzen den zerbait, albisteen atzetik dauden prozesuei buruz erreflexionatzera bultzatzen duen zerbait. Igandean, *Navarra Hoy* egunkariak elkarrizketa frustratu baten berri ematen zuen. Egunkari honek elkarrizketa bat eskatu zion Patxi Zabaletari, honek galdetegia eskatu eta galderak ikustean ukatu zuen elkarrizketa. Egunkariak galdetegia argitaratu zuen igandeko alean. Egun berean *Eginek* galdera-erantzunekin argitaratu zuen Zabaletarekiko elkarrizketa bat.

PELLO URZELAI

Ertzaintzak 'Irteera Operazioaren' balantzea egin du.

JOXAN GOYA

Hamabi lagun hil dira EAEko errepideetan irteera operazioan

DONOSTIA

Hamabi pertsona hil dira Euskal Komunitate Autonomoan trafiko istripuen ondorioz, irteera operazioa hasi zenez geroztik, Ertzaintzaren iturriek esan dutenez. Jesus Elgezabal Eusko Jaurlaritzako Barne Sailaren trafiko zuzendariak jakin erazi duenez, «iaz baino hildako bat gutxiago izan arren, ezin daiteke esan arrakasta osoa izan dugunik, hildakoak izan ditugulako».

Hala ere, istripurik gehienak errepide nagusietatik kanpo gertatu dira azpimarratu du Elgezabalek, normalean trafiko txikia izaten den uneetan «eta hau Ertzaintzaren zainketa neurri berezietaik at geratzen da» eman du aditzera Trafiko zuzendariak. Uztailaren 24ean irteera operazioa hasi zenetik, hogeitahiru trafiko istripu izan dira EAEko hiru lurraldeetako bideetan. Hamabi hildakoez gain, beste hogeitabost lagun larriki zaurituta daude ezbeharren ondorioz.

Probintziaz probintzia gertatuta-

ko kasuak aztertuz gero, Gipuzkoa da istripurik gehien izan duena. Lurralde honetan hamaika istripu izan dira orotara eta zazpi pertsona hil eta beste hamar zauri larriekin suertatu dira ondorioz. Hilaren 25ean —Santio egunean, hain zuzen— bi istripu eta lau hildako izan ziren, Ertzaintzaren datuen arabera.

Ezbeharren kopuruari dagokionean, Bizkaia da bigarrena, bederatzi istripu eta hiru hildako guztira. Gainera, hamaika lagun izan ziren larriki zaurituri Bizkaialdeko bideetan.

Arabari dagokionean, hiru istripu aipatu behar dira, bi hildako eta lau zauritu larriekin. Irteera operazio honetako egunik beltzena, Barne Sailaren arabera, uztailaren 25a izan zen. Data honetan bost pertsonak galduta izan ziren, zazpi istripuen ondorioz. Trafiko arazo eta kotxe pilaketan nabarmendu diren puntuak Bizkaiko Arrigorriaga eta Muskiz herriak izan dira. Arrigorriagan autopista bi elkartzen direlako eta Muskizen Cantabria aldera joaten den ibilgailu kopuruagatik.

Soldadutza

Armadak profugo espedientea ireki die Gipuzkoako 459 gazteri

Hogeitamar eguneko epea dute zentru militarretan aurkezteko

Gipuzkoako 459 gazteri profugo espedientea ireki die herrialde honetako erreklutamendu zentruak, probintzia honetako Buletin Ofizialean argitaratu denez. Gazte horiek hogeitamar eguneko epea izango dute dagokien zentrura joan eta beren burua aurkezteko.

DONOSTIA

Deialdia Gipuzkoako arduradun militarrek egin dute eta zentruko teniente koronelak sinaturik dago. Manatuaren arabera, gazteok leku honetara joan beharko dute beraien berri emateko. Aurkezteko epea hogeitamar eguneko da agindua argitaratu zen egunetik hasita, hau da, hilaren bitik aurrera. Honela egin ezik profugotzat joko dituzte agintari militarrek, horrek sorraziko lizkiekeen ondorioekin.

Aginduaren beste atal batean beste hogeitalau gazte gehiagorentzako deia dago. Mutil hauek Gipuzkoa osoko herri desberdinetakoak ditugu eta hamar egunen buruan egoitza militarretara jo beharko dute. Aurreko kasuan bezala, honetan ere epea agindua argitaraturiko egunetik kontutan izan beharrekoa da. Kasurik egin ezean, hauek ere profugoak izango direla esan dute militarrek, soldadutzako legearen araudiko 142. artikuluaen arabera.

Militarrek espedientatu dituzten

Itsumisoen kontrako neurri gehiago hartuko dituzte militarrek.

459 gazte horietatik hiru baino ez dira Gipuzkoan jaioak: bi Valladolid-ekoak dira eta hirugarrena, berriz, Malagakoak.

Espedientatzearen arrazoiak, itxura denez, erreklutamendu zentruan aurkeztu ez izanagatik etorri dira, hau da, soldadutzara joateko egin behar diren tramiteak eta gainontzeko bideak arteztera joan ez direlako. Baina ez da hau arrazoi bakarra. Paperak «behar bezala» betarik ez edukitzea ere nahikoa da prozedura honetan sartzeko. Eta hau ere «profugoa» izateko arrazoiak da araudi militarrean. Ondoko egunetan zer

✓ Espedienteak soldadutzara joateko tramiteak eta beste bide guztiak egitera aurkeztu ez izanagatik ireki dizkiete militarrek gazteei.

gerta litekeen asmatzen ez da erraza. Antimilitaristek eta soldadutzaren kontrako kolektiboek argi utzi dute beren jarrera, baita zerbitzu militarren lege berria gaitzesten dutela ere.

Eskabazioak berriz hasiko dira Biasteriko aintzinako hilobian

DONOSTIA

Eskabazio arkeologikoei ekingo diete berriz, Aranzadi Zientzien Elkarteko espezialistek Biasterin dagoen (Araba) 'San Juan Ante Portam Latinameko' hilobian. 5.000 urte baino gehiago zituzten 300 burezur inguru aurkitu zituzten iaz Aranzadikoek. Gorpuak pilatuta zeuden, eta hankak eta besoak tolestuta zituzten, lekua ahalik eta hobeto aprobetxatzearen. Gorpuen ezaugarri fisikoak eta egiten zituzten elizkizunen erritmoak aztertu nahi dituzte Aranzadikoek. Lepotik banatua zegoen zakur baten burezura aurkitu zuten 'San Juan Ante Portam Latinameko' hilobian egindako lehen eskabazioetan. Hezurretan gezi puntak zituzten bost gorpu ere aurkitu zituzten, borrokan hil zirela frogatuz.

Ehun eta bost egonleku inguru daude Nafarroako Pirinioetako baserrietan

DONOSTIA

Ehun eta bost egonleku turistiko ditu Nafarroako Pirinioetako bailaretan dauden baserrietan. Zonalde honetako ekonomia-erantzutzaile gertatzen dira egonleku turistiko hauek. Lanbide honi esker, diru sarrera bat izango dute baserrietan, eta horrela egiten duen lanagatik dirua lortzen du etxe-koandreak.

Nafarroako Gobernuak Industria, Komertzio eta Turismo Sailak plaza-ratutakoaren arabera, baserrietako turismo honi esker Nafarroako Pirinioetako herrixka hauek ez dira isolatuta gelditzen. Herrixka hauek biztanleak galduta doaz etengabe eta bertan geratzen diren lagunak gero eta zaharragoak dira. Gazteek alde egiten dute, eta harreman eta ezagupen berriak barneratuko dituzte, beste zonaldeetako pertsonekin dituzte harremanetatik.

Etxe mota hauek eskaintzen duten eskari turistikoa dela medio, ohizko turismo bideetatik aparte geratzen diren herrien lasaitasunaz gozatzeko aukera dute nafarrek. Beste motatako ostatuetara joatea ezinezkoa du-

tenean, aukera ezin hobea eskaintzen dute baserriek. Turistak beren etxetan hartzea, iharduera osagarria da baserri askotako familientzat, hau da, bere baserriko lanaz gain beste lanbidea ere badute. Oporretara edo egun batzuk lasai igaro nahi dutenentzat aldez, aukera ezin hobea da.

Alojamenduen gestioan herrixketako biztanleen partehartzea, gazteena bereziki, bultzatzeko xedez eskaintzen du laguntza Nafarroako Gobernuak, eta bide batez, turismoarekin zerikusia duten ekintza enpresarialak sortzeko aukerak ematen ditu Gobernuak: monitorea, artisauek eta abar. Turismo mota honek eman ditzaken etekinak herrixketako biztanleek eskuratzeko xedez, jarri da martxan Nafarroako Pirinioetako garapenaren politika. Ingurugiroa kontutan hartuz egin da politika hau, beti ere, eskari konpetitiboa eta kalitatezkoan oinarrituz. Herrixketako ondare arkitektonikoa herrikoia eta jatorrizkoa berreskuratzeko bidetzat ere jo du Nafarroako Gobernuak turismo mota hau. Politika hau martxan jarri, denboraren poderioz pixkanaka erortzeaz zeuden etxeak berreskuratzeko dira.

"Arriaran urtegitik datorren edateko uraren tratamendu estazioa" proiektu eta obraren oinarri plegua (Gakoa: 1-AP-1/91)

1991ko Uztailaren 26ko Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean, 141 zk.an, "ARRIARAN URTEGITIK DATORREN EDATEKO URAREN TRATAMENDU ESTAZIOA" proiektu eta obraren oinarri pleguaren behin betiko onespina eman da argitara (GA-KOA: 1-AP-1/91).

Iragarkian Oinarri Pleguak erasandako ondasun eta eskubideen zerrenda zehatz eta banakatua ere ageri da.

Donostia, 1991ko Uztailak 29.

Gipuzkoako Foru Aldundia

Obra Hidraulikoak eta
Ingurugiroa Departamentua

Dirujokoarekiko atxekimendua nabarmen zabaldu da Nafarroan

DONOSTIA

Nafarroan dirujokoetan parte hartu zuen jendearen kopuruak % 20 zuen gora iaz. Igoera hau «handia» izan da bertako Gobernuaren ustez, urte bat lehenago. —1989. urtean, hain zuzen— izandako datuen aldean.

1989ko ikerketen arabera, biztanlegoaren % 57,3k ez zuen inoiz ere halako jokoetan parte hartu. Iaz portzentaia hau % 35koa izan zen, eta beherakada, beraz, % 20koa baino gehiagokoa izan da, % 22,3koa, hain zuzen ere.

Datu hauek Nafarroako Gobernuaren Barne Departamentuak agindutako ikerketaren ondorioak dira. Estudioa CIES enpresaren gain utzi zuen Gobernuak nafarrek joko mota hauei buruz dauzkaten iritzia eta jokamoldeak zehazteko. 1989. urtean diru gutxiena jokatzen zen Nafarroan Hego Euskal Herriko gainontzeko lurraldeekin konparaturik. Bi-

zilagunen % 57,3k inoiz jokatu ez izana adierazi zuen orduko galde-
tegiari. Euskal Autonomi Elkar-
tean, berriz, % 38 ziren denbora
tarte horretan halakoetan inoiz
jokatu ez zutenak.

Jokorik gogokoena ONCeren kupoia dute nafarrek, baita loteria mota guztiak ere. Loteria Nazionalan partaidetza, esaterako, % 14tik % 42ra igo da urtebetean. 'Primitivak' ere gorakada nabarmena izan du hiritarren artean, % 23tik % 37ra pasatu bait zen aurreko urtean. Ikerketa berean egindako inkesta baten arabera, nafarren % 71,9k joko zilegien kopurua «gehiagizkoa» zela esan zuten. Horretaz gain, botereak joko mota hauekin daukan permisibitatea ere kritikatu zuen % 50ek. Zaletasun honek izan ditza-
keen arriskuak ere aipatzen ziren inkesta berean. Joko kaltegarriena jendea biziatzeko orduan txanpon makinena da, Nafarroako Gobernuaren galdeketa erantzun zioten hiritarren aburuz.

Baionako festak giro herrikoi eta alegera batean iragan ziren

Iruñearekin harremanen indartzeko gogoaz azaldu zuten hautetsiek

Bost egunez iraun duten Baionako festek azken urte hauetan izan duten giro gozo eta herrikoiena izan dute. Jantzi zuri, lepoko eta gerriko gorriek irudi berria eman diote. Behi lasterketa eta Korsoa betiko arrakastarekin iragan ziren.

L. ETXEHARRETA / BAIONA

Igandea, festen azken eguna, 'Iruñeko Eguna' zen. Goizean Baionako karting Sariketa iragaiten ari zelarik, Alfredo Jaime Iruñeko alkatearen emazteak geltokian 'Baiona' izeneko AHT tren bat estreinatu zuen. Ondoren, San Andreseko elizan 'Banden Meza' izan zen eta eguerdian Iruñea eta Baionako hautetsien ibilaldia hirian barrena, jende oste baten erditik.

Grenet auzapezaren ordezkariak, festa hauen lorpena azpimarratu zuen: «oreka ederra, ekintza asko eta partehartze masiboaren artean». Jende asko jantzi zuri gorritan zela, festa hauei «itxura izugarria» kausitu die.

Datorren urtean 60 urte izanen dituzte festek. Baionak bere berezotasuna gorde nahi duela dio Touratonek «beste hiriek, eta bereziki Iruñak, zer egiten duten begiratzen baldin badiegu ere!». Festak 'ohiturazko' ekintza batzuetan oinarritu-

Jaime eta Touraton, Iruñea eta Baionako ordezkariak.

L.E.

✓ Euriteek kostaldeko hondakinen kopurua handitu egin duten arren, zikinkeria giza ekintzen bidez ere pilatzen da hondartzetan.

rik, behi lasterketak bezala, adaptatu behar direla dio: «Baiona kulturen bidegurutze bat da, eta sortzen ditugun moduak guztiz ederrak dira».

Iruñearekiko harremanetaz dio

hautetsiak «aspaldian egin genuen lehen urratsa indartu egin behar da, jendeak elkar ezagutzeko, helburuak definituz eta behar diren ahalak bideratuz».

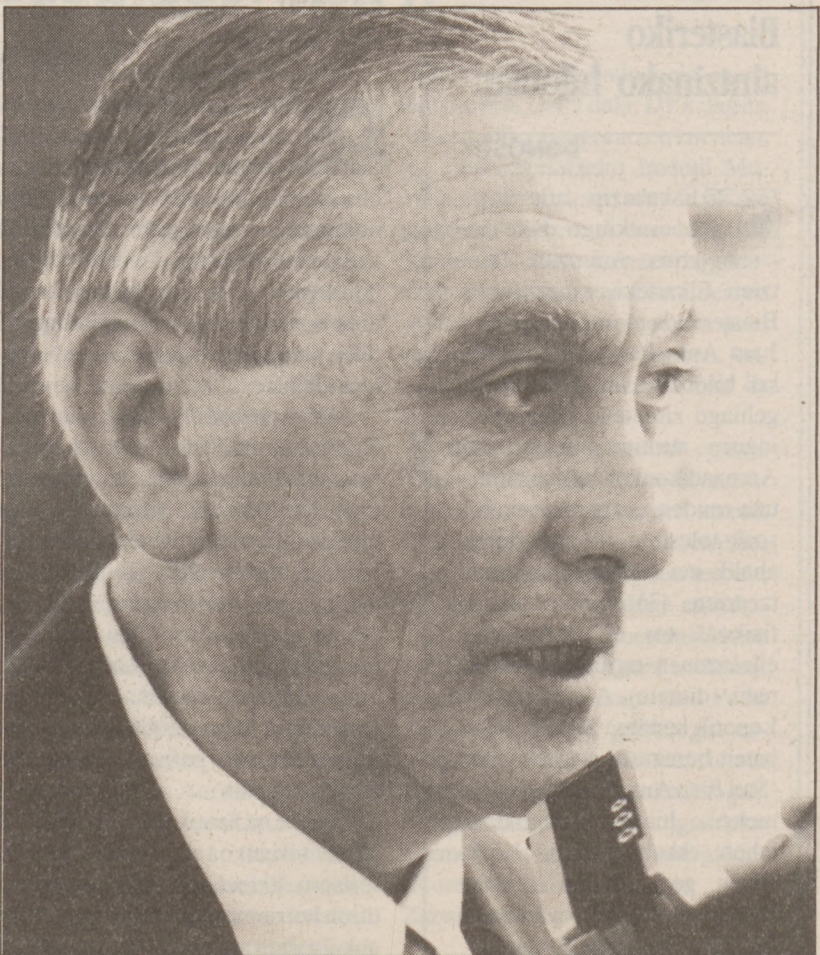
Iruñean zinegotzi bat arduratuko da Baionarekin dituzten harremanez

L.E. / BAIONA

Alfredo Jaime, Iruñeko alkatea pozik zegoen Baionan. Bertako 'Riau Riau' ibilaldiaren antzekoa zeukan. San Andreseko elizatik atera den hautetsi eta autoritateena. Besta giro beroan «Baiona eta Iruñean, gaueko 'saltsa' berdintsua dauka».

«Orain arte iraun duten harremanak indartu behar dira, eta horretarako zinegotzi berezi bat izendatuko dugu Iruñeko udaletxean». Horien errealitate bilaka eratzeko, Jaimek zehaztasunak eman ditu. Bi unibertsitate hiri diren artean, ikerkuntza mailan eta Iruñeko Unibertsitate Klinikaren ildotik, osasun sailean, badago zer eginik. Elkarren artean dagoen «ongi bizitzeko gogo eta gustua» lehen lema erraza hor dagoela dio gainera.

Errepideen kontua premiazkoa dauka alkateak: «bideratzen ari diren azpiegiturak, Belateko tunela, Leiztarango autobidea eta Aldudeko bidearekin, Baiona eta Iruñearen artean orain behar diren ordu t'erdia 45 minutu bihurtuko ditu eta horrek bi herrien arteko harremanak hobetuko ditu».

Alfredo Jaime, Iruñeko alkatea.

L.E.

HILDAKOAK

BIZKAIA

BILBO

Gregoria Linares Domingo, 85 urte.
Matilde Sainz de la Maza Gutierrez, 85 urte.
Juan Otxoa de Alda Ugalde, 85 urte.
Ricardo Nuñez Larrinaga, 70 urte.
Iñaki Letamendi Garate, 30 urte.
Maria Julia Pina Alonso, 87 urte.
Arnesio San Juan Agirre, 77 urte.
6 urte.
Francisco Ortiz Mollinedo, 69 urte.

AREETA

Carmen Arraiz Zalbidea, 63 urte.

BAKIO

Maria Artetxe Arana, 91 urte.

DURANGO

Laura Ugalde Etxenagusia, 93 urte.
Andresa Abasolo Epalza, 83 urte.

SANTURTZI

Filomena Paula Gomez Arsuaga, 95 urte.

GIPUZKOA

DONOSTIA

Perfecto Monroy Magdaleno, 68 urte.

Santiago Altuna Mendia, 85 urte.

Jose Antonio Agirre Etxeberria, 58 urte.

Anastasio Cuellar Martin, 69 urte.

Angel Txapartegi Arregi, 75 urte.

Juan Ignazio Otaegi San Sebastian, 85 urte.

Goia Frutos Ekisoain, 78 urte.

Jose Rezola Barandiaran, 64 urte.

Salvador Rodriguez Rodriguez, 88 urte.

BEASAIN

Mercedes Esnaola Briz, 56 urte.

BERGARA

Elpidio Torres San Miguel, 84 urte.

EIBAR

Itziar Etxeberria Ramos, 61 urte.

Joaquin Urretabizkaia Abarrategi, 39 urte.

HERNANI

Florentina Pascual Manzano, 88 urte.

IRUN

Victoriana Jimenez Gonzalez, 86 urte.

ORDIZIA

Maria Luisa Villanueva Calonge, 78 urte.

ZIZURKIL

Miguel Lizarraga Zabala, 75 urte.

ARABA

GASTEIZ

Juana Goche Martinez, 97 urte.

Francisca San Jose Toravillo, 90 urte.

Amor Resa Serrano, 91 urte.

Teodoro Anunzibai Anunzibai, 73 urte.

Esteban Espadas Berrando, 81 urte.

OZAETA

Anselma Beiztegi Abasolo, 90 urte.

RIBABELLOSA

Isidoro Saenz de Pobes Ruiz de

Austri, 88 urte.

NAFARROA

IRUÑEA

Petra Maria Lopez Artetxe.

Valeriana Aldabe Urroz, 82 urte.

Consuelo Biurrun Artajona, 73 urte.

Diacono Basarte Murugarren, 99 urte.

Josefa Miral Vicente, 85 urte.

AGOITZ

Angel Gofii Gofii, 80 urte.

ALTSASU

Francisca Bengoetxea Urrestara-

zu, 74 urte.

ATARRABIA

Narcisa Lanz Munarriz, 85 urte.

BARAÑAIN

Alfredo Sola Aldaz, 17 urte.

Felisa Bizkar Santamaria, 80 urte.

IGANTZIKO BENTA

Monica Ianzi Petrikorena, 92 urte.

IZKO

Vicenta Villava Irigoien, 89 urte.

KASTEJON

Jesus Garcia Cañibano, 28 urte.

LIZARRA

Pedro Manuel Erdozain Diez, 67 urte.

OAIZ

Jose Esteban Uriz Zelai, 24 urte.

SESMA

Felix Etaio Palacios, 71 urte.

ZANGOTZA

Eufemia Murillo Miranda, 90 urte.

ZIZUR

Jaime Iturralde Lasarte, 48 urte.

LAPURDI

ANGELU

Maite Gohienetxe-Kurutxet, 55 urte.

UZTARITZE

Jean Pascal Arrieta, 58 urte.

URRUNA

Catherine Garbizu-Galtzagorri, 86 urte.

Aldekoa errektoreordea izan liteke Barberaren ordezkaria EHUn

Inaxio Oliveri harrituta agertu da 'dimisioaren' aurrean

Harridura eta kezka ari dira nagusitzen oraindik, EHUn inguruan. Inaxio Oliveri Hezkuntz kontseilaria esaterako, ez dago batere gustora Barberak 'dimisioaren' erabakia aurrera eraman duen moduarekin. Patxi Aldekoa berriz, gero eta indar handiagoa hartzen ari da Emilio Barbera ordezkatzeko.

I. ESKISABEL / BILBO

Inaxio Oliveri, Eusko Jaur-lari-tzako Hezkuntz kontseilaria ez dago batere gustora, Emilio Barbera errektoreak kargua uzteko erabili duen moduarekin, eta bere iritziz, «lekuz kanpo dago erabaki hau, bai edukinean, bai egiteko moduan». Harriduraz hartu du Oliverik 'dimisioa', berak adierazitakoaren arabera, Barberak asmo honen berri eman ez ziolako. Areago, lau egun aurrerago Espainiako errege-erreginen harrera ekitaldian, EHUKo errektorearekin mintzatu ondoren.

«Kezkagarria» da gainera, EHUn egoera Oliveriren esanetan, erakunde honek gizartearen zuen izen ona

Emilio Barbera EHUKo errektorea.

AITOR BAYO

asko jaitsi bait da bizi dituen gatazka ugarirengatik. Hala ere, laudorioak izan zituen unibertsitatearen maila akademikoari buruz mintzatzean, batez ere ikerkuntza eta irakasleen arloan.

Hezkuntz kontseilaria arduratzen duen beste gai bat, Errektore Talde berri bat osatzeko, egon daitezkeen arazoak dira. Zailtasun ugari izan daitezke Oliberiren ustetan, Errektoretza berrirako hautagai sendo bat aurkeztu ahal izateko.

Hautagaiak dagokienez, zurrumurrak ari dira nagusitzen. Hala ere, Patxi Aldekoaren izena, indar bereziz entzuten da errektore berritarako. Egun Antolaketa Akademikoko errektoreordea den Aldekoa berak ere, ez du baztertzen aukera hau.

Aldekoak gainera, unibertsitateko sektore gehien aburuz, eta bai berak esandakoen arabera, Barberak egindakoen jarraipeneko politika eramango luke aurrera. «Ez dut nahi mintzatu ni errektore izateko aurretik, taldeko besteen iritzia oraindik ez dakidalako, baina ez dut alde batera uzten Barberak hasitako lanari segida ematearen aukera, nahiz eta aldaketa batzuekin izan», aipatu zuen Efe-ri egindako adierazpenetan. Beste aukera batzuk ere erabili dira. Honela, Errektoretzarako azken hauteskundeetan, Barandiaranen alde zeudenek, ez dute ukatzen hautagai hori berriz aurkezteko aukera, baina oraindik ez dute gaia behar den bezala prestatzeko betarik izan. Hauteskunde hoietan, zenbait baldintza betetzen ez zituelako hautagai izaten utzi ez zioten Laura Mintegiren aldekoek ere, oraingoan, baliozkoa izango den norbait aurkezteko asmoa adierazi dute.

Gipuzkoan % 12'8. Etorkizunerako iragarritako datuen arabera, 2000. urtean hirurogeitabost urte baino gehiagoko biztanlegoa, % 16 izango da Araban, % 19'2 Bizkaian eta Gipuzkoan % 18'3.

OSASUN PLANIFIKAZIO BEHARRA Etorkizunari begira egindako estadistikok argi erakusten dute, aiton-amonak zuzendutako osasungintzaren planifikazio beharra. Osasun arloko aurrekontuaren zati handia hirugarren adinekoen osasun laguntzara bideratzen da, herri, Diputazio eta Eusko Jaurlaritzaren planifikazio politikak erakutsi bezala.

Esanak esan, etxeko laguntza % 2koa da EAEn, % 10ekoa izan beharko baluke ere. Zaharren egoitzetan % 3'27 besterik ez dira sartzen eta etengabeko laguntza behar duten aiton-amonentzako oheak prestatu beharko liriteke, gaixotasun kronikoak dituztenak, edo mugitu ezin direnak gero eta gehiago direlako. Egunez laguntza eskaintzen dituzten egoitzak zortzi dira EAEn, lau Gipuzkoan, hiru Araban eta bakarra Bizkaian. Eskaria gehitzea ezinbestekoa da estadistiken arabera.

Hogeitabost urte baino gehiago duten biztanlegoa gehituz doa etengabe, eta beraz, giza eta osasun zerbitzuen mapa bateratua eratzea proposatu zuen euskal Administrazioak, hirugarren adinekoek osasun erre-kurtso ugari kontsumitzen dutelako. Zerbitzu sozial eta osasun zerbitzuen oreka lortu nahi da horrela.

Zerbitzu minimoen dekretuaren kontra azaldu da RTVE-ko greba batzordea

DONOSTIA

RTVE-ko greba batzordeak protesta egin du hilaren 7 eta 14ko lanuzteetarako onartu berri den Erret Dekretuaren edukia dela eta. «Dekretua abusua da eta langileen greba eskubidearen kontrako atentatua» eman dute aditzera batzordekideek.

Larunbatean BOEn agertutako erabakiaren arabera, gobernu espainolak gutxiengo zerbitzuak egiteko langileak izateko eskatu zion RTVEren zuzendaritzari. «Langileak behar adina izango dira ohizko emanaldi informatiboak ekoiztu eta emateko eta emanaldi ordutegietan programazio grabatua emititu ahal izateko» zehaztu zuen dekretuak.

Sindikatuak dei egin diete RTVE-ko langileei zuzendaritzak Radio 4 eta RNEren lekuan lekuko 24 emisora itxi nahi dituelako. Gainera, beste neurri batzuk ere hartu dituzte agintariek bir-

moldaketa honetan, hala nola 1.800 langileri kontratua ez luzatzea.

«Dekretuaren irakurketa ona egiteak aukera emango lioke RTVEren zuzendaritzari zerbitzu minimoak izateko baina langileen greba eskubideak errespetatuz ere» esan dio EFE agentziari Manuel Mollak, Zentruetako Batzordeko zuzendariak. «Hala ere bel-dur gara eta dudak ditugu zuzendaritzak negoziatzia aprobatxatuko ote duen» segitu du Mollak.

Greba batzordeak proposatzen duen zerbitzu minimoetarako proposamenak ajuste karta, programa informatiboak telebistan eta musika eta notiziario laburrak RNEen aurrikusten ditu.

Greba batzordeak enpresaren egoera eta lanuzterako arrazoia zehaztu ditu kaleratutako agiri baten bidez. Talde honen arabera, zuzendaritzak «greba baizik ez du bultzatu», negoziatzeko aukera guztiak alde batera utzi dituelako.

Arraultzaren ordezkari produktuak erabiltzea zaila da OCUn ustez

DONOSTIA

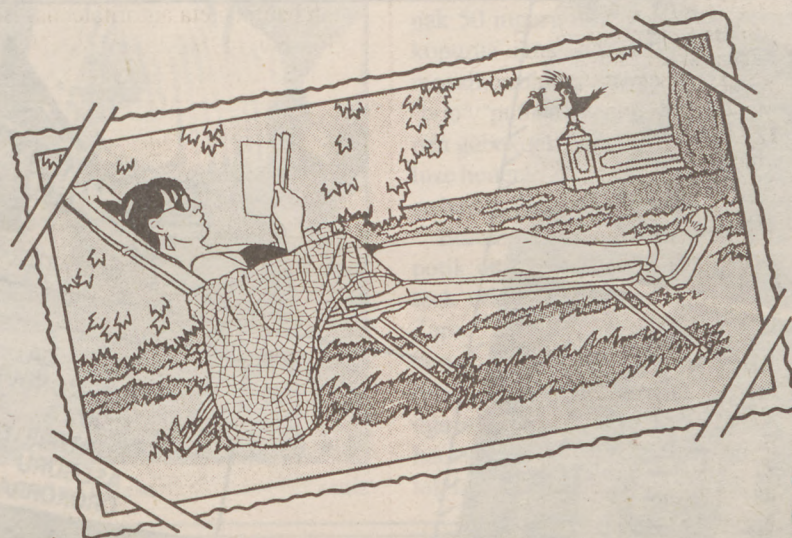
Jatetxeetan arraultzaren erabilpena mugatzen duen dekretua interesgarritzat jo ondoren, betetzen zaila dela adierazi du Espainiako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Erakundeko (OCU) kide batek, «arauegiak eskatutako arraultzen eratorriko produktuak lortzea oso zaila delako».

Jatetxe publikoetan saltsak, mahonesa eta kremak egiteko erabili behar diren arraultzaren eratorriko produktuak elikadura enpresa haidietatik bakarrik egiten dituela adierazi du OCUn kideak. Produktu horiek erabiltzea beraz, zaila egiten dela esan du. Kontsumitzaileen elkartearen ustez, neurria beharrezkoa eta komenigarria bada ere, elikagaiezko toxikazioak ekiditeko ez dira nahikoak ordea. Hauen ustez

beharrezkoa da «elikagaiak manipulatzeak karneta lortzeko baldintzak ikuskatzea».

Elikagaien manipulazaien formazioa eta berauen lan baldintzak erreformatu behar liriteke Kontsumitzaileen elkartearen iritziz, eta epe baten barruan medikuengandiko errebisioa igaro behar lukete. «Elikagaien manipulazaien dira jangaien garbitasun kalitatearen erantzuleak. Askotan, formaziorik gabeko eta inolako motibaziorik ez duten pertsonalaren esku dago elikagaien manipulazioa, batez ere, uda partean».

Elikagaiezko toxikazioekin amaitzea ezinezkoa gertatzen da Kontsumitzaileen elkartearentzat, santzioak gorantz badoaz ere, santzio horiek ezartzeko inspezio zerbitzuak dituen bitartekoak eskasak direlako.

**ALE HONEKIN
BATERA MARRAZKATZ
JOKO BERRIA**

**UDA
BERUE
aizu!**

FRESKUE

GASTEIZEN

Elizakoak hartuta

FELIX IRIARTE / GASTEIZ

Gasteiz «apaiz eta militarren» hiria dela esan ohi da. Ez dakigu militarrek noiz ospatzen dituzten jaiak, baina apaizak pozik egoteko moduan daude abuztuaren 4 eta 5ean egin diren elizkizun eta prozesioekin. Celedon jaitsi bezain pronto, Salbea eta farolen prozesioa gero, bezperan. Egunsentiko errosario eta prozesioarekin eman zioten hasiera atzo egunari, ondoren, meza pontifiziala egin zen udabaltzarraren partaidetzarekin.

Eguneko ekitaldirik esanguratsuenetakoa, Andramari Zuriari egindako lore eskaintza izan zen. Urtero bezala, Ama Zuriaren hormazuloko inguruak lorez estali zituzten gasteiztarrek, zahar, gazte zein blusek. Alajaina zein era ezberdinak dituzten hauek lorak eskaintzeko! Blusa talde batzuk, edozein kalejiratan botatzen dituzten ohiuez baliatu ziren Andramari Zuriari dioten begirunea adierazteko. Beste talde batzuek, ordea, lore sorta eskaintzeaz gain aurrekua dantzatu zioten.

Ordutik aurrera, jaiaren jaun eta jabe egin dira blusak. Erlijio kutsua duten ekitaldiak bukatuta, zezenek, parrandak eta kaleek hartu dute lekukoa. Ikustekoa da Dato kalea arratsaldeko bostetan. Kafetegietako terrazak ilaran jartzen dira pasaleku estu bat utziz. Laster, Gasteizko Udal Banda buru zezenplazara abiatzen da, atzean, blusa taldeak gauza bera egiteko prest

dauden bitartean. Atzo —jaietako lehen joan etorreran— blusa guztiak elkartuta ibili ziren, aurreko egunetan izandako arazoak ahaztuz. Baina ikusi behar zer gertatuko ote den datozen egunotan.

Bestalde, jai-giro ederra bizi

du Gasteizek jaietako lehen egunotan. Kaleko bazter guztietan nabaritzen da jaia, gustorago gauez egunez baino. Celedon jaitsi zenetik, giroa eta eguraldia batera berotzen joan

dira. Eta nola berotu! Baina hau ez da jaiak ondo pasatzeko oztopo izan, eta beroa bero, hemen ez da jaia utziko duenik.

OIALDE
Oso era ezberdinez baliatzen dira blusak Andramari Zuriari loreak eta begirunea eskaintzeko.

ASEVI
ENPRESA AHOULKULARIAK

ADRIANO VI
ASEGURU ARTEKARITZA

ASEGURU AHOULKULARITZA TEKNIKOA
ADRIANO VI, 3 behea
01008 GASTEIZ

JURIDIKOA
LAN MUNDUKOA
FISKALA
KONTABILITATEA
ASEGURU
OROKORRAK

Madre Vedruna, 6 behea
Tfnoa.: 13 28 28
FAXA: 13 91 47

GASTEIZ

Antonio de Sucre, 1 behea
Tfnoa.: 27 06 88
FAXA: 27 06 22

JAI ZORIONTSUAK

GASTEIZEN

Egunsentiko prozesioak milaka lagun bildu zituen

L.L. DE ABERASTURI / GASTEIZ

Celedon heldu eta ordu batzuk beranduago, Gasteizko Andramari Zuriaren enparantza bete egin zen hiriko zaindaria omentzeko. Aspalditik gertatzen den bezala, atzoko egunak izen nagusi bat izan zuen: Andramari Zuria eta bere omenezko elizkizunak.

Urtero bezala, milaka pertsona bildu zen atzo Andramari Zuriaren enparantzaren Gasteizko zaindariaren omenez goizeko zazpietan egiten den Egunsentiko Errosarioan parte hartzeko. Errosarioa San Miguel elizan hasten da, Amabirjinaren irudia hartu eta gero, eta Alde Zaharretik bidea eginez Andramari Zuriaren enparantzara heltzen da elizkizunei hasiera emateko.

Aurten ohizkoa den baino beranduago hasi ziren elizkizunak, hamar bat minututako atzerapenarekin, Errosarioak bidea motelago egin zuelako. Meza Felix Nuñez San Migueleko erretoreak eman zuen Jose Maria Cirarda Iruñeko gotzainaren laguntza bereziarekin.

Blusak kalera irteten diren lehen egun honetan, eta jaietan txukun eta garbi egongo diren lehen eta azken momentu horretan, haiek dira zaindariaren irudia bide osoan eramaten dutenak.

San Migeleko apaizek Errosarioa antolatzeari utzi ziotenetik Andramari Zuriaren Kofradia da honetaz arduratzen dena. Antolatzaileen iritziz gero eta jende gehiago joaten da errosariora, batez ere 1982an ezeza-

Elizkizun baino gehiago gasteiztarrek direla erakusteko ekitaldi jendetsua bihurtu da azken urteetan prozesio hau. OIALDE

gun batzuek Ama Birjinaren irudia bere tokitik bota eta apurtu zutenetik.

Egunsentiko elizkizunak ikusita, gehien harritzen duena adin eta itxura guztietako jendeak parte hartzea da. Gasteizen Errosario honetara joatea ez da pertsona bat elizkoia den adierazgarriatzat hartzen, benetako gasteiztarra sentitzen delako baizik.

Egia esan, Andramari Zuriaren eguneko elizkizunetara joatea ohitura da sendi gasteiztar askorentzat. Ohitura honetan Errosarioa eta gero guztiek kafetegi batean gosaria hartzea ere sartzen da. Horregatik zortzietatik hamarrak arte zentruko kafetegi guztiak bete beteak egoten dira eta oso zaila izaten da esertzeko lekurik aurkitzen.

Egiten diren elizkizunengatik markatuta dagoen Andramari Zuriaren egunean jende gehien biltzen duen ekitaldia bada ere, atzo, eta Gasteizko Udaleko agintarien partaidetzarekin, Larrauri gotzainak meza pontifiziala eman zuen.

Meza San Miguel elizan eman zen, kanpoan blusen koadrilak eta fanfarreak Andramari Zuriari lore eskaintza egiten zioten bitartean.

Gasteizko jaietako elizkizunak Celedon jaitsi zen egun berean hasi ziren. Igandean ia ehun urtetako tradizioa duen Farolen prozesio ikusgarria egin zen. 1897. urtean lehenengoz egin zen prozesio honetan gauza bat ez zen beste urteetan bezala izan, izan ere parte hartzen duten hamar ale konpontzen ari direnez aurten ezin izan da prozesioa bere osotasunean ikusi.

Hobe sonbrila ekarri banu gaur puruaren lekuan

F.I. / GASTEIZ

Euskal Herriko bertsolariek eta Gasteizko euskaltzaleek ere meritu izugarria dute. 'Lorentxok' gogor jotzen zuen arratsaldeko ordubata t'erdietan Matxete enparantzatzatxoan, baina hala ere inor ez zen mugitu Sebastian Lizaso eta Angel Mari Peñagarikanok bertso saioa amaitu arte. Eta gerizperik ez zegoez, han egotea sekulako meritua duela aitortu behar da.

Plazan jarritako eserlekuak bete egin ziren eta han kabitzen ez zirenak, bertan dauden txosnetatik —75 pezeta txikito bakoitzak— jarraitu zuten Gasteizko trikitixa eskolako Errando eta Maribel Lopez de Lurzuriagaren ekitaldia eta gero Sebastian eta Peñaren bertsoak. Ordu erdiz aritu ziren etengabe bi bertsolariok, eta bazkalordua heldu zelako ez ba-

litz, oraindik han jarraituko lukete jendetzaren txaloak hartzen.

Hasierako gai libreak —jaiak eta euskaltzaleatasuna alde batetik eta 'Lorentxo' bestetik— Andoni Egañak jarritako gaiari utzi zion lekukoa: «Peña hona zetorrela zahar batekin egin du topo eta bertsolaririk onena dela esan dio». Han hasi ziren biok. Gezurretan esandakoa sinestu egin zuela esan zion Lizasok harro sentitzen zen Peñagarikanori. Eta horrela jarraitu zuten amaitu arte.

Gaur Lopategi eta Jon Enbeitaren txanda izango da urte batzuetik hona —Egaña Gasteizko Udalean dagoenetik— euskal txokoa den Matxete plazan. Bihar, etzi eta etzidamu, Andramari Zuriaren jaiak bukatu arte egunero izango da Euskal Herriko bertsolari eta trikitilarietako eguerdiak igarotzeko aukera. 'Lorentxo', kontu pixkat izan mesedez! ●

Sebastian Lizaso.

OIALDE

ZAPAN JAIK

Gazteriaren taupaden neurria

L.K.G. / GASTEIZ

Zapa kalean 30 bat taberna aurki ditzakezun arren, Herreria, Correria nahiz alboko kantoiek osatzen duten Zapa inguruan daudenak 50 inguru dira. Hortaz, taberna kopurua ikusita soilik, zer nolako mosaikoa dagoen aise ohar gaitezke: 'pijo', 'punky', 'heavy' nahiz sailkapen gabekoek bat egiten dute kantoiluze honetan zehar, moderno eta blusa bat edo besteren artean.

Edonongo jaietan ohi denez, kanpotik etorritako dozenaka 'oin-beltez' edo erreziklatu gabeko punkiek Zapari falta ez zaion nabarduraz hornitzen dute kalea. 'Super-punki' hauek Zapako zehar —kantoietan— ugaritzen hasi dira, nolabait, duela hamar egun Santio egunean norbaitek landatu izan balitu bezala.

Tribuok Zapan dira han hemenka eta, hogei metro besterik ez dituzu ibili behar bakoitzeko ordezkariaren batekin topo egiteko. Hala ere, beste bolada batzuk gairatzen, banden arteko borrokarik ez dago. Nork bere musika, taberna eta edariari eusten dio eta azken faktore haxe da odola berotu dezakeen bakarra.

Azkeneko urteetan hazi eta jaietan askoz gehiago aregotuta, Zapa kalea gaztetxoena dela esan daiteke, 15-20 urte bitarteko neskato eta mutikoena, alegia. Tabernak ezezik, kanpokaldeak ere blokeatzen dituzte, musika inork baino ozenkiago entzun eta alkohola barra-barra banatuz. Edari nahiz tabernetako arauetaz buruzko udal neurri guztiak pikutara bidaltzeko prest omen daude egunotan eta adinaz, baina ez musikaz, bereizten den tribu bat boterean jarri dute ●

JAIK
ONDO PASA !

"PINTO - ARATZ" euskaltegia
Pintoreria, 74
01001 - GASTEIZ
Tfnoa.: 28 97 80

GASTEIZEN

Abuztuak 6

Gasteizko zezenplaza. 18.30etan
Ganaduzalea: Sepulveda
Toreatzaileak: J.Mª Manzanares
Paco Ojeda
Cesar Rincon

KRONIKA FRESKOA

✓ **DATO KALEA ZIRKUS.** Gasteizko Jaiak hasi baino lehen, lekua okupatzen joan ziren kalerik 'gasteiztarrena' den Dato kalea osoan zehar. Azken bi egunotatik, denetarik aurki daiteke kale honetan diren taberna dotoreetako terrazen artean. Xelebre jantzi-tako tipo batek malabareak egiten ditu pilota eta kapela batzuez. Pilota lurrera erortzen bazaio, irudimenez konpontzen du auzia. Malabariaren aurrean, lanean ari dira pintore batzuk. Beste puntu batean, Hegoamerikako musika, txanponak jasotzeko bakarrik mugitzen den mimo bat Dato erdian dabilen bitartean.

✓ **PLAZA ESKUZ GARBITZEN.** Aurtengo jaietan hiriko kaleak beste batzutan baino garbiagoak egoteko, egunero garbituko zirela agindu zuen Jose Angel Cuerda alkatea. Atzo, jaietako egun nagusia, Cespako gizardoak jo ta ke aritu ziren kaleak txukuntzen. Baina hori bai, behar den tresneriaz baliaturik, zeren eta bezperako egunean eskuz garbitu zuten Andramari Zuriaren plazan hustutako txanpain botila eta zarama guztia. Badirudi gauzak hobera doazela!

✓ **TRAJEAK NAGUSI UDALEAN.** Gasteiz, Araba eta EAEko agintariak hartu zituen atzo eguerdiz Jose Angel Cuerda alkatea. Hantxe ziren Alberto Ansola diputatu nagusia, Jose Antonio Agiriano Espainiako gobernua EAE duen ordezkaria edo Josu Ortuondo Bilboko alkatea, besteak beste. Mintzaldian, «alaitasuna» aldarrikatu zuen Cuerdak egunotarako. Agintari denek, serio-serio, hitzak aditu zituzten narriogabe-ko trajez jantzita. Han ez zen jai-zapirik izan eta orduerdiko protokolo ofiziala nagusitu zen.

✓ **SU FESTAK JAURLARITZA ONDOAN.** Arriagako San Juan parkean hasi ziren atzo, gaueko 11.30etan, su festak, Pirotecnia Valeceak botata. Segurtasun neurri bereziak agindu dituzte aurrean saio hauetan: Eusko Jaularitzaren egoitza ondoan botatzen ari dira aurrean. Gainera, 150 metrotako gutxienezko alderdia utzi beharko dute ikusleek, iaz 120 metrotara zegoen lagunaren istripua berriro gerta ez dadin. Hala bedi.

Zezenzaleek gehien espero duten korrida gaur arratsaldekoa da

J.A. / GASTEIZ

A ze itxaropenak dituen jendeak Gasteiz aldean gaur arratsaldeko korridaren atarian. «Feriako kartela gaurkoa da», «nekez konbina zitezkeen hobeto zezen eta toreatzaileak». Gasteizko enpresari, zezenzale eta komunikabideetan entzun errazak diren kontuak dira hauek. Cesar Rincon colombiarraren ondoan, zezenekin hitzegiten aspaldi ikasitako bi toreatzaile on jarri ditu Toarte enpresa gazteak: Jose Maria Manzanares eta Paco Ojeda. Adardunak Salamancako urte beltza: Sepulveda ganadutegiko zezenak.

Egia esan, Feriara kontratatu dituzten ganadutegietako zezenak ez dira korrida zailak egiten dituztenak eta toreatzaileei nahi baino buruhauste gehiago emateko moduko horietakorik ez da. Akaso korridarik gogor eta zakarrena ostiral arratsaldekoa izango da, ordurako ekarri bait dituzte Murteira Gravaren zezenak. Gainontzekoetan toreatzaileen gustoei agindu dutela dirudi.

Hori nabarmena da gaurko korridan. Belarrondoka ere hasiko litzateke toreatzaile jendea Sepulvedaren korridan lekua izateagatik. Salamancatik etorritako zezen

hauek gozatu egiten dira bastante zaldi gaineko eztenkadaren ondoren, eta hasierako egonezina alde batera utzi ondoren, toreatzailearen lana ederkiki laguntzen dakitenak dira.

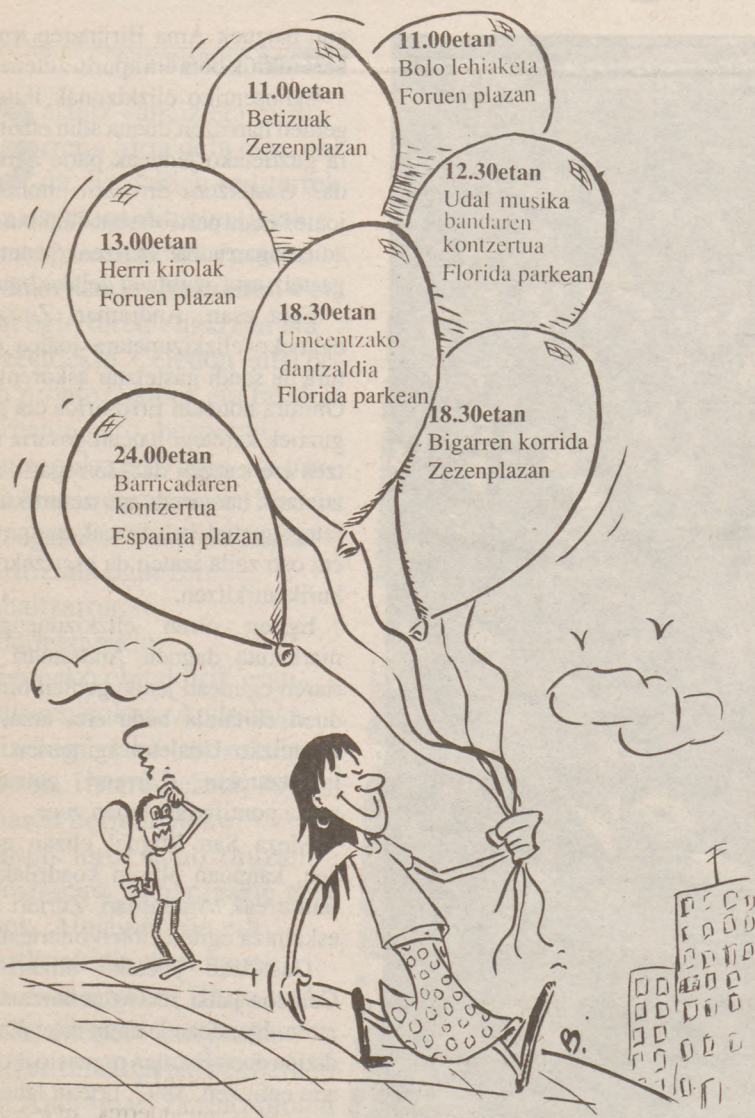
Korrida ona izateko ordea toreatzaile onak ere behar dira eta horrelakoak ez dira faltako gaur Gasteizko plazan. Cesar Rincon colombiarrak piztu ditu berriro itxaropen handienak eta bereganatu zuten prest, begirada asko hurreratuko da zezenplazara. Gasteizko zezenzaleek, direnak eta ez direnak entzun dituzte zezenaren aurrean behar bezala jartzeari zer den gogora ekarri duen toreatzaile txiki honetaz. Hori ikusi gabe nola gelditu.

Lagunak ez ditu makalak, alajainkoa. Jose Maria Manzanares eta Paco Ojeda esperiantziak ederkiki jantzitako gizonak dira eta gauza politak erakusteko gai dira. Elkarren ondoan ziren baita ere Barcelonan uztailearen 27an izandako korridan. Orduan bi belarriak ebaki zizkion Ojedak bere bigarrenari eta lepo gainean atera zuten plazatik. Oraindik orain izandako Valenciako ferian ere bera izan da toreatzaile txukunetarikoa. Bi urtez hondarrik zapaldu gabe egon ondoren, aurtengo Sevillako ferian berragertu zen eta gerra ederra ematen ari da nonnahi geroztik.

Paco Ojeda.

EFE

BARRICADA rock taldea gasteiztar askoren ahotan ibiliko da gaur. Egunak egitarau pottolo pottoloa du gainontzekoen antzera, baina ez da aipatutako talde horren kontzertua albora utziz gero ekitaldi berezirik. Musika, kirola eta umeentzako ekitaldiak dira nagusi. Gorputzak bart gauekoak asimilatu arte —10.00ak— lo egiten utziko dute antolatzaileek. Ez ordea, handik aurrera. Ordu horretan diana joko dute eta musika bandak zabalduko dira kaleetara. Eguerdian Euskal Herriko zokor apostu txapelketa eta herri kirolak erakustaldiak egingo dituzte.

**JAIETAN ERE
EUSKARAZ**

i

- ARGIBIDE UDAL BULEGOA. ☎ 16 11 00-16 11 03.
- UDALTZAINGOA. ☎ 092.
- SOS DEIAK. ☎ 088.
- DYA. ☎ 28 10 20.
- SANTIAGO OSPITALA. ☎ 25 36 00.
- TXAGORRITXU OSPITALA. ☎ 24 26 00.
- GURUTZE GORRIA. ☎ 22 22 22.
- BABES ZIBILA. ☎ 092 eta 16 11 11.
- SUHILTZAILEAK. ☎ 16 11 62.
- AUTOBUS GELTOKIA. ☎ 25 84 00.
- RENFE. ☎ 23 02 02.
- TUVISA. ☎ 16 10 54.
- KONTSUMITZAILEEN INFORMAZIO BULEGOA. ☎ 16 12 40.

Caja Vital Kutxaren TeleCaja plus Txartel berria.

Dena dauka.
Ba al duzu zuk?

Caja Vital Vital Kutxa
Araba eta Gasteizko Kutxa

OKENDO

TABERNA

Kutxileria, 4

GASTEIZ

TXAPELARRI

TABERNA

Kutxileria, 83

GASTEIZ

HERRIKOLA

TABERNA

JAIK BAI,
AMNISTIA ERE BAI!!

Kutxileria, 78

GASTEIZ

Iberdrola eta lau konpainia elkartu dira zentral elektrikoak eraikitzeko

Enpresak Europako nagusiak dira eta Iberdrolak elkartaren % 15 izango du

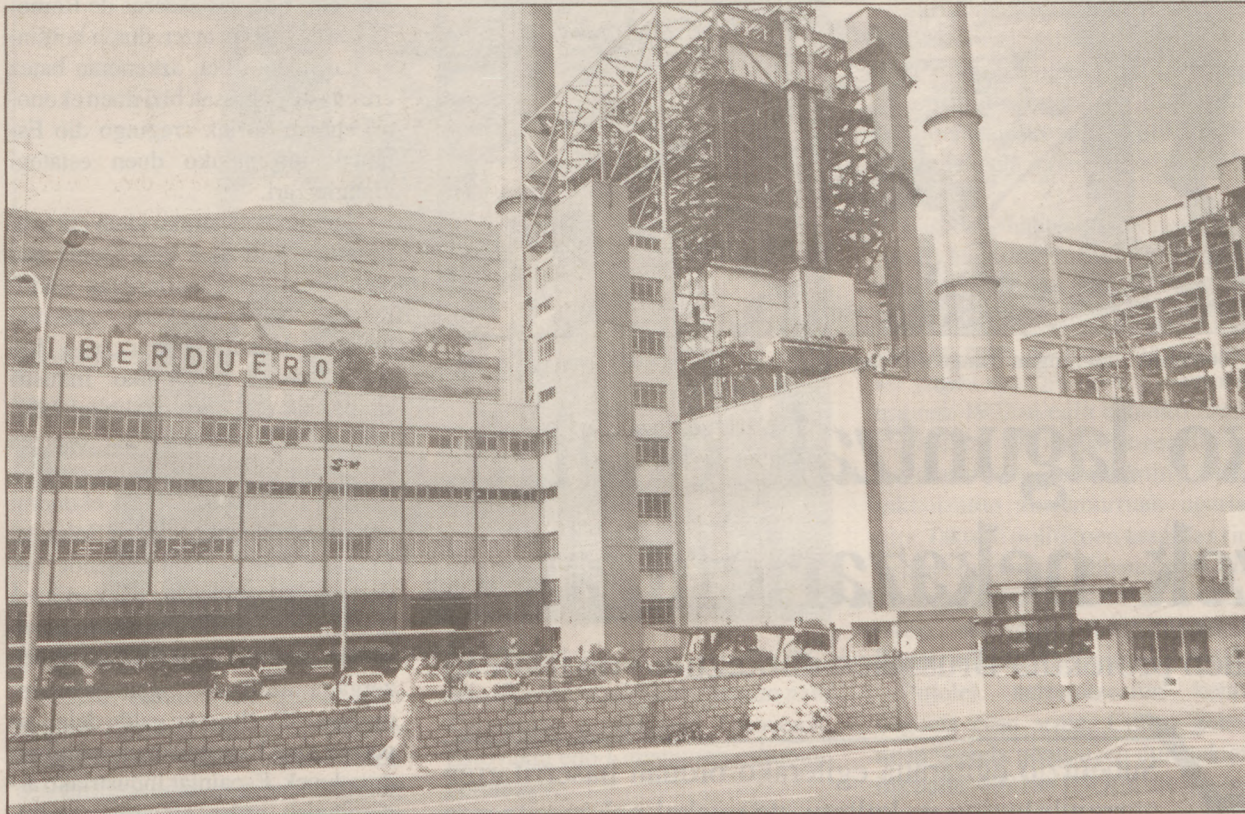
Europako elektrizitate alorreko bost konpainia nagusiak, tartean Iberdrola enpresa, elkartu egin dira mundu osoan zentral elektriko pribatuak eraiki eta kudeatzeko. 'Independent Power Generators' (IPG) izeneko talde honek laster emango du ezagutzera bere lehen proiektua.

BILBO

Iberdrolak, Espainiako elektrizitate konpainia pribatu nagusiak, % 15eko partaidetza izango du IPG elkartean. Gainontzeko elkartek 'Compagnie General des Eaux', 'Eats Midlans Electricity', 'Electricite de France' eta 'Alcathel Alston Compagnie Generale d'Electricite' izango dira. Berauen ordezkariak osatutako zuzendaritza taldeak Londresen izango du egoitza. Euren esperientzia eta energia sorrerari buruzko ezaguerak tekniko eta komertzialak elkartrukatu dituzte elkarteen bitartez.

'Independent Power Generators' konpainiak erregai fosilak erretzen dituzten zentral independenteak bultzatu eta kudeatuko ditu eta «politika eta negozio egokiak eskaintzen dituzten herrialdeetara zabaltzen ahaleginduko da», Iberdrolako iturriek jakin erazi dutenez. Proiektuetarako fondoak erakunde eta banku nagusiei eskatuko dizkie.

Jon Harris 'Eats Midlans Electricity-ko' presidentearen esanetan,

Iberdrolak Santurtzin duen zentral termikoa. Honelakoak eraikitzeko elkartu dira Europako bost konpainia nagusi. J. SIMAL

«IPG mundu osoko industria elektriko berregituratzen ari den unean sortu da eta begi onez hartzen ditu energia sortzeko proiektu independente, moderno, eraginkor eta garbiak. Sozietate partaideek horrelako proiektuen ezagutza eta esperientzia handia dute. Nere ustez —gehitu du Harrisek— IPG mesedegarria izango zaie elektrindar kontsumitzaileei, prezioei eusten lagunduko duelako eta, aldi berean, konpainiarentzat ere oso negozio onuragarria izango delako».

EUROPAKO KONPAINIA LIDERRAK

'Compagnie General des Eaux' Frantziako zerbitzu publikoetako konpainia handienetakoa bat da. Energia sortzen esperientzia luzea du, USA, Frantzia, Espainia, Italia, Portugal eta beste hainbat lurraldetan landutakoa. Konpainia berrian % 29ko partea izango du.

'Eats Midlans Electricity' konpainiak gaur egun Britainia Handia osoan elektrizitatea banatzen du. Bere sozioetako bat, Corby Power LTD., gasezko turbinadun Zentralko

eraikitzen ari da Northamptonshire-ko Corby herrian. Hobek IPGko kapitalaren % 27ko partaidetza du.

'Electricite de France' Frantziako elektrindar konpainia nazionala da eta 'Alcathel Alsthom' komunikazio, energia eta garraioetako munduko liderren artean dago. 200.000tik gora langile ditu mundu osoko ehun bat lurraldetan. 'Gec Alsthom' subsidiarioan duen % 50eko partaidetzaren bidez, talde honek ingeniari energetikoaren alorrera zabaltzen du bere esperientzia.

BBV munduko zortzigarren bankua da irabaziei dagokienez

BILBO

Banco Bilbao Vizcaya (BBV) munduko zortzigarren postua eta Europako Komunitatean (EK) laugarrena da irabazien bolumenari dagokionez, 'The Banker' argitalpean uztaileko datuen arabera adierazi duenez. BBVk iaz 1.460 milioi dolarreko (160.000 milioi pezeta edo 8.000 milioi libera) irabaziak izan zituen.

Aktiboen bolumenari dagokionean, berriz, BBV finantz erakundeari munduko 60. tokia dagokio.

Iturri berberak munduko bankuen zerrenda kaleratu dute, eta kapitalen merkatuetan sartzeko gaitasunaren arabera egin dute sailkapena. Horrela, «onargarritik bikainera», batetik hamar puntu bitarteko klasifikazioan 2,5 lortu ditu BBVk. Zerrenda berberetan Espainiako Banco Popularrek eta Santanderrek hiruna puntu izan dituzte, Caixa, Hispano, eta Centralak launa eta Banestok, berriz, bost puntu lortu ditu.

Gainontzeko banku hauek Santanderrek munduko 27. tokia du irabazien bolumenari dagokionez, iaz 769 milioi dolarreko mozkinak izan bait zituen. Banesto 31. tokian dago 1990ean 769 milioi dolarreko irabaziekin eta Centrala, berriz, 32. da iaz 762 milioi dolar irabazi ondoren. Aktiboen bolumenari dagokionez, Caixak munduko 97. tokia du.

CIMek Madrilen jarrera salatu du azpiegitura lanen egoeragatik

BILBO

Bizkaiko enpresarien elkarteak, CIMek, Madrileko Gobernuaren kontrolpean dauden Bizkaiko garraio azpiegitura proiektuen atzerapena salatu du, Garraio eta Herrilan Ministeritzak iragarri duen aurrekontu murrizketarekin batera. Patronalaren usteetan, bi faktore hauek Bizkaia eta Euskal Autonomi Elkartearen (EAE) garapena «kolokan» jartzen dute.

Bilboko Portu Autonomoaren zabaltze lanen atzerapenak bereziki kezkatzen du enpresarien elkarteak. «Madrilen erabakia izan den honek, borondate falta erakusten du eta Bizkaiko enpresariengan zalantza sortu du» adierazi dute CIMeko iturriek.

Bilboko Portuko zabaltze lanen proiektua orain dela bost urte onartu zen 30.000 milioi pezetako (1.667 milioi libera inguru) aurrekontuarekin. Gaur egun aurrekontua 48.000 milioi pezetakoa (2.667 milioi libera) izatera iritsi da.

Bizkaiko enpresarien iturriek «ulertezintzat» jo dute Madrileko Gobernuaren jarrera, «Bilboko Portu Autonomoan Estatuko trafiko bolumenaren % 12 dagoenez, lehen postua betetzen du, eta instalazioa eta kainen zabaltzea ezinbestekoa da».

AIREPORTUKO LANEN BERRIRIK EZ

Sindikako aireportuaren zerbitzu eta instalazioen egoera ere salatu dute CIMeko iturriek. 1980ko hamarkadaren hasieran aireportuaren baldintzak txarrak zirela onartu ondoren, Madrilek egindako azken Aireportu Plangintzan, terminala berritzea, hegazkinen sarrerarako plataforma eraikitzea eta inguruko errepideetako hobekuntza lanak jasotzen ziren.

Proiektua egin zenean aurrekontua 10.000 milioi pezetakoa (556 milioi libera) zen eta 1995. urterako lanak bukatuta egongo zirela iragarri zen. Bizkaiko enpresarien elkarteak «isiltasun administratiboa» salatu du

kasu honetan, borondate faltarekin batera.

Euskal trenbideen egoera kezkarria, «arduragabekeriaren» ondorioa da enpresarien usteetan. 1989an Madril eta Gasteizko gobernuek 'Y-aren' bitartez zenbait arazo konponduko zirela eta, proiektua egin zuten. Lanak 1991-1992 epean hasi beharko lirake, baina enpresarien iturrien arabera «hasiko direnaren itxurak ere ez dago». Hasiera batean, aurrekontua 157.000 milioi pezetakoa (8.722 milioi libera) bazen ere, orain 200.000 milioi pezetakoa izatera heldu da.

CIMek salatzen duenez, lanen urteetako atzerapenak «Madrileko Gobernuaren borondate falta» erakusten du. Bizkaiko enpresariak ezkor agertu dira herrialdearen etorkizunari buruz, «batez ere Merkatu Bakarraren aurrean».

Azpiegitura egokiak «ezinbestekotzat» jotzen ditu patronalak, merkatua handitzea eta, beraz, konpetitibitatea lortzeko.

Bilboko portuaren handitze lanen atzerapenak kezka franko sortu ditu.

Eusko Jaurilaritzaren laguntza plangintza 7.000 baserritarrengan izango du eragina.

J. SIMAL

Mila milioiko laguntzak onartu ditu Gasteizek nekazarientzat

Bost urteko epea izango duen proiektua Brusselen aurkeztuko da irailean

Euskal Autonomi Elkarte (EAE) nekazarien errenten lagungarri izango diren 1.000 milioi pezeta (55,55 milioi libera) inguruko subentzioak onartu ditu Eusko Jaurilaritzak azken bileran. Laguntza plangintza irailean aurkeztuko da Brusselen eta 7.000 baserritarrengan izango du eragina.

GASTEIZ

Nekazal errenten laguntza egitaraua Gipuzkoa, Bizkaia eta Arabako Diputazioetako Nekazaritza sailekin batera eratu du Gasteizko Gobernuak eta Europako Nekazal Politikaren eredu berriaren barruan kokatzen da.

Europako Nekazal Politika berriak bermazko prezioen bitartezko nekazal laguntzak baztertu nahi ditu, sektorerako subentzio zuzenak bultzatzeko. Horrela, Jaurilaritzak onartutako dekretu proiektu honek EAEko 3.400 nekazal hustiaren eragingo ditu, behi abeltzantza, labore produktzioa, patatarena eta azukre erremolaxarena hartuz. Guztira 7.000 nekazarik jasoko dituzte la-

Subentzio egitaraua egiterako orduan baserritarren aurrejubilazioa ez kaltetu eta euskal nekazaritzaren «gaztetzea» bultzatu nahi izan da.

guntza hauek, senitartekoak ere kontutan hartuz.

Gasteizko Gobernuaren egitarauak sektorearen berrikuntza bultzatu nahi du. Zentzu honetan, laguntzak eskuratu ahal izateko zenbait baldintza bete behar dira, gestio-gintza tekniko-ekonomiko eta azpiegituren hobekuntzari buruzko plangintzak egitea, besteak beste.

NEKAZARITZAREN «GAZTETZEA» BULTZATU

Eusko Jaurilaritzako Nekazaritza saileko iturrien arabera, subentzio egitaraua egiteko orduan baserritarren aurrejubilazioa ez kaltetu eta euskal nekazaritzaren «gaztetzea» bultzatu nahi izan da.

Hildo honetatik jarraituz, egitarauaren bi tratamendu ezberdin aurrakusi dira, batetik 55 urtetik beherako nekazariei zuzenduko zaiena eta bestetik adin honetatik gorako baserritarrei eragingo diona.

Plangintzan jasotzen denaren arabera, adineko baserritarren erreti-

roa baldintza «duinetan» bultzatu nahi da, hauek beren lurrak bideragarritasunez aurrera aterako dituzten nekazari gazteei pasa diezazkieten.

Era berean, dirulaguntza zuzenen artean nekazarien aurrejubilazioaren osagai izango diren subentzioak proposatzen ditu plangintza honek.

Dirulaguntzak 140.000 pezetatik (7.778 libera inguru) 500.000 pezeta (27.778 libera) bitartekoak izango dira nekazal hustiaren bakoitzarentzat, aurrejubilazioa eskatzen ez duten baserritarren kasuan.

Gasteizko Gobernuak Nekazaritza sailburutzako gabinetek zuzendaria den Luis Miguel Maciasek gai honi buruz adierazi duenez, plangintzarekin euskal nekazaritzari «perspektibak» eskaini nahi zaizkio. Maciasen esanetan, «nekazaritza sektore konpetitiboa izan daiteke laguntza zuzen hauek gabe ere, baina nekazal politika eta garapenerako lan integrala egin beharra dago. Erdibidean gaude eta horrelako laguntzak beharrezkoak dira».

Sidenorren suspertze plangintza datorren irailean zehaztuko dute

BILBO

Espainiako Gobernuak irailean zehaztuko du Sidenor altzairu berezietako taldearentzako suspertze plangintza. Acenor euskal konpainiak eta 'Forjas y Aceros de Reinosa-k' (Foarsa) osatzen duten holdinga da Sidenor eta, azkenotan batez ere euskal enpresak bizi duen ekonomi egoera larriak eragingo dio Estatuak diseinatu duen estategi plangintzari.

Zeregin honetarako ideia eta proposamenak ugariak dira. Duela aste pare bat, Eusko Jaurilaritzak sektorearen berregituraketa zuzendu beharra daukala aipatu zuen Jon Azua euskal gobernuko Industri sailburuak eta, horretarako, altzairu berezietako euskal taldea osatzeko proposatu zuen.

Atzo 'Cionco Días' ekonomi eginkariak zioenez, Carlos Soltxaga Ekonomia ministroak Acenor bultzatzeko sozio dirudun bat aurkitzea ikusten du bide bakarra holdingaren salbazioarako. Planteamendu honen zergatia azaltzeko «galdutako industriaren diru dexente galdu dela» aipatzen dute Espainiako ekonomi arduradunek. Espainiar Industriako arduradunek, ordea, altzairuetako taldearen finantz sendotzeari ematen diote lehentasuna, kide barriak aurkitu aurretik. Zentzu honetan, Alvaro Espina INIko idazkariak 'El Correo Español' egunkarian zioenez, Sidenor holdingaren akziodun nagusiak diren 'Banco Español de Crédito' (BCI, Acenoren akziodun nagusia) eta INI berak egin behar behar lukete ekonomi ahalegin handiena hasiera batean, enpresa honek etorkizun hobea izan lezakeelakoan.

PROSAMEN DESBERDINAK MAHAIAN

Idéia hauek buroan, Jose Luis Alvarez Acenoreko presidenteak eta Antonio Fernandez INIko arduradunak Sidenorentzako plangintza bat egingo dute irailean, 'Boston Consulting' industri ikerketa konpainiak egindako txostenen oinarriturik. Txosten honek 60.000 eta 80.000 milioi bitartean aurrirakusten ditu taldea suspertzeko egin beharreko inbertsioak.

Plangintza egin behar duten arduradunek, inbertsioa 40.000 milioi pezetako kopurura mugatzea hobesten dute taldea zulotik ateratzeko. Baina plangintzaren arazorik nagusia, langilegoaren egokiera nola egin zehaztea izango da. Honetaz, Industriak 1.600 langile kaleratzea aurrirakusten du eta langile ajuste hau 20.000 milioi pezeta kostatu liteke, kaleratutako langileak saritzeko.

Acenoren krisiari irtenbidea aurkitu bitartean, enpresa honen egoera txartzen doa egunetik egunera. Euskal konpainiak enplegu erregulazioari ekin aurretik, ia 1.000 milioi pezeta galtzen zituen hileko eta 1991rako aurrirakusten ziren galerak 11.000 milioiekoak ziren, aurreko ekitaldiko 9.429 milioien aurrean.

Espainiar arduradunek Sidenorentzako estrategi plangintzaren diseinua egiten dutenean ikusiko da, antzeko egoera estuan baina horrenbeste milioi galtzen ez dituzten sektore bereko gainontzeko enprekin zer gertatzen den, Aceros y Forjas de Azkoitia (Afora) beste euskal enpresarekin esate baterako. Zentzu honetan, espainiar arduradunek ez diote erantzun Jaurilaritzak Altzairu Berezietako euskal taldea osatzeko egindako proposamenari.

Jose Luis Alvarez Sidenor holdingeko presidentea.

EFE

BEk nekazal hipoteka-maileguak gogortuko ditu

MADRIL

Nekazariak eskuratzen dituzten maileguak baldintza gogorragoak izango dituzte datorren urtetik aurrera, Banco de España 'berankortasun' kasuetarako ezarritako arau berrien arabera.

Banco de España nekazaritzarako maileguak ematen dituen bankuei zuzendu dien agiri batean adierazten denez, lurra garantzia deneko hipoteka-maileguak bankuek eman eta berreskuratuko ote duen zalantza denean, kreditu entitateek maileguaren balioaren % 25 probisionatu beharko dute. Ordainketa atzerapenak sei hi-

labete gaintzen dituen egingo da hau.

Nekazal iturrien arabera, neurri honek hipoteka maileguak eskatzeko baldintzak gogortzea ekarriko du, entitateek nekezago emango bait dituzte nekazarientzako maileguak; sektore honetako finantz iturri nagusia, halajaina.

Banco de España lehengo arauaren arabera, mailegua ematen zuen banketxeak maileguaren % 25eko diru probisioak egin behar zituen hiru edo lau urtetako atzerapena zenean. Orain, aldiz, berankortasun kasuetarako ahalegin handiagoak eskatuko zaizkie bankuei eta sei hi-

labetetan % 25eko probisio fondoak egin beharko dituzte; atzerapena lau edo bost urtekoa denean, fondo hauek % 50ekoak izango dira; bost eta zazpi urte bitarteko atzerapena denean, fondoak % 75ekoak izango dira eta, azkenik, zazpi eta hamar urte bitarteko berankortasuna denean % 100eko probisio kontua egin beharko dute banketxeek. Guzti honen ondorioz, Estatu espainiarreko bankuek orain arte lurren balioaren % 60 arteko maileguak eman izan badituzte, Banco de España araudi berria dela medio, mailegu entitateek askoz ere murriztaileagoak izan beharko dute.

Nekazarientzako hipoteka-maileguen baldintzak gogortu egingo dira.

J. SIMAL

Pujol: «Estatutua ez da nahikoa hizkuntzaren jarraipena ziurtatzeko»

Kataluniako lehendakaria, Estatu espainolaren gaurko eraketaren aurka

Kataluniako gaur egungo estatutua ez da nahikoa herrialde honen garapenerako, behintzat gaur egun erabiltzen den moduan, Jordi Pujol Kataluniako lehendakariaren iritziz. Estatutua gaindituta dagoela esateke, «irakurketa berria» egin behar dela esan zuen Pujolek. Bereziki, kultura eta hizkuntza katalanaren jarraipenerako.

DONOSTIA

«Estatutuaren gaurko aplikazioarekin, eta Estatu espainolaren egiturarekin, gure izaera herri ez dago ziurtatuta, ez eta gure kultura eta hizkuntzaren superbibentzia edota nazio bezala garatzeko daukagun gaitasuna», esan zuen Pujolek Planelen herrian. CDC (Convergencia Democrática, CiU koalitzoko partaide nagusia) alderdiko gazteriak (JNC) burutu dituen udako ikastaroen itxialdian parte hartu zuen Pujolek. Udako «unibertsitatean» Europako estatuturik gabeko nazioen arazoak izan dira eztabaidagai nagusiak. Euskal Herriko ordezkariak ere izan dira ikastaldi honetan, Eslovenia, Flandria eta Frisiakoekin bat.

Jordi Pujol urtarrilean Bilbora egin zuen bisitaldian.

KEPA

Estatu espainolean garatu den egitura autonomikoa ez da nahikoa «Kataluniako izaera nazionalaren desberdintasunari eusteko», Pujolen hitzetan. Kataluniaz gain, Euskal Herria da konpondu gabeko nazio arazoa, esan zuen Convergencia-ko liderrak, Galizia aipatu gabe.

Europako aldatetako ere komentatu zituen Pujolek. «Han gertatzen den guztiak du eragina hemen». Hala ere, Jugoslavia eta Estatu espainola gonbaraezinak direla zehaztu zuen, hau ez bait da «estatu artifiziala».

Edozela ere, «horrek ez du esan nahi Kataluniak ez dituenik Eslovenia, Eslovakia edo Lituaniaren eskubide berdinak».

Estatuaren «berrirakurketaren» gainean giltza batzuk eskaini zituen Pujolek. Batetik, katalanaren garrantzia judizialak indartu behar dira, eta kulturaren garapenari utzi behar zaio egiten Generalitat-eari. «Hizkuntza eta kultura dira izaera desberdinaren adierazle nabarmenak», errepikatu zuen Generalitat-eko buruak. Horretaz gain, Ka-

taluniako finantzamenduaren «diskriminazioa» salatu zuen Pujolek, estatuari gehiago ematen bait diote jasotzen dutena baino. Espainia Europar integratu ahala Kataluniak kontinentean presentzia propioa ere behar lukeela komentatu zuen Pujolek.

Bestalde, hauteskunde aurrerapenari buruzko zurrumurruak uxatu nahi izan zituen Pujolek JNCren ekitaldian. Urrian ez direla egingo ziurtatu zuen, eta legealdia amaitzeko gogoia daukala gehitu. Autonomikoak 1992an egin beharko lirateke teoriarik, lau urteko legealdia orduan amaitzen denez, baina aurreakuntzaren zurrumurruak ugariak dira, faktore politikoaren eraginez (independentziaren debatearen pizkundea, 1992ko ekitaldiak...). Praktikan, alderdiak aurre-kanpainan daude jadanik Katalunian.

Pujolek aurreratzearen kontra dagoela esan arren, CiUko gobernuaren bestela pentsatzen dutenak ere badaude. 1992an PSOEek ere hauteskunde legislatiboak aurreratu ditza-ke, eta horietan alderdi espainolaren aldeko joera nagusitzen denez Katalunian, bertako bozketak hurbilegi burutuko balitz, «efekto politikoa» luzatu zitekeen eta CiUren kalterako eragin. CiUk botoak galduko dituela denek ematen dute ziurtzat, baina zein neurritan da koska, ea gehiengo absolutoa galduko duen alegia.

LABURREAN

HARKIEK ordezkartza bateratua bilatu beharko dute

Harkiek buruzagitza bateratua osatu beharko dute datorren larunbaterako, Gobernuarekin beste bilera batean biltzeko. Aberriatuentzako Estatu idazkaria, Laurent Cathala, larunbatean elkartu zen ehun bat ordezkari Harkiekin, eta akordio jakinik lortu ez zen arren, bilera berri bat deitzea erabaki zuten. Cathalak baldintza bat jarri zuen: Harkiek koordinatu egin beharko dituzte beren taldeak, orain arte zatituta bait daude, negoziatzeko ordezkartza finko bat izateko.

FOKA eta izurde lapurreta Balearreetan

Balearreetako Eivissa (gaztelaniaz Ibiza) irlako Salinas Park itsas parke edo zootik lau izurde eta hiru foka lapurtu dituzte asteburuan, Goardia Zibilean salatu izan dutenez. Iturri batzuen arabera, ez zen izan lapurreta. Itsas parkeko jabeak eta animalienak desberdinak ziren, eta horregatik, izurdeen jabeak ezkutuan Salinas Parkera joan eta hegazkin batean eramane zituzten. Zurrumurruen arabera, animaliak goseak zeuden, ondo jan gabe, baina itsas parkeko zuzendaritzak ukatu egin du hori.

SARGENTOAK utzi du jada gobernadore militar kargua

Vicente Flores Infanteria komandanteak ordezkatu egin du Jose Antonio Galera sarjentua, Jaeneko (Andalucia) gobernadore militar lanetan, Joan zen astean, Galera sarjentua bihurtu zen ustekabearen gobernadore militar, aurreko gobernadoreak kargua utzi ondoren Armada espainolak Jaenen zuen grado handieneko ofiziala bait zen. Prentsak erdi barrezka tratatu zuen gaia, eta Espainiako Armadak azkar erantzun du komandante bat eramanda Jaenera.

LAPUR eta Goardia Zibilen artean tiroketa

Bi atrakatzaila balaz zauritu zituzten Goardia Zibilek Centelles herrian (Katalunia), Vic hirian atrako bat burutu ondoren. 26 eta 20 urte zeuzkaten lapurrak eta etxean inguratu zituzten polizia indarrek. Ihes egiten saiatu ziren, baina bidean ere Goardia Zibila zegoen eta orduan gertatu zen tiroketa. Bi lapurrak larri daude ospitale batean.

Sud Marine enpresak aurrera segitzeko itxaropena du orain

ALLANDE SOKARROS / BAIONA

Uztailaren 29tik langileek okupatzen duten Marseilako Sud Marine enpresarentzat irtenbide bat bilatu da. Izan ere, Brizard makina erremintak egiten dituen Frantziako sozietate handiak proposa lezake Sud Marine itsasuntzigintzan diharduen enpresa hartzea, bertako 900 lanpostutik 600 bat geratuz.

Brizard sozietateak aurkez leza-keen proiektu horren arabera, Sud Marinek gaur egun obratzekoak dituen eskabideak gauzatu litezke eta enpresaren iharduera sail guztiak Mourepieneko tokian gera lirateke. Hala ere, plangintza hori egiteko Marseilako merkatal auzitegiaren baimena lortu beharko du, horren aginduz erabaki bait zen Sud Marine sozietatearen desegitea, joan zen uztailaren 29an. Erabaki horrekin langileak haserretu egin ziren eta biltzar nagusi batean lantegiaren okupatzea eta produkzioaren oztopatzea bozkatu zuten.

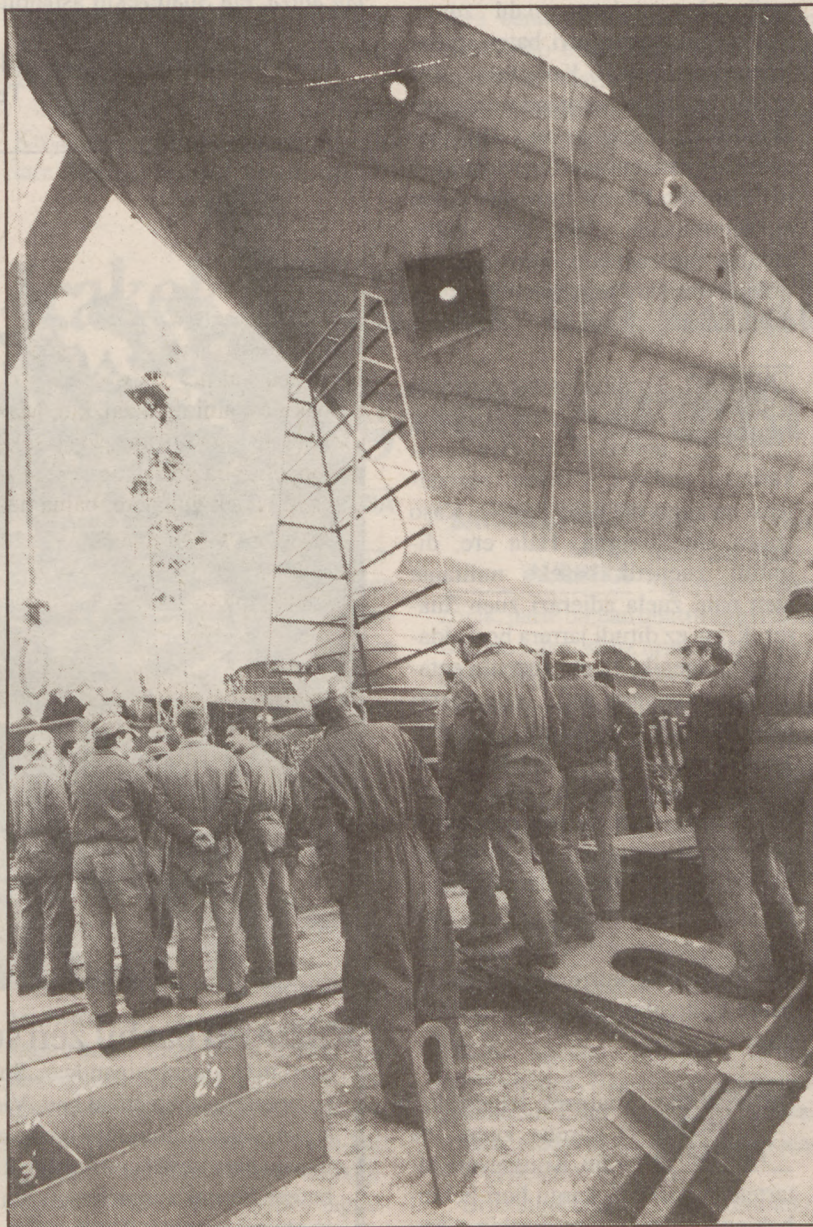
Auzitegiak, Brizard sozietatearen proposamenaz gain, beste proiektu bat ere aztertuko du. Izan ere, metal eraikuntzan diharduen Effel enpresak proposatu du bere aldetik Sud Marine-ko Off-Shore untzi berezien eraikuntzak bideratzea, hiru hilabete epean eta 300 bat langilerekin.

Gaurko kontratuak azkenerraino eramane ondoren, Effel sozietateak langile kopuru horretatik erdia (150 bat beraz) beste lan sail batzuetara moldatzeko gertu azaldu zen. Alabaina, Sud Marineko langileek oso begi txarrez ikusi zuten irtenbide hori eta enpresako iharduere zatiketatik ez dutela onartuko adierazi zuten. Aldiz, Brizard sozietateak aurkeztuko duen proposamenarekin bat egin lezakete.

FRANTZIAKO UNTZIGINTZAREN NEKEAK

Sud Marineren porrot egiteak oihartzun handia izan zuen Frantziako industria munduan, horrekin batera azaldu bait da berritua frantziar untzigintzak azken urteotan pairatzen duen gaitzaldi sakona. Izan ere, 1978an lan-sail horretan 6.000 bat langile ziharduen Marseilako eskualdean, eta gaur egun, aldiz, 400 inguru bakarrik geratzen dira eta guztiak Compagnie Marseillaise de Reparation enpresan.

Sud Marine bera, birmoldaketa plangintza orokor baten eraginez sortu zen eta aginte publikoetatik dirulaguntza asko eskuraturik ere, kudeantza nekeak laister pairatu zituen. 1990. eta 1991. urteko diru-galerak 130 milioi liberakoak izan ziren.

Untzigintza frantziarraren gainbehera izugarria izan da azken urteetan.

Bozketa sistema berria Kataluniako Legebiltzarrean

BARCELONA

Kataluniako Legebiltzarrean bozketetarako sistema elektroniko konplexu bat jarriko dute martxan, biltzarkide bakoitzak boto bakarria eman dezan, eta ez gehiago, Madril-eko Senatu eta Kongresuan gertatzen den bezala. Orain arte, bozketa pertsonalki egin izan da Barcelonako Legebiltzar edo Parlament-ean: diputatuei zutik jartzeko eskatzen zitzaizen bozketetan.

1991rako aurrekontuetan sistema pertsonala aldatzeko dirukontu bat prest zegoen. Baina, orain, Parlamenteko mahai edo buruzagitzak sistema konplexu samarra komeniko litzatekeela erabaki du, ikusita Madril-eko legebiltzarrean gertatzen direnak. Famatuak egin ziren Senatuan lortutako irudiak: alderdi bateko zein besteko senatoreak bere aldameneko lagunen ordeztu botoa ematen, hiru aldiz ere bai kasu batzuetan.

Trikimailu horiek ebitatzeko, zenbait aukera aztertu dituzte Katalunian. Sistema errazena zera litzateke, diputatu bakoitzari txartel magnetikoa ematea, botoa emateko orduan aparailu batean sartu beharko duena. Beste sistema konplexuagoak ere badaude; batzuetan hatzamarretako markak aztertzen ditu bozkatzeko makinak.

Polizia sindikatuek bilera eskatu diote Corcuerei

MADRIL

Polizia espainoleko sindikatu nagusiek, SUP, ANPU eta UFPK, negoziatzeko eskatu diote Jose Luis Corcuera Barne Arazaletako ministroari «inori ere komeni ez zaion gatazka prozesu bat ekiditeko». Barne ministeritzako agintaritzarekin aspalditik daude haserre poliziak, eta gatazka horrek izan zuen eraginik Rodriguez Colorado poliziburuaren aldetan. Orain, sindikatuek begi onez ikusten duten beste poliziburu bat dago, Carlos Conde Duque, baina beren erreibindikazioak betetzeke daude.

Agiri bateratu batean sindikatuek azaldu dutenez, Barne ministeritzak bilera bat egingo zuela agindu zuen joan zen hilabetean, baina ez da horrelakorik izan. Diru eskaerak dira polizien erreibindikazio nagusiak, batez ere hirietan eta talde operatiboetan —Hego Euskal Herrian adibidez— daudenentzako plusak. Corcuera azken eskaintza urteko 100.000 eta 350.000 pezeta arteko plusak ziren, baina gehiago nahi dute sindikatuek.

CDSko barne eztabaida: alderdia eraberritu, mantendu ala ezabatu

Burukide nagusiak, Caso eta Fernandez Teixido, elkarren «etsaiak»

CDSko burukide taldea bildu egin zen atzo, irailean zentroko alderdiak egingo duen Kongresuan zer jarrera hartuko duten zehazteko. Bi politikariek eskuratu nahi dute alderdiaren lidergoa Adolfo Suarez-ek dimittitu zuenetik: Jose Ramon Caso eta Antonio Fernandez Teixido.

LUIS FERNANDEZ / DONOSTIA

Baina kongresuan ez dago lidergoa bakarrik jokoa, alderdiaren jarrera onak baizik. Krisia azken udal hauteskundeetako porrot politikoa nabarmenak ireki du, desagertzeko zorian geratu bait da CDS.

Caso eta Teixidoren desberdintasun «ideologikoak» ez daude oso argi. Lehena, gaur egungo idazkari nagusia, «jarraikortasunaren aldekoa» litzateke, oraingo norabide eta esktrukturak mantentzearen aldekoa. Fernandez Teixido CDSko eleduna izan da joan den astera arte eta «berrikuntzaren aldekoa» genduke, Agintaritzaren kupula eraberritzearen aldekoa.

Tirabira pertsonalek ere zerikusia izan dute barne zatiketa horretan. Jose Ramon Casok batasun itxura eman nahi zuen Kongresurako eta horretarako zerrenda bakarra azaldu hango bozketarako. Baina, Fernandez Teixido eta beste burukide erreional batzuek beste zerrenda alternatibo bat aurkeztu nahi zuten, «aniztasun aberasgarri baten irudi» izan dedin iraileko Kongresua. Zerrenda bat baino gehiago aurkeztea ekiditea zaila izango du Casok dagoeneko, zatiketa agerikoa denez gero. Teixidorekin bat egin dute Caso autoritariora egia dela uste duten hainbat buruzagi edo «baroiak», zentroko politikari nabarmenei esaten zaien bezala.

ADOLFO SUAREZ ISILPEAN

Tirabira guzti horretan Adolfo Suarez isilpean geratu da. El Pais egunkariaren arabera, CDSren sortzaileak nahiago du Jose Ramon Caso izatea alderdiburu. Hala ere, dimittitu zuenetik baseko militante izan nahi zuela adierazi zuen Suarez-ek, eta ez dirudi jarrera hori aldatu nahi duenik, ez eta zuzenki eztabaidan parte hartu ere. Casok ederki asko adierazi zuen Suarez-ek «leialtasuna» joan den astean, eta esan zuen CDSk baduela liderra, Adolfo Suarez, alegia, eta beraz aukeratu behar dena ez dela buruzagia, talde bat baizik. Casok behin baino gehiagotan adierazi du Suarez berriro izan zitekeela alderdiko lehendakari berak nahiko balu, korrante guztiek aho batez txalotuko luketelako erabaki hori.

«BAROIAK» HONA ETA HARA

Suarez-ek lehendakari kargua zuen, eta orain, Kongresura birtartean, Casok du kargu hori behin-behingoasuneko izaerarekin. Aurerrantzean, hala ere, lehendakari

Caso, Suarez eta Fernandez Teixido, azken hauteskundearen balantzea egiten.

✓ Irailean egingo den CDSren Kongresua erabakiorra izango da, maiatzeko udal hauteskundeetan talde zentristak jasandako jipoiaren ondoren.

karguak ez du eduki handirik izango seguruenik, eta Idazkaritza Nagusirako bozketan erabakiko da buruzagitza. Lehendakariak Raul Morodo eurodiputatu izan daiteke hautagai posiblea, gizon nahiko «neutrala» antza, eta Suarez-ekin aspalditik zerikusia duen baroiak.

Beste baroi batzuk ez daude jadanik ez Casorekin ez Fernandez Tei-

xidorekin. Beste proiektu batzutan sartu dira, adibidez, Eduardo Punset eta Inigo Caverro.

Baina buruzagi batzuk Suarez-ekin proiektu pertsonalak oraindik etorkizuna daukela uste dute. CDSren botoak abstentzioak jan dituzenez, diote, posible da berreskuratzea eta horregatik zenbait gaitan argiago jokatu behar du alderdiak.

SOLDADU bat hil zen sute batean Chiva herrian (Valencia) igandean. Soldadutza egiten ari zen hemeretzi urteko gazte hau, Vicente Peris Estival, Valenciako Autonomi Elkartean sortu suteetan ari zen lanean bere unitate militarrekin. Gaztea helikoptero batean tresnak kargatzen ari zen, aparailuaren helizeak jo eta hil zuenean. Valenciako suteetako lehen hildakoa da hori, erreduren zauri arinak baino ez bait

dituzte jasan aurrekoak. Peris Estival gaztea, gainera, suteen azken egunean hil zen, atzorako eskualdeko sute guztiak kontrolatuta bait zeuden. Guztira, sute desberdinetan 20.000 hektarea lur erre dira, gehienak Valencia probintzian, baina baita ere Castellon eta Alacanten. Iazko urte osoan erre zen guztia baino gehiago galdu da azken aste honetan Valencian. Ehundaka pertsonak hartu dute parte suak itzaltzeko lanetan, bolondresak ere ugari.

Bi militar frantziar Irakeko basamortuan galduta

PARISE

Joan zen astean Irak eta Kuwait arteko basamortuan galdutako bi militar frantziarrak agertu dira jadanik. Irakeko agintarien esku daude, Bagdadeko hotel batean, Frantziara hegazkinez itzuli zain. Bi militarrek Aireko Armadako azpifizialak dira, Jean-Calude Laemle 42 urtekoa eta Jean-Yves Sanchis, 37koa, eta Kuwaiten bertako Aireko Armadarentzako «aholkularitza tekniko» lanetan ari dira.

Bagdadetik komunikabide batzuekin harremanetan jarri ondoren esan dutenez, hondarrezko ekaitz batek harrapatu zituen beren ibilgaluan (zibila zen, ez militarra) eta horregatik galdu egin ziren basamortuan. Halako batean polizia irakiar batzuekin topo egin zuten, eta haiek agintarien esku utzi eta gero, Bagdadera eramane zituzten. Joan zen asteartean utzi zuten Laemle eta Sanchisek Kuwait hiriburuko beren basea, nora zihoazen esan gabe.

Iaz, Kuwaiteko gerra hasi aurretik, antzerako intzidente bat gertatu zen Kuwaiteko basamortuan. Orduan, bi militar frantses ibilgailu eta guzti beren Arabia Saudiko basetik —krisi garaiko hedapen militarra zegoen kokatuta han— Kuwaitera joan ziren, irakiarrek okupaturako eskualdera. Kasu hartan ere ez zitzairen ezer gertatu ofizialei.

Europako Komunitatea gaur bilduko da Jugoslaviako krisia aztertzeko

Tropa europarrak Kroaziara bidaltzeko erabakia har dezakete besteak beste

Europako Komunitateko (EK) hamabi Kanpo Arazoetako ministroak gaur bilduko dira Hagan, Jugoslaviako arazoaz hitzegiteko deitu duten ez ohizko bileran. EK-ko Troikak krisiari amaiera emateko bitartekotzan huts egin ondoren, Kanpo Arazoetako ministro europarrek beste neurri batzuk bilatu beharko dituzte. CSCE ere bihar da biltzekoa.

DONOSTIA

EK-ko Komite Politikoa gaur goizean goiz bilduko da eguerdian hasi eta bihar amaituko den ministroen bilera prestatzeko. Hans Dietrich Genscher, Alemaniako Kanpo Arazoetako ministroak eskatu zuen atzo bilera hau egitea. Kanpo Arazoetako ministroek, besteak beste, Kroaziako Goardia Nazional eta gerrilari serbiarren arteko borroka frontearen erdian indar armatu europarrak ezarri ala ez eztabaidatuko dute.

EK-K INDEPENDENTZIA ONARTU?

Horrez gain, EK-ko Kanpo Arazoetako ministroek gaur erabaki dezakete biltzea Europako Segurtasun eta Kooperazio Kontseiluko (CSCE) ez ohizko bilera batean, Helsinki-ko gutuna sinatu zuten hogeitamabost Estatu Jugoslaviako krisiaren egoera aztertzeko.

Zenbait adituren ustez, EK-ko ministroen bileran Eslovenia eta Kroaziaren independentzia onartzea ere eztabaida dezakete, Serbiak EK-ko Troikaren misio baketzailea boikoteatu ondoren CSCEk Jugoslaviako krisian parte hartzeko bidea irekiko lukeelako horrek. Kontseilu honek Jugoslaviako krisian eskuhartzeko, Federazio honek egin behar du eskakizuna, baina serbiarrek kontrolatzen dituzte Jugoslaviako erabakirik gehientsuenak eta hauek ez daude prest «beraia» kontsideratzen duten arazoa nazioartekoa bihurtzeko.

EK-k bi errepublika independentisten independentzia onartuko balu, serbiarren erasoak nazio subiranoen arteko borrokatzat joko lituzke, eta orduan CSCEk ez luke behar Jugoslaviaren baimenik arazoan parte hartzeko.

BRANKO KOSTIC KRAJINAN Europak krisian parte hartuko duen ala gaur hasiko badira eztabaidatzen, borrokak ez dira eten Kroazian. Herenegun eraso berriak egon ziren Elavonian eta Banijan, eta atzo arte iraun zuten. Goardia Nazional kroaziarra eta Armada Federalak elkarri erasoz erantzuten jarraitu zuten. Banijan, herenegun gauean lau goardia nazional hil zituen gerra serbiarrak, eta Dalj-n, abuztuaren lehenan 80 lagun hil ziren lekuan, beste hamabost lagun hil direla argitu zuten iturri ofizialek, horien artean sei gerrilari serbiar. Baina iturri bereberak aitortu zutenenez, hildakoak berrogeitamar izan daitezke.

1941ean kroaziarrek serbiarrei eginiko sarraskiaren aztarnak.

Jugoslaviako lehendakariordea, Branko Kostic montenegroarra Krajinan izan zen atzo, duela urtebete Kroaziako agintarien aurkako altxamendu serbiarra hasi zen lurraldean. Branko Kostic serbiarren aliatutzat daukate Kroazian. Duela aste-bete agintari kroaziarren aurkako salaketak jaurtiki zituen Jugoslaviako lehendakariordeak serbiarren artean terrora pizten ari zirela esanez. Gainera, duela egun gutxi gutxiengo serbiarren indar paramilitarrei adorea ematera joan zen Kostic Eslavoniara.

Lehendakariorde jugoslaviarrak Kroaziako lurralde gatazkatsuenetara bisitak egiteko asmoa dauka,

abuztuaren lehenan Kroazian Lehendakari Kolegiatuak agintutako suetena betetzen den gainbegiratzeko.

NBE-K JUGOSLAVIA GOGORATU

Golkoko gatazka baina bereziki Jugoslaviako krisia sinatu Geneven Nazio Batuen Erakundeko (NBE) Giza eskubideei buruzko berrogeitahirugarren sesioaldian. «Estatuen eskubideak ezin dira banatu oinarritzko eskubideak babesteko betekizunetik», gogoratu zuen Jan Martenson Giza Eskubideen NBEko idazkari nagusi laguntzaile eta Europako egoitzako buroak.

Neurriak ezarri ditu Gorbtxovek krisiaren aurka

MOSKU

Mikhail Gorbtxov Soviet Batasuneko (SES) lehendakariak errepublikekin batera onartutako dekretu bat indarrean jarri du Estatuaren produkzio aparatuen geldialdiarekin amaitzeko, eta elikagai, sendagai eta kontsumo ondasun masiboak ekoizteko aparatua berriro martxan jarri dadin. Larunbatean sinatu baina atzo «Pravda» egunkarian argitaratutako erabakiak, industria arina, elikapen industria, eta zerbitzu arlokoiei lehengaitan lehentasuna ematea ezarri du.

Dekretu hau, SESBko ministeritza taldeak eta Lituania ez beste errepublikaren artean krisiaren aurka ekiteko egitasmoari buruz hitzarmena lortzean sinatu zen Kremli-nean. Etengabe goraka doan inflazioa, kontrolik gabe dirua emititzea, produkzioa etetea eta kontsumo produktuen estatuen komertzioak desgertzeak eraman du SESBko ekonomia egoera honetara, «merkatu beltza» eta prezio izugarriak ahaztu gabe.

Lider soviatarren enpresen produkzioa suspertzeko neurriak proposatu ditu eta era berean hauen ardura handitzeko. Produkzioa % 15 jaitsi da aurretik, ekonomiaren deszentralizazio prozesua hasi eta ordeztzeko sistemarik oraindik ez dagoelako. Negua gertu eta merkaturia hornigairik gabe dagoenean, ondasun beharrezkoenak ekoizten dituzten enpresa eta baliabideei lehentasuna eman die dekretuak.

ROMULO KINTANAR, Filipinetako gerrila

komunistako buruzagia atxilotu egin zuen atzo Polizia filipinarrak. Armada Herriko Berria (NPA) gidatzen zuen buruzagia, argazkian bi polizien artean dagoena, Manilako ospitale batean atxilotu zuten, zirugia plastiko ebakuntza egin ondoren, indarberritzen ari zenean. Polizia filipinarrak NPA buruzagi nagusirik gabe utzi du, aurreko egunetan beste hamar buruzagi atxilotu bait du. Kintanarrek 1988an Filipinetako presondegi nagusitik ihes egin zuen.

Irakek EEBBak eta «aliatuak» salatu ditu sendagaien sarrera oztopatzeaz

DONOSTIA

Abdel Salam Mohamad Said Irakeko Osasun ministroak salatu zuen atzo, Estatu Batuak (EEBB) eta «honen aliatuak» sendagaien ekartzea oztopatzen ari direla «Etsaiek oztopoak jarri dituzte eta ez dute uzten sendagairik mugatik pasatzen», adierazi zuen Mohamad Saidek «Al Irak» egunkarian. Ministroaren esanetan «etsaiek Iraki leporatu dio sendagaiekin asmo militarrek izatea», eta nazioarteko erakundeek bidalitako material guztia ospitaleetarako dela baieztatu zuen.

Beste ministro batek, Industria eta Minaletako Aamer Hamoudik hain zuzen, naziorteko erakundeei sendagaiak berehala bidaltzeko eskatu zien, zigor ekonomikoak direla eta, gaixoak ere zaindu ezinean bait dabilta. Irakeko Botika Erakundearen arabera, orain arteko laguntzek beharren % 5 bakarrik betetzen dute.

BATZORDEAREN LANA AURRERA

Egoera honen jatorrian dauden zigorrak arrazoiak, parte batean onartu egin zituen Irakek, lehen aldiz arma kimikoei ikerketak egin zituela baieztatzean, 1990ean asmo militarrek baztertu zituela gaineratuz. Atzerri Ministeritzako iturriek egindako adierazpenetan, Irak, arma nuklear, kimiko eta biologikoak ikertzen ari den Nazio Batuen Erakundeko (NBE) batzorde bereziari ekintza hauen berri eman ziola agertzen da.

NBE batzordeak Al Musayeb eta Al Daurako zentral nuklearrak aztertu zituela informatu zuen INA Irakeko agentzia ofizialak. Ordezkaritza honek, Bagdadeko agintariak uztailaren 27an bidalitako txostenean agertzen diren material nuklearrak zenbaketa egin zuen.

Britainia Handian, Iraki saldutako 8.6 tonelada uranio zirela eta sortutako iskanbilak Gobernu kotserba-

✓ Irakek arma kimikoei ikerketak egin arren, asmo militarrek 1990ean baztertu zituela baieztatu zion NBEko batzordeari.

dorea kolokan jarri du oposizio laboristak bultzatuta. Gobernuak uko egin dio azalpenak emateari, laboristek egia exigitzen duten bitartean.

KUWAITI KENDUTAKO ITZULI

Kuwaiteko inbasioan eta Golkoko gatazkan Irakek eramandako ondasunak emirgoari itzultzen hasi da, bereziki balio handikoak. NBEko hegazkinak material guzti hori ari dira garraiatzen lehenik Arar hiri saudiarra eta gero Kuwaitera, MENA agentzia egipziarrak adierazi zuenez.

UNITAk bake hitzarmenen balioa onartu du

LUANDA

Salupeto Pena, Angolaren Askatasunerako Batasun Nazionalak (UNITA) Angolan bakea ezartzeko funtzioa duen Politiko-Militar Batzorde Bateria duen ordezkariak onartu egin zuen «Portugalekiko hitzarmenek iraun duten lehen bi hilabetetan aurrerapenak egin direla».

Maiatzaren 31n, UNITA eta Angolako Gobernuak gerrate zibila amaitzeko hitzarmena sinatu zuten, Portugal, Estatu Batuak eta Soviet Batasunaren bitartekotzarekin.

Angolako irati ofizialari eginiko adierazpenetan Penak baieztatu zuen, aurrerakada nabarmenenak suetena, Armada Nazionalaren eraketa eta politiko arloetan izan zirela. «Gertatu diren ekintzen arren», ez dela istilurik izan azaldu zuen Penak, UNITA eta Armadaren artean goi mailako harremanak izan direlako.

Armadaren eraketari buruz militar eta gerrilari osatua egongo dela adierazi zuen. Alor politikoan «atzerakada txiki bat» dagoela onartu zuen UNITAko ordezkariak, hauteskunde prozesuari dagokionean alde bien artean dagoen ezadostasunagatik.

Penak, ordea, ukatu egin zuen hauteskundeen inguruko arazoek borroka armatuari eustea ekarriko ote duen.

Bakerrek Algerian amaitu ditu bake konferentziaren prestakizunak

Benjedidek PAEren planteamenduekin bat egin du palestinarren eskakizunetan

James Baker, Estatu Batuetako Estatu idazkaria atzo joan zen Algeriara, Ekialde Erdiko bake konferentziari buruz informatzera eta konferentzia aurrera eramateko Algeriari laguntza eskatzera. Horrez gain, EEBBeko Estatu idazkariak Washngtonek Estatu arabiar horrekin alde biko harremanei ekiteko duen gogoia adierazi zuen ofizialki.

DONOSTIA

Nahiz eta Algeriako inongo alderdi politikok Bakerren etorrera zela eta manifestaldirik ez antolatu, itzelezko segurtasun neurriak ezarri zituen Gobernu algeriarrak, integrista islamiarren beldur bait zen.

Ofizialki, Aljeria Palestinaren Askatasunerako Erakundearen (PAE) planteamenduen alde dago. Igandean Yasir Arafat, PAEko buruzagia Aljer-era iritsi zen, Benjedid lehendakariari PAEke bake konferentziari buruz duen jarrera adierazteko.

Aljeriak EEBBen proposamena onartzen du, baina Nazio Batuen Erakundeak ezarritako 242. eta 338. erabakiak betetzea eskatzen du eta era batera edo bestera PAE bake konferentzian ordezkari gabe gelditzen bada, konferentzia «Camp

Aljeriara joan aurretik Marokkoko Hassan erregearekin bildu zen Baker.

David» berriztat kontsideratuko du. Arafaten iritziz, garrantzia duena ez da palestinarrek izango duten ordezkari, baizik eta konferentzian erabakiko dutena. Bake konferentzian Arafaten ustez, israeldarrak lurralde okupatuetatik aldegeteko erabakia

hartu behar da eta palestinarrek beren eskubide nazionalak berreskuratu behar dituzte. Aljeriak begi onez ikusi du Ekialde Erdiko bake konferentzian Magreb Arabiarren Batasuneko Estatuak parte hartzea «nahi dutenek hartzen badute».

Egipto eta Libia bilduta daude konferentziaz eztabaidatzeko

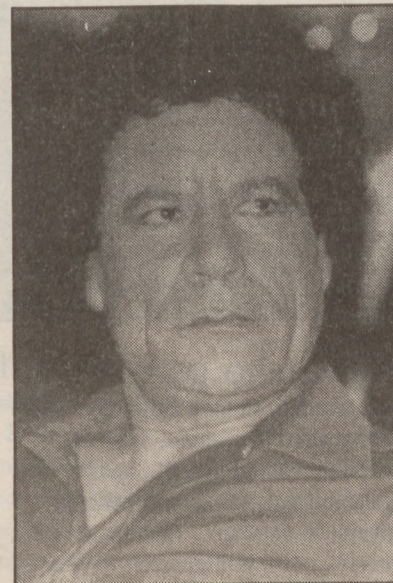
TRIPOLI

Muammar Gaddafi eta Hosni Mubarak, Libia eta Egiptoko gorengo agintariek atzo jarraitu zuten herenegun hasitako elkarrizketekin, datoren urrian egitekoa den Ekialde Erdiko bake konferentzia dela eta.

Bi Estatu arabiar hauek, lurralde horretako bake prozesuan aldebiko kontsultak koordinatzeko asmoa daukate, eta besteak beste horretarako bildu ziren Mubarak eta Gaddafi, koordinaketa hori aurrera eramateko bideak aztertu eta eztabaidatzeko.

Hosni Mubarak ustez egiteko bidaia egin zuen Tripoli hiriburua libiarren, Gaddafik Ekialde Erdiko gaiari buruz hitzegiteko afari ofizial batera gonbidatu bait zuen.

Baina ez zen bake konferentzia bi agintarien arteko bileraren aitzaki bakarra izan. Mubarak Garraio eta komunikazioetako ministroa, Hezkuntzako, Informazioak, Petrolioarena, eta kontseilari politikoarekin joan zen Tripolira. Bake konferentziaz gain, garraio eta komunikazioen zenbait proiektuz hitzegi zuten herenegun, eta atzo unti libiarrak Egipton konpntzeko tratatuaz eta sektore petrokimikoan kooperazio handiagoa izateko hitzarmenaz hitzegi zuten Gaddafik eta Mubarak.

Muammar Gaddafi.

LABURREAN

SAHARAUEK bonbardaketak egiteaz salatu dute Marokko

Polisario Fronteak Marokkoko aire indarrak salatu zituen Tifariti herria bonbardatzeaz, saharauek kontrolatzen duten Sahara Mendebaldeko eremuan. Igande goizean izan zen bonbardaketak egindako kalteak ez dira oraindik ezagutzen. Polisario taldeak «aurrez pentsatutako probokaziotzat» jo du ekintza hau eta babes legitimorako ez bada, erantzunik izango ez duen operazio isolatutzat hartuko duela adierazi zuen.

EEBBek Hego Afrikako alderdiak lagunduko ditu

Estatu Batuetako Garapenerako Nazioarteko Agentziak 2,5 milioi dolar emango dizkio Inkhata alderdi zuluari eta 4,5 honen kontrako den Afrikako Nazio Kongresuari (ANC), «The Washington Post» egunkariak argitaratutako informazioaren arabera. Hego Afrikako arrazakeriaren aurkako taldeei emandako laguntzari, «demokraziarako iragapena» deituriko egitasmoa, 10 milioi dolar dagozkio, Kongresuak hasi eta Bush lehendakariak 1990an onartua izan zena.

BOLIVIA: Lau narkotrafikari atxilotu

La Paz Boliviako hiriburuan lau narkotrafikari garrantzitsu atxilotu zituzten polizi operazio batean. Roger Pando, Barne Ministeritzako Justizia idazkariordeak ez zuen atxilotutakoen nortasunik azaldu nahi izan, oraindik indarrean dagoen operazioa ez oztopatzeo. Operazioan Narkotrafikoaren aurkako Indar Bereziek (FELCN) Europarako kokaina sare bat desegin zuten.

HEGO AFRIKAKO naufragioan 20 lagun desagertu dira

Hogei pertsona, langile eta bidaiarien artean itsasoan galduta daude Hego Afrikako Coffee badian «Oceanos» unti greziarra hondoratu zenetik. Hala ere, agintariek ez dituzte desagertutzat eman nahi oraindik untiaren zioazen bidaiarien kopurua jakina ez delako. Ezbeharraren ondoren uretan galdutako batzuek jaso zituzten untiak ez dira oraindik Durban eta East London portuetara heldu eta orduan zenbatu ahal izango dira desagertu direnak.

nazio arazoak / gutxiengoak

Oso hitzun gutxi, eta ezin ados jarri

Suitza

Erromantxera

Suitzak 700 urte bete zituen joan zen asteen. Konfederazio Helvetikoan batu ziren Alpeetako hainbat eskualde, orain arte iraun duen sistema federal bat eratuz, erlijio eta hizkuntza desberdinetako balarak elkartuz. Izaera federal hori alde guztietan ikusten da: agiri ofizial gehienak hiru hizkuntzatan ageri dira, alemanez, frantsesez eta italieraz.

Alabaina, gutxitan ikusten da agiri erromantxeraz, nahiz eta hau ere ofiziala den, eta izatez bertakoa, jatorrizkoa. Erromantxera hizkuntza erromanikoa da, baina ez du erlazio zuzenik frantsesa edo italierarekin, baizik eta Alpeetako beste bi hizkuntzekin: ladinarekin eta friulierarekin. Hizkuntza erromanikoen artean azpialde retikoa osatzen dute hirurak.

Suitza hegoekialdeko bizpahiru haranetan, Grisun eskualdean, mintzatzen da erromantxera. Guztira, 40.000 hitzun ditu gaur egun, Suitzako populazioaren %

■ **Erromantxera.** 40.000 hitzun ditu hizkuntza honek, Suitzako biztanlearen % 0,8. *Rumantsch grischun* du izena hizkuntzak erromantxeraz.

■ **Ladinera.** 20.000 hitzun inguru, Italiako Trentino (Hego Tirol ere esaten zaio) eskualdean. Italiara eta alemana mintzo direneko eskualdeetan erdi isolatuta daude.

■ **Friulera.** Italiako Friuli eskualdean hitzegiten da hizkuntza hau, *Furlan*, beraiek esaten dioten bezala. 900.000 hitzun ditu, Friuliko biztanlearen % 70.

0,8 besterik ez. Hizkuntza atzeraka ari da, desagertzeko arriskuan dago. Ondoko hizkuntzen indarra askoz handiagoa da, eta erromantxera bakarrik dakienik ez dago jada. Denek dakite alemanez, eta askok italieraz ere bai. Lehen mailako hezkuntza dago bakarrik erromantxeraz, ez bigarren mailakorik ez eta unibertsitatearik.

Gutxi badira ere, zatituta daude. Idazkeran ez da egon eredu

normalizaturik 1982a arte. Orduarte, eta oraindik ere bai, lau modu desberdinetan idatzi izan da erromantxera. Haran bakoitzeko dialektoak berezitasunak dauzka, eta erromantxe hiztunen artean ere badaude batez ere kulturalki, protestante eta katolikoen artean, adibidez. Hizkuntza eredu bateratua sortu zenean kultur elkarte nagusiak, Liga Erromantxeak, alizkari bat sortu nahi izan zuen, ordurarteko lau alizkari txikiak batuz, baina huts egin zuen: zero alea kaleratu zen, baina gero elkarrekin haserretu egin ziren lau alizkari txikiak.

Zatiketa horren ondoren, alboko beste hizkuntzek bizimodu kultural bizi daukate. Adibidez, italiara nahiko minoritarioa da Suitzan, baina Italiarekin erlazio zuzenean dago inguru kulturala. Aldiz, erromantxerak ez du nori heldu.

Hizkuntzaren desagertpenaren eragina duen beste faktore bat emigrazioa da. Haran atzeratu hauek itxarri ari da jendea hirietara. Erromantxe hiztunik gabe geratzen ari da Grisun eskualdea.

FUTBOLA

Realak girako bigarren partidua jokatu du Swindon Townen aurka

John Toshackek joko eskema aldatuko du talde egokia bilatzeko asmoz

RRealak girako bigarren partidua jokatu du gaur, Swindon Town talde ingelesaren aurka. Donostiarrek 3-1 galdu zuten larunbatean Heart of Midlothianen aurka, partidu motela jokatu ondoren. John Benjamin Toshackek lan asko egin beharko du oraindik talde sendoa osatu ahal izateko.

PELLO AIESTARAN / DONOSTIA

Aurre denboraldiko lehen partidu hauetan, emaitzek ez dute garrantzi handirik. Entrenatzaileak zelairutako jokalariek eta eskemek dute garrantzia eta alde horretatik partidu interesgarria izan zen Realak Edimbourgen jokatu zuena. Toshackek Real B taldeko bost jokalarri eraman ditu Erresuma Batuko girara eta hauetako hiru, Pikabea, Belloso eta Imanol Alguacil, hasierako hamaiakakoan egon ziren.

Aste guztian aipatu bezala, Pikabea gazteak jokatu zuen defentsan, Gorritz eta Gajaterekin batera eta Juan Antonio Larrañagak erdilari moduan jokatu zuen. Bere ondoan Imanol Alguacil egon zen Fuentesen tokian, eskuin hegala babestuz. John Aldridgek taldea utzi ondoren, Loinaz eta Belloso dira aurrelari postua betetzeko aukeratuak. Heart taldearen aurka Belloso jokatu zuen, baina Mikel Loinaz izan zen Realaren gol bakarra lortu zuena.

Imaz gazteak ere izan zuen jokatzeo aukera, Carlos Martinezek utzitako lekua bete bait zuen. Luis Perezek aldiz, ez zuen minutu bakarra ere jokatzeo aukerarik izan, baina hurrengo partiduetan zelairutuko da, Toshacken ideia denek jokatzea bait da, talderik egokiena bilatzeko asmoz.

Oceano eta Carlos Xavier, Realaren erdikalderako esperientzia. CARLOS VILLAGRAN

✓ Carlos Xavier eta Oceano portugaldarrak maila ona erakutsi zuten Realarekin jokatutako lehen partiduan eta ondo antolatu zuten taldearen jokoa.

Carlos Xavier eta Oceano maila ona erakutsi zuten Realarekin jokatutako lehen partiduan. Oceano izan zen onenatarikoa eta taldeko jokoa ondo eraman zuen, beti ere Larrañagaren laguntzarekin. Carlos Xavierri dagokionez, eskuin hegaletik oso hurbil jokatu zuen eta zelaiaren erdialdera ez zen inguratu. Hasieran aurrealdean kokatu zen, baina Fuentes irten zenean atzeratu egin zen eta lan ederra egin zion bere taldekideari.

TOSHACKEN ESKEMA ALDAKETA Realeko entrenatzaileak aldaketak egingo ditu taldean, gaurko partiduan joko eskema aldatu egingo bait du. Hearten aurka, entrenatzaile galestarrak 5-4-1eko eske-

ma erabili zuen, azken urteetan Realak erabili duena hain zuzen ere. Gaurko partiduan jokalarri bat gehiago ezarriko du erdialdean, zelai erdia indartzeko asmoz.

Horretarako, Toshackek bi aukera ditu, defentsako gizon bat kendu edo horietako bat aurreratu. Pikabeari eskainitako konfidantza ikusita, beharbada Gajate pixka bat aurreratzeko erabakiko du galestarrak, defentsako hiru gizonen elkar ulertzeko partidu asko jokatu behar bait dituzte. Honez gain, aurrealdean ere egon daiteke aldaketa, Mikel Loinazek partidu ona jokatu bait zuen Hearten aurka. Luis Perez eta Txema Lumberrasek ere izango dute jokatzeo aukera, joan zen larunbatean ez bait zuten jokatu.

Loren ez da behar bezain ondo konpondu Kuko Zigandarekin.

Arazo ugari izan ditu Athleticen orain arte jokatutako partiduetan

RAMON BASAIDUA / BILBO

Iñaki Saezek zuzentzen duen Athletic taldeak arazo ugari izan ditu aurrendenboraldi honetan Getxo eta Sestaoren kontra jokatu dituen bi partiduetan. Hori dela eta, asko eta asko dira zurigorriek jasan behar izan dituzten kritikak. Dena den, entrenatzaileak berak adierazi duenez, lehen partidu hauetan lortutako emaitzak ez dira oso kontutan hartu behar. Bai ordea, datorren abuztuaren 14an Logroñesen kontra Athleticen jokatuko duen partidutik aurrera.

Diru kontuak direla eta, edo Saezek Lezama gustokoa duela eta, Athleticen ez du, beste urte batzuetan egin zuen bezala, atzerrira jo denboraldia prestatu asmoz. Horrekin batera, lehen partidutarako aukerutako arerioak oso indartsuak izan ez diren arren, zurigorriek ez dute lan ona egin. Getxoren kontrako partidu oso txarra izan zen, baina gutxie-

nez garaipena lortu zuten Saezen mutilek. Hala eta guztiz ere, erakutsitako jokoa negargarria izan zen.

Egun batzuk beranduago, Sestaoko Las Llanas zelaian jokatu zuten zurigorriek eta orain dela bi urte gertatu zen bezala, River taldea izan zen garaipena lortu zuena.

Badakigu bai, Las Llanas futbol zelaia, oso estua eta txikia dela, baina ezin da aitzakia hori onartu lehen mailako taldeaz hitzegiten ari garenean. Sestaoren lehen partidua zen arren, Niko Estefanoren mutilek gogo handia ipini zuten partidua irabazteko eta azkenean bere helburua lortu zuten.

Bigarren B mailan jokatzen duen Barakaldo taldea izango dute etsai bihar zurigorriek Lasenaren. Lehen partidu hauetako emaitzen garrantzia ukatu duen arren, Saezek ezin du beste porrotik onartu, kontutan izanik gainera arerioaren maila. Athleticen zailtasun ugari izan ditu azken denboraldietan golak sartzeko.

Golik sartu ezin

Golak dira eta izan dira beti futbolari saltsa eman diotenak. Zoritzarrez, gaur egun futbol partidu bat ikustera, diru pila ordaindu eta gero hurbiltzen direnek, ez dute gol askorik ikusteko aukerarik izaten eta San Mamesen ere gauza bera gertatzen da. Eskerrak noizean behin Barcelona etortzen dela eta dozenerdi gol ikusteko aukera ematen.

Athletic taldeak urtero ahalegin ugari egiten ditu aurrekaldea indartzeko. Loren izan zen Lezamara etorri zen lehena. Bere atzetik, Valverde, Luke eta azkenik Ziganda. Ezin dira ukatu lau gizon hauen gaitasunak, (Mendigurenaren ere) handiak direla baina ezin da ukatu ezta ere, Athleticen zailtasun handiak dituela bere arerioen atak zulatzeko, azken bi partiduetan ikusita koaren arabera. Agian joko sistimaren errua izango da, edo bestela jokalarrena. Bata zein bestea izan, gauza bat argia da: Athleticen ezin du golik sartu eta horrela ez dago ligan ezer egiterik.

Ezkurra Bulgariara abiatuko da Slaviako arduradunekin biltzeko

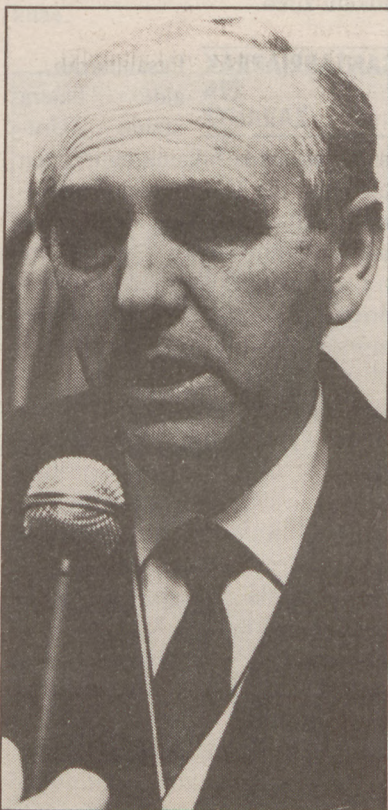
IRUÑEA

Fermin Ezkurra eta Angel Vizcay, Osasunako lehendakaria eta gerentea, Bulgariara abiatuko dira ondoko egunotan, Slavia taldeko arduradunekin mintzatu eta UEFAko kanporaketako partiduen ordena aldatu asmoz. Osasuna-Slavia kanporaketako joaneko partidua Sofian jokatzea suertatu zen, baina Europako Kopan Bulgariako txapeldunak ere egun berdinean jokatu behar zuela eta, UEFAk partiduen ordena aldatzea erabaki zuen.

Osasuna gogor saiatu zen, hala ere, aurreneko partidua Bulgarian jokatzearen alde. Eta uztaila osoan gorabehera handiak izan ditu kontu honek. Hasieran Slaviak onartu zuen joaneko partidua Sofian jokatzea, gero horrelakorik ezeztatu eta aurre-

nekoa Iruñean jokatuko zutela adierazteko. Partiduen ordena aldatzearen truke diru-saria lortzea ei da bulgariarren asmoa, eta bide onetik doaz antza.

Fermin Ezkurra lehendakariak behin-betirako erabakita utzi nahi du kontua, eta faxa bazterrerara utzi eta Sofiaraino abiatuko da aste honen barruan, Slaviako arduradunek zer nahi duten entzun eta UEFAko partiduen ordena erabakitzeko. Interes bizia dute gorritxoek itzuliko partidu Iruñean jokatzeo, eta lehendakariak ahaleginak egingo ditu horrela izan dadin. Ezkurra Bulgariara abiatuko bada, Osasunako jokalariek Valenciarako bidaia egingo dute gaur, bertan Levanteko Torneoak jokatzeo. Luis Casanova zelaian etxeko taldea eta Budapesteko Honved izango dira gorritxoek etsaiak.

Fermin Ezkurra.

ARRAUNA

Pasaiatarren arteko aurreneko lehia sanjuandarren aldekoa izan zen

Urumeako uretan Erreka nagusi eta Cantabriako traineruak maila politean

San Pedro eta Donibaneko traineru pasaiatarren arteko norgehiagokak ikusmin handia sortu zuen igandean Urumeako uretan, Ur-Kirolak taldeak antolatutako Miko bandera jokoa zegoela. Errekak estropada bikaina egin zuen, Juan Mari Lujanbiok ondo gidatuta, eta Libia izan zen sanjuandarrena hurbildu zen bakarra. Gainerantzekoak, oso urrun.

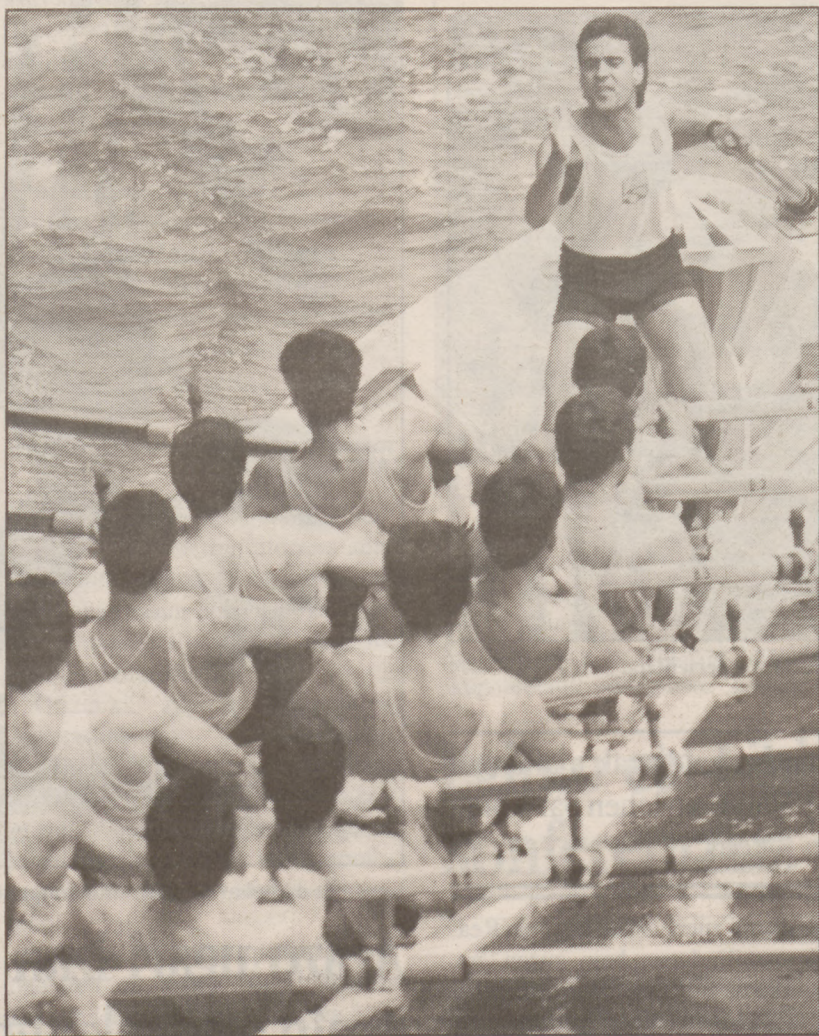
X.M. / DONOSTIA

Pasai Donibane eta Pasai San Pedroko traineruen arteko estropadak ikusmin handia sortu zuen, eta igandean iragarpen guztiak bete egin ziren Urumean. Prieto eta Osaren mutilek lan polita egin zuten, eta Erreka eta Libiaren arteko norgehiagoka, erlojupekoa, ederra izan zen. Sanjuandarrak nagusitu ziren, baina sanpedrotarrak ez ziren urrun ibili. Biak gainerantzeko guztiak baino askoz hobeto aritu ziren.

Erlojupekoa hasteko abisua eman baino lehen askatu zuen Lujanbiok estatxa, eta Pasai Donibaneri bost segunduko zigorra ezarri zioten Urumeako estropadan, igandean. Hala ere Prietoren mutilak oso fin ibili ziren, eta artekariek «San Pedrok San Juani zazpi segundu baietz» oihukatu arren, Erreka jaun eta jabe agertu zen. Azkenean sei segunduko aldea ateratzen Libiari, zigorrezko bostak ere kontutan hartuta.

GORABEHERA HANDIAK DENBORALDIAN

Pasaiatarren nagusitasuna ezalantzan jar dezakeen bakarra, Jose Luis Kortaren Orio izan daiteke. Orain arteko estropadetan gorabehera handiak izan dira, eta batean irabazi ondoren hurrengoak jipoia hartu duenik ere izan da. Hirukote honen artean eskuratuko dituzte ziurrenik denboraldiko ia bandera guztiak, baina Arraun Lagunak ere hortxe agertzen da. Gipuzkoako Txapelketan, bihar, 'lau handiak' elkarren kontra ikusteko parada ezin hobe izango da.

Erreka bikain aritu zen Lujanbioren aginduetara Urumean. CARLOS VILLAGRAN

Igandeko estropada

1. San Juan	4.08	9.23	14.45	19.09
2. San Pedro	4.09	9.27	14.57	19.15
3. Santander	4.28	10.02	15.44	20.23
4. Castropol	4.29	10.03	15.52	20.31
5. Zarautz	4.32	10.07	15.53	20.35
6. Orio B	4.27	10.06	15.59	20.45
7. Fortuna	4.25	10.06	16.00	20.51
8. Urki	4.32	10.21	16.17	22.05
9. Trintxerpe	4.39	10.24	16.27	21.14

* Zigorrezko bost segunduak gehitu ondoren

Igandeko estropadara itzuliz, Paco Prieto eta Julian Osaren trainerurik onenek erlojupekoan izan zuten lehia ikusgarria izan zen, eta zaletu guztiak espero zuten mailara iritsi ziren. Errekak bost segunduko zigorra gaingitu beharra zuen, lan samurra ez sanpedrotarren kontra, baina Lujanbioren aginduetara oso eroso egin zuten arraunean, eta azkenean hamaika segunduko aldea

ateratzen Libiari; seikoa, zigorra kontutan hartuz gero. Gainerantzeko traineruak minutu bat eta bi atzerago sailkatu ziren.

CANTABRIARRAK ETA ZARAUTZ

Pasaiatarren alde batera utzita, Urumean estropada bikaina egin zuten Santander eta Castropoleko traineruek. Baita Zarautzek ere, baina Sanjuandarren modura, hauek ere bost segunduko zigorra jaso eta laugarren postua galdu zuten, Castropolen mesederako. Ciudad de Santander ondo dabil, eta larunbatean hirugarren egin bazuen Hondarribian, igandean postu bera lortu zuen Urumean. Zarautz ere dagokion postuetan txukun dabil, lau indartsuenengandik urrun antzera baina gainerantzeko aurretik normalean.

Beharakada nabarmena jasan duena Orio B izan da. Korta talderik onenarekin Teresa Herrera Sarian zebilen bitartean, Miko banderan aurreneko postuetatik urrun amaitu zuten. Castropoleko bandera irabazi zuten talde sendoa agertu zen, baina azkeneko bietan kaskar ibili dira.

Zierbenak aukera handiak ditu Santurtziko uretan irabazteko.

JOSE SIMAL

Hamaika ontzi gaur Santurtzin hasiko den Bizkaiko Txapelketan

RAMON BASALDUA / BILBO

Hamaika traineruk ekingo diote gaur Santurtzin jokatu den Bizkaiko Txapelketari. Bi txandatan banatuta arituko dira ontziak, eta lehen bost postuetan sailkatzen direnak izango dira bihar finala jokatu dutenak. Probintziako nagusitasunaz gain, beste bi gauza garrantzitsu erabakiko dira gaur eta bihar Abra portuko uretan. Alde batetik, azken sailkapenean lehen lau postuak lortzen dituztenek, Donostiako Kontxa estropadaren sailkatze lasterketan parte hartzeko eskubidea lortuko dute. Horrez gain, lehen bostek, Nerbioi-BBK sari nagusian iharduteko aukera izango dute, eta ez da ahaztu behar estropada honetako sariak handiak direla.

ETA SANTURTZI ZER?

Agustin Kintanak zuzentzen duen Zierbena taldea da, inolako zalantzarik gabe, Bizkaiko Txapelketa honetako urrezko domina eskuratzeko aukera gehien dituen ontzia. Galipoak senda agertu dira denboraldi hasieratik, eta estropada batean bakarrik sartu zen Kaiku bere aurretik. Dena den, Zierbenak oso argi erakutsi zuen bere nagusitasuna Diputazioko Banderan.

Urtero gertatzen den legez, inork

gutxi esan dezake Santurtziko Sotera ontziaren aukerak norainokoak diren. Fernando Larrauriren mutilek ez dute gauza handirik egin orain arteko estropadetan, baina jakina da Fernando Larrauriren mutilen egoera ona dela. Hori dela eta, ikusi egin beharko zer egiteko gai den. Alde batetik, Zierbena harrapatzeko sasoian dagoen eta bestetik, Kaiku eta Arkote-Bermeoren aurretik gertatzeko gai den.

Iñaki Mendikotek entrenatzen duen Kaiku taldeak eta Pedro Mari Abandoren Arkote-Bermeok lehia polita eskaini dezakete, gaur eta bihar jokatu diren estropadetan. Azken egunotan jokatu izan diren Diputazioko Banderan eta Portugalteko Banderan ikusitakoaren arabera, bata zein bestea nagusi daiteke. Arkote-Bermeo oso ondo moldatzen da itsaso zabalean eta sestaotarrekin, osteria, nahiago dute eguraldi ona.

Hauexek dira gaur jokatu diren bi txandak. Lehen txandan, Santurtzi, Kaiku, Lutzana, Isuntza, Deustu eta Zierbena. Bigarrenean: Ondarroa, Arkote-Bermeo, Portugalete, Raspas eta Algorta. Lehen txandan bildu dira trainerurik indartsuenak. Kiniela bat egitekotan, hauexek lirateke aukera gehien litzuketen ontziak: Zierbena, Santurtzi, Arkote-Bermeo, Kaiku eta Lutzana.

Gipuzkoako Txapelketa Pasaian

DONOSTIA

Bihar jokatu da Gipuzkoako Traineru Txapelketa Pasaiako badian, arratsaldeko zazpitan hasita. Hasiera batean, estropada hau Getarian egin behar zen bi ihardunaldietan, gaur eta bihar hain zuten ere. Azkenean, ordea, txapelketa Pasaiako badian eta ihardunaldi bakarrean egitea erabaki da.

Hamaika traineruk hartuko dute parte txapelketa honetan, hiru txandatan banatuta. Bigarren txanda izango da indartsuena, bertan Pasai

Donibane, Pasai San Pedro, Orio eta Arraun Lagunak arituko bait dira. Igandeko Miko Ikurriñan ikusitakoaren arabera, Pasai Donibaneko Erreka trainerua oso indartsu dago eta bera izango da, San Pedroko Libiarekin batera, garaipena eskuratzeko faborito nagusia.

Hala ere, kontu handia eduki beharko dute Arraun Lagunak eta Oriorekin, bi traineru hauek lan polita egin bait dute azkenaldi honetan. Ezer arrarorik gertatzen ez bada, txanda honetako traineruen artean erabakiko da azken garaipena.

Sanpedrotarrak etsita sanjuandarren nagusitasuna ikusirik. CARLOS VILLAGRAN

ESKUBALOIA

Mepamsa-Alco eskubaloit talde nafarra aurkeztu zuten atzo

Nesterov fitxaketa berriarekin helburuak goian ditu San Antoniok

Atzo eguerdian aurkeztu zen Iruñeko hotel batean Mepamsa-Alco eskubaloit talde nafarra, bi nobedade garrantzitsurekin joan zen urtearekiko. Lehendabizi, bigarren laguntzailea, estutasun ekonomikoak ahanteraziko dituen, eta bigarrenik, Jurij Nesterov errusiarra, taldeak inoiz egin duen fitxaketarik hoberena.

ALBERTO BARANDIARAN / IRUÑEA

Iaz denboraldi bikaina burutu ondoren, arazoak arazo, aurtengo asmoak inoiz baino borobilagoak ditu San Antonio elkarteak, gauzak ezin hobeki atera bait dira. 67 milioi pezeta (3,5 milioi libera) aurrekontuarekin, erabat ziurtatuta dagoena, aurre egingo dio benetan erabakiorra izan daitekeen urteari, bai taldearen erabateko sendotasunari dagokionez, urte asko kolokan eman ondoren, eta bai helburu handiak lortzeko, taldearen kalitatea dela eta.

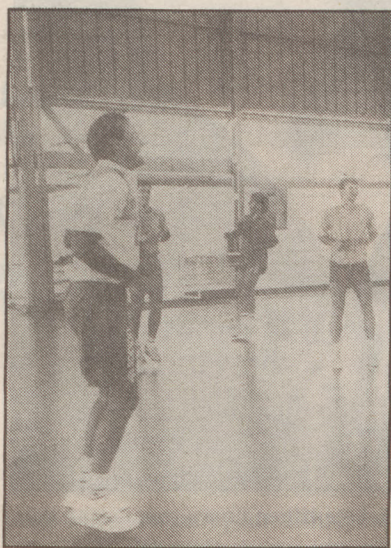
Iazko oinarriak mantendu ondoren, maila handiko fitxaketa lortu zuen taldeak Nesterov sovietarrarekin, eta etorkizuna inoiz baino opa-roagoa da Iruñea aldean. Jokalarien adina batezbeste 23 urtekoa izanda, Zupo Ekisoin entrenatzaileak ongi laburtu zituen asmo eta gogoak. «Lehendabiziko fasean estraineko lauren artean sartzea da helburua, kopa jokatu ahal izateko. Bigarren fasean, iazko postua —zortzigarrena— gailentzea, zaila izango bada ere. Hala ere, talde hau oso gaztea da, eta bi edo hiru urte barru ikusi ahal izango da jokalaritza hauen benetako maila».

Aurtengo taldeak hiru oinarri izango dituela esan daiteke, eta lehendabizikoa, bi sovietarrek osatutako bikotea. Oleg Lvov en hiruga-

Mepamsa taldeko plantila osoa, atzoko aurkezpenean.

JOXE

Entrenamenduan, gogoz.

JOXE

ren denboraldia funtsezkoa izango da taldearentzat, iazko maila errepikatuz gero gogoko antolatzailea izango bait da. Jurij Nesterovek erakutsi beharko du berataz botatako guztia, eta adituek diotena baieztatu.

tzen bada, liga honetako jokalaririk hoberenetakoa izango da. Bigarren oinarria Iñaki Ordoñez dugu, bere minak behar bezala sendotzen badi-tu, behintzat. Eta postu berean, lehia bizian, Alberto Martín gaztea izango da, taldearen barruan ardura handiagoa hartu beharko duena. Hain zuzen ere, ezin izango du aurrendenboraldi honetan parte hartu, egunotan selekzio juniorarekin bait dabil, Olalla eta Zarate Elgorriagako jokalariekin batera.

Etorkizunerako taldea, beraz, aurtengoa, mandatarien adierazpen eta gogoez ere horrela adierazten bait dute. Atzo, bai Zupo nola Fermin Tajadura presidentea Nafarroako eskubaloit taldeak batzearen alde agertu ziren, eta garrantzia berezia eman zioten hamalau jokalarietatik hamaika nafarrak izateari, «gazteek ikusiko bait dute San Antonion badagoela jokalaritza nafarrantzako lekua».

Nesterov pozik aurrendenboraldian

A.B. / IRUÑEA

Entrenamenduak joan den astelehenean hasi baziren ere, heldu den astean ekingo dio taldeak lehendabiziko partidua gogorrei. Horrela, hilaren 14an, Lizarrako trofeoaren barruan, Espainiako Selektzio juniorarekin arituko da aurrez aurre, eta hiru egun beranduago, Burlatako trofeoan, Arrate-Xerox eta selektzio berria izango dute arerio Zupo Ekisoinen mutilek. Hilaren 20an, Michelin taldearekin arituko dira Murchanten, eta abuztuaren 23an, Zumaian, Elgorriaga-Bidasoarekin. Ondoren hasiko da, Frantziar barne egingo duten

bira, abuztuaren 25etik irailaren 1era arte eta irailaren 9 eta 10, txapelketa hasieraren atarian jadanik, III Trofeo Pamplona jokatu dute, Moskuko CSKA, Anaitasuna eta Creteil edo Conquenseren aurka. Aurrendenboraldi gogorra taldearentzat, eta orain arte ariketa fisikoak baino ez badi-tuzte egin ere, aipatzekoa da Zupok Nesterovekin zuen irizpidea. «Oraindik ez dut ondorio zehatzik atera, egun gutxi izan direlako, baina pozik dago, eta gogoz ari da lanean». Gogoratzeko ez bada ere, esan behar 2,06 metroko jokalariek 120 bat aldiz jantzi duela selektzioaren kamiseta eta 24 urte baino ez dituela.

Yuri Nesterov.

JOXE

SASKIBALOIA

Magic Johnson, burua Barcelonako Joko Olinpikoetan.

Jordan gabe ere EEBBek luxuzko bostekoa dute Barcelona'92rako

NEW YORK

Michael Jordan ez da Barcelonako Joko Olinpikoetan izango, baina Estatu Batuetako selektzioak luxuzko bostekoa aurkeztuko du: Magic Johnson, Chris Mullin, Charles Barkley, Karl Malone eta Pat Ewing. Boskote honek Barcelona'92an parte hartu nahi duela jakin erazi dio dagoeneko Estatu Batuetako Batzorde Olinpikoari.

Arrazoi desberdinak aipatu dituzte NBAko jokalariek, Barcelonako Joko Olinpikoetan partehartzeko. Ewing eta Mullin dira, hasierako boskotea osatuko dutenen artean, urrezko domina irabazita duten bakarrak —Los Angeles'84en—; baina berriz ere Estatu Batuetako koloreak defendatzeko irrikari dira.

Magic Johnsonek irabazi beha-

rrako guztia irabazi du NBA-n: txapelkunaren eraztuna bost urtean eta MVP edo jokalaririk baliogarriaren trofeoa hirutan. Baina ez du domina olinpikorik. Lakers taldeko joko antolatzaileak interes komertzial handiak ditu gainera jokoan, eta bere irudia Estatu Batuetatik kanpo saltzeko erakusle horiek onena izan daiteke Barcelona'92. Karl Malone ere publizitateak erakarri du, batez ere Japoniako merkatuari begira. Chris Mullin aldiz, saskibaloian jokatzeke duen beharrak: «Ez dakit besterik egiten». Charles Barkley 'aho-handiak' munduko jokalaririk onena dela erakutsi nahi du Barcelonan. Iraila amaitzerako selektzioa osatuko duten hamar jokalarien izenak ezagutu nahi ditu Chuck Daly selektzionatzaileak, prestaketa lanak garaiz hasteko.

TENISA

Pete Sampras irabazi du Los Angeleseko txapelketa

LOS ANGELES

Pete Sampras estatubatuarrek eskuratu zuen Los Angeleseko Tenis Txapelketako garaipena. Sampras, txapelketako bigarren zerrendaburuak, Brad Gilbert estatubatuarri (4) irabazi zion finalean, 6-2, 6-7 (5-7) eta 6-3ko emaitzaz. Txapelketa hau da Sampras lortzen duen lehen, iazko denboraldian U.S. Opena irabazi ondoren.

Estatubatuarrek joko maila bikaina erakutsi du txapelketa honetan eta ez du arazo larririk izan finalerako txartela lortzeko. Finalerdietan, Sampras Stefano Pescosolido italiarra kanporatu zuen, 6-3 eta 6-1. Irabazleak ez du ondo jokatu denboraldi guztian, baina berak azaldu

zuenez, garaipen honekin konfidantza berreskuratu du. «Garaipen honek konfidantza eman dit. Iaz lortutako forma berreskuratzea espero dut».

Abuztu bukaeran hasiko den U.S. Opena izango da Pete Sampras hurrengo helburua eta horri begira ari da lanean. «Iaz nik irabazi nuen U.S. Open txapelketa eta aurtengo irabazi egin nahi dut. Horretarako lan egin dut eta garaipen honek asko lagunduko dit horri begira».

San Marinoko Tenis Txapelketari dagokionez, Perez-Roldan argentinarra izan zen irabazlea, finalean Fontang frantziarra 6-3, eta 6-1 menperatu ondoren. Txapelketa honek 250.000 dolar (30 milioi pezeta inguru) banatu ditu saritan.

FLASHAK

● **JOSE GABIRONDO**k irabazi zuen igandean Larraitzen jokaturako Euskadiko Segalarien Txapelketa. Gazteluko segalaria 2.111 kilo belar moztu zituen, Iñaki Bengoetxea txapeldunordeak baino 57 kilo gehiago. Kerman Egiluz, iazko txapelduna hiruugarren postuan sailkatu zen.

● **ORIO**ko San Nicolas traineruak eskuratu zuen Teresa Herrera Banderako garaipena. Oriotarrek bi ihardunaldietan irabazi zuten eta erraz irabazi zioten 2. postua lortu zuen Zierbenako traineruari, 38 segunduko aldea atera ondoren.

● **PASAI DONIBANE**ko traineruak irabazi zuen Uru-meako uretan jokatu zen Miko Bandera, Pasai San Pedoren aurretik. Epaileek 5 segunduko zigorra ezarri zioten Errekari, baina azkenean 6 segunduko aldea atera zuten Juan Mari Lujanbioren mutilek.

● **GIANNI BUGNO**k Burgoeko Itzuliko lidergoa lortu zuen, Lagunas de Neilan bukatutako etapa irabazi ondoren. 2. tokian Pedro Delgado sailkatu zen, 24 segundura.

● **ERIC VAN LANCKER** belgiarrak eskuratu zuen Wincanton Classic karrerako garaipena. Panasonic taldeko txirrindulariak hamabost kilometro falta zirela alde egin zuen eta bakarrik helmugartzea lortu zuen. Rolf Golz alemaniarra sailkatu zen bigarren postuan, 29 segundura.

● **LORIS CAPIROSSI**, Luca Cadalora eta Kevin Schwantz izan ziren Ingalaterrako Motoziklismo Sari Nagusiko irabazleak, 125, 250 eta 500 z.k.etan. Munduko txapelketako sailkapenari dagokionez, Capirossi eta Cadalora italiarrak eta Wayne Rainey estatubatuarra dira liderrak.

● **SANTA MONICA**ko 4X100 erreleboetako taldeak 37.79ko denbora egin zuen Monacoko Atletismo Sari Nagusian. Denbora honekin Lewis, Burrell, Marsh eta Heardek osatutako taldeak Frantziako korrikalariak iazko irailean lortutako munduko marka berdindu zuen.

● **GONZALEZ DE GALDEANO** arabarrak irabazi zuen Espainiako txirrindulari afizionatuen txapelketa, sprintean Noguera murtziarra menperatu ondoren. Taldeakako erlojupeko proban ere, Euskadiko selekzioak irabazi zuen, pronostikoak betetz.

● **COLIN MONTGOMERIE** eskoziarrak eskuratu zuen Suediako Drottningholm hirian jokaturako Escandinaviako Golf Masterra, 270 kolpe egin ondoren. Bigarren tokian Severiano Ballesteros sailkatu zen kolpe bakarrera. Masters honek milioi bat dolar banatu zituen saritan.

HERRI KIROLAK

Jose Gabirondok eskuratu zuen Euskadiko Segalarien Txapelketa

Kerman Egiluz iazko txapeldunak maila eskasa erakutsi zuen Larraitzen

Jose Gabirondok irabazi zuen igandean jokaturako Euskadiko Segalarien Txapelketa. Gazteluarrak 2.111 kilo belar moztu zituen ordubeteko lanaren ondoren. Bere atzetik Iñaki Bengoetxea irundarra sailkatu zen bigarren postuan, lan polita egin ondoren. Bizkaiko bi ordezkariak motel ibili ziren.

PELLO AIESTARAN / DONOSTIA

Larraitzeko zelaian jokaturako proba oso interesgarria izan zen, lau segalaria pare parean egon bait ziren bukaera arte. Hasieratik, Sabin Bilbao bizkaitarrak hartu zuen aurrea eta belar sail bikaina izan ondoren, 100 kiloko aldea atera zuen. Iurretako segalaria oso ondolik moztu zuen belarra, baina azkenean besteek baino sail gutxiago moztu zituen eta aldea txikia izan zen arren, azken postuarekin konformatu behar izan zuen.

Jose Gabirondok ez zuen aparteko lanik egin, baina besteek baino hobeto eutsi zion bere eritmoari bukaera arte. Probaren erdialdera, Gazteluko segalaria arazoak izan zituen. Hala ere, gogor ekin zion lanari azken unera arte eta merezitako garaipena lortu zuen, bere bizitzako bigarren Euskadiko Txapelketa hain zuzen ere. Lehenengoa 1989an eskuratu zuen.

EGILUZK PROBA KASKARRA Kerman Egiluz bizkaitarra zen proba irabazteko faborito nagusia, Gabirondorekin batera. Zeanuriko segalaria zen Euskadiko txapelduna, baina Larraitzen hiruugarren postua besterik ez zuen lortu, proba kaskarra egin ondoren. Beste

Joxe Gabirondo gazteluarrak pronostikoak bete zituen Larraitzen. C. VILLAGRAN

txapelketa batzuetan erakutsitako segalari maila ez zuen inolaz ere erakutsi eta arazoak izan zituen belarra behar bezala mozteko.

Denetan itxurarik onena eman zuen segalaria Iñaki Bengoetxea izan zen. Irungo segalaria ez zegoen

faboritoen artean proba hasi aurretik, baina izugarritzko lana egin zuen eta azkenean bigarren postua lortu zuen, Egiluzen aurretik. Hurrengo proba Gipuzkoako Kopako finala izango da eta bertan Bengoetxeak errebantxa hartzeko aukera izango du.

PILOTA

World Jai Alai lau frontoi erostea aztertzen ari dira IJAPako kideak

RAMON BASALDUA / BILBO

World Jai Alai, Estatu Batuetako enpresako lau frontoi eros ditzakete IJAPako kideak, bertako lehendakaria den Ricky Lasak egindako eskaintza onartzen badute. Iragan astean izandako bilera batean aztertutako izan gai hau IJAPako partaideak eta badirudi begi onez ikusten dutela lau frontoi hauek erostea. Dena den, Lasak berak adierazi duenez, «ezin da erabaki hau egun batetik bestera hartu, oso garrantzitsua bait da. Orain arte gaia aztertu besterik ez dugu egin eta une egokia heltzen denean bozketa bat egin beharko dugu».

Ricky Lasa lehendakaria Estatu

Batuetarantz abiatuko da bihar bertan, orain arte egindakoa sakondu asmoz. IJAPak alde duen gauza garrantzitsu bat haxe da. Hiru urteko kontratua sinatua dute World Jai Alai enpresarekin eta bertako arduradun nagusia den Richard Donowanek kontratua apurtzea nahi zuen arren, ezin izan du bere helburua bete. World Jai Alai ezin izango du kontratuaren diru kopuruak bete, eta horren ondorioz, frontoiak merke saldu beharra izango du. Hala ere, ez litzateke bide hori oso erraza izango, baina hori bai, eurek kontrolatuko lukete bere bizitza profesionala. Gauza asko aldatu dira Estatu Batuetan, IJAPako pilotariek egindako hiru urteko greba amaitu ondoren.

Karteldegia

Gaurko partiduak

OGETA. 23.00. Soroa III - Santi / Zabala - Mendi. Bengoetxea IV - Galarza III / Retegi II - Aldazabal II.

GALARRETA. 16.00. Larrañaga - Imaz / Kalonge - Zestau II. Matxin - Agerre / Altuna - Salaberria - Ezaguirre. Guenbe - Ezkurdia / M. Lekunberri - Etxeberria. Ezkurra - Iturralde / Ollo - Astrain.

OLAVE. 23.00. Aperribai - Iñigo / Zulueta - Loibe II. Torneo: Kastaños - Barrondo / Mayo - Urizar II - Patxi.

Biharko partiduak

OGETA. 23.00. Ladutxe - Errasti / Arteaga - Maiz II. Bergara II - Arretxe / Alustiza - Errandonea.

OLAVE. 23.00. Areitio - Mandiola / Zulueta - Goya II. Torneo: Arrasate II - Kareaga / Mayo - Urizar II - Patxi.

LABURREAN

JOHNSONEK B

txandan korrituko du Malmöko mitinean

Ben Johnstonek 100 metrotako B txandan korrituko du Malmöko atletismo mitinean. Johnstonek kontratu bat sinatu zuen A txandan korritzeko, baina akordioa batera heldu zen mitineko antolatzaileekin, denboraldi guztian erakutsitako ahultasuna dela eta. Canadako atletaren abokatuak antolatzaileak salatuko zituela adierazi zuen, baina azkenean B txandan korritzeko proposamena onartzea erabaki zuen.

INDURAIN Hendaiako Criteriumean izango da bihar

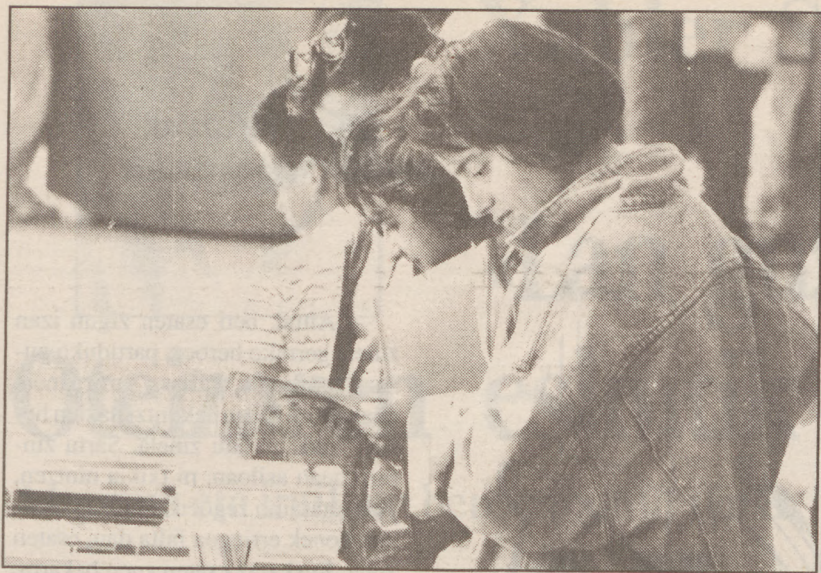
Miguel Indurainek Hendaiako korrituko den Nazioarteko Txirrindularitza Criteriumean hartuko du parte bihar. Hau da Tourreko irabazle batek karrera honetan parte hartzen duen lehenengo aldia. Banestoko txirrindulariarekin batera, Thierry Marie, Jean Francois Bernard eta Armand de Las Cuevas bezalako txirrindulariak egongo dira. Z. RMO, eta Toshiba talde frantziarrek txirrindulariek ere hartuko dute parte ibilbide ikaragarria duen lasterketa honetan.

HEGOAFRIKAK ez du ordezkari izango Tokioko Txapelketan

Hegoafrikako Atletismo Federazioak (SAAAA) ez du herri honetako atletarik Tokioko Munduko Txapelketara bidaliko. Erabaki hau joan zen asteburuan egindako bileraren ondoren hartu zuen atletismo federazioak. Hegoafrikako zenbait atleta eta Primo Nebiolo, Nazioarteko Atletismo Federazioko (IAAF) lehendakaria erabaki honen aurka agertu dira, bertan zeuden hiru federazio desberdinen batuketa jadanik egin dela pentsatzen bait dute.

PSG taldeak Michael Laudrup aurrelaria fitxatu nahi du

Paris Saint Germain futbol taldeak Michael Laudrup danimarkarraren fitxaketan interesaturik dago. Michel Denisot, Pariseko klubeko lehendakariordeak taldeak Laudrupen ezaugarriak dituen jokalar baten premia larria duela eta fitxaketa egiteko gestioak berahala hasiko zituela azaldu zuen L'Equipe egunkariari egindako adierazpenetan.

Sarrionandia eta Aristiren azken liburuak izan ziren, gehien saldu zirenak.

Iaz baino liburu gehiago saldu dira aurten Donostiako Azokan

DONOSTIA

Pasa den igandean amaitu zen Donostian Liburu Azoka. Hogeitamar mila lagunek bisitatu zuten Azoka eta salmentei dagokienez, iazkoan baino bi milioi pezeta gehiago lortu ziren, 29 milioi pezeta (1'45 milioi libera inguru) zehazki. Antolatzaileek positibotzat jo dute aurtengo edizio hau.

Euskarazko liburuei dagokienez, Joseba Sarrionandiaren 'Ainhoari

gutunak', Iñaki Mendigurenen 'Haltzak badu bihotzik', Pako Aristiren 'Krisalida' eta Joan Mari Irigoienek 'Babilonia' izan dira gehien saldu-takoak.

Txomin Artola eta Amaia Zubiriaren artean eginiko azken diskoa erosle ugari eskuratu zuen. 'Trikitixa-91', Oskorri, Negu Gorriak, Hertzainak, Golden Apple, Egan eta Joselu Anayak taldeen azken lanak ere erruz saldu ziren antolatzaileek adierazi dutenez.

Zumaiako VIII Uda Musikala

Maribona, Viribay eta Gallardok emango dute gaur gaueko kontzertua

ZUMAIA

Alfonso Maribona eta Aurelio Viribay osatutako piano bikotea eta Jesus Manuel Gallardo baterijolea izango dira gaur Zumaiako Uda Musikalaren protagonista. Gaueko 10etatik aurrera, Maria eta Jose ikastetxean arituko dira, eta Ravel, Milhaude, Copland eta Bernstein

obrak, besteak beste, eskainiko dituzte.

Honetaz gain, egunero bezala, eguerdiko 12etatik aurrera, artista berri eta gazteek izango dute beren tartetxoak, eta kontzertu bat eskainiko dute Foronda jauregian. Bihar, berriaz, Italian Piano Quartet arituko da Maria eta Jose ikastetxean, Mozart eta Shumannen obrak eskaintzeko.

Asteko bertso saioak

Asteartea, abuztuak 6:

Gasteiz: Matxete plazan, eguerdiko 1ean, Jon Lopategi eta Jon Enbeita, gai librean.

Asteazkena, abuztuak 7:

Gasteiz: Matxete plazan, eguerdiko 1ean, Jokin Sorozabal eta Jon Sarasua.

Aia: pilotalekuan, gaueko 10etan, Mikel Mendizabal, Angel

Mari Peñagarikano, Jon Lopategi, Sebastian Lizaso, Andoni Egaña eta Imanol Lazkano.

Larunbata, uztailak 10:

Lastur: eguerdi eta arratsalde: Jon Lopategi eta beste bertsolari bat, gai librean.

Fruiz: gaueko 9.30etan, Angel Mari Peñagarikano, Jon Lopategi eta Jon

Enbeita.

Elorrio: Lehen auzoan, gaueko 10.30etan, Jokin Sorozabal, Joxe Agirre, Imanol Lazkano, Mañukorta eta Unai Iturriaga.

Igandea, abuztuak 11:

Oñati: Larraingain auzoan, egun osoz, Angel Mari Peñagarikano eta Jon Azpillaga.

Elgoibar: San Lorenzo auzoan, egun osoz, Andoni Egaña eta Sebastian Lizaso.

Zarautz: Azken Portun, gaueko 10.30etan, Andoni Egaña, Sebastian Lizaso eta Jon Lopategi.

Astelehena, abuztuak 12:

Berastegi: egun osoz: Angel Mari Peñagarikano, Sebastian Lizaso eta Andoni Egaña.

Donostiako 52. Musika Hamabostaldia

Espainiako Balet Liriko Nazionala gaur eta bihar izango da Donostian

Mozarti buruzko filmeen emanaldiak gaur hasiko dira

Atzo hasi zen Musika Hamabostaldiaren barnean, Nacho Duato, Espainiako Balet Liriko Nazionaleko zuzendaria, eta Maria del Mar Bonet musikaria prentsaurrean azaldu ziren atzo Victoria Eugenia Antzokian.

INAKI BASTARRIKA / DONOSTIA

'Concierto Madrigal', 'Cor Perdut', 'Empty' eta 'Arenal' izango dira Nacho Duato valençiararen zuzendaritzapean Espainiako Balet Liriko Nazionalak gaur eta bihar Victoria Eugenia Antzokian 20.00etan eskainiko dituen bi emanaldiak piezak. Nacho Duato hamasei urtez egon da atzerrian eta 1990eko ekainean hartu zuen Baletaren zuzendaritza. «Sormena zen Balletari falta zitzaiona, nik berrikuntza asko sartu ditut, nik daramadan bidea garaikideagoa da» adierazi zuen Nacho Duatok.

Maria del Mar Bonet abeslariak 'Cor Perdut' eta 'Arenal' lanetan parte hartuko du musika jarritz. «Balletarentzat abestea oso gauza atsegina da» esan zuen abeslariak.

DUATO ERE DANTZAN

«Eskuarki ez dut dantzarik egiten, dantzan egitea eta baleta zuzentzea oso zaila da» esan zuen atzo Duatok. Salbuespena izango da beraz Duato berak dantzatzea, agertaldi

Nacho Duato eta Maria del Mar Bonet.

CARLOS VILLAGRAN

✓ «Sormena zen Balletari falta zitzaiona, nik berrikuntza asko sartu ditut, nik daramadan bidea garaikideagoa da».

batean arituko da bakarrean. Baletak eskainiko dituzten lau piezen koreografia Nacho Duatok egin du; bi piezatan Maria del Mar Boneten musika izango da. 'Concierto Madrigal' piezako musika Joaquín Rodríguezena da eta 'Empty-rena' Glass, Shankar, Kobayashi eta abarrena.

Bederatzi bakarlarik eta 39 dantzariz gain, zazpi dantzari nagusi izango

dira: Catherine Allard, Ricardo Franco, Elena Figueroba, France Nguyen, Hans Tino, Carmen Molina eta Raul Tino. Ballet irakasle eta errepikatzailak Giselle Roberge eta Jim Vicent dira.

Miramar Jauregian ere izango da zer entzunik. Miguel Angel Herrero pianojoleak 20.00etan kontzertu bat eskainiko bait du.

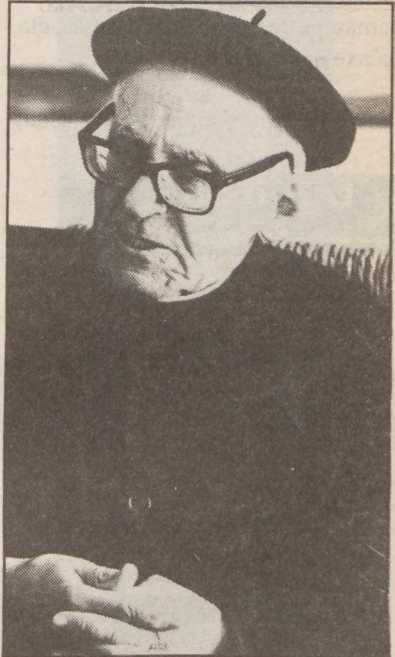
Joxemiel Barandiaranek Arreta Intentsiboko Unitatean darrai

DONOSTIA

«Arantzazuko Gure Ama erietxe Arreta Intentsiboko Unitatean ingesatuta dagoen Joxemiel Barandiaran, egoera egonkorrean dago. Ingesatzera bultzatu zuen arnas-bihotz gutxiegitasuna bere horretan mantentzen da». Horrelaxe dio atzo eguerdiko hamabi t'erdietan eman zuten azken parte medikoak. Joxemiel Barandiaranen osasun egoera larritzen ez bada, beste berririk ez zutela emango gaineratu zuen Osakidetzako prentsa bulegoak.

Jakina denez, pasa den ostiralean Ataungo Sara bere etxetik Gurutze Gorriak Donostiako erietxera eraman zuen. Bertan, Arreta Intentsiboko Unitatean ingesatu zuten Joxemiel Barandiaran etnologo eta antropologo ataundarra, ondoezik zegoela eta. Aurreko egunetan izan zuen gripa dela eta arnas-bihotz gutxiegitasuna zuen. Larunbateko parte medikoak hobera egin zuela adierazi bazuen ere, une hauetan egoera egonkorrean dago.

Orain hamar hilabete lurrera erori eta burua kolpatu zuenetik, Sara ba-

Joxemiel Barandiaran.

serriko bere gelan egon izan da, idazterik ezin duela etorri izan zaizkion bisitei kasu eginez. Uztailaren 31n Espainiako Errege-erreginen bisita izan zuen. Iazko urtearen abenduaren 31n 101 urte bete zituen Joxemiel Barandiaranek.

Txillidaren 200 obra baino gehiago ikus daitezke Gijonen

GIJON

Eduardo Txillida eskultore donostiarraren 200 obra baino gehiago ikus daitezke egunotan Gijoneko Nazioarteko Arte Zentruan, bere kolekzio pribatuak horietatik gehientzuenak.

Eskultorea Gijonen bertan izan zen atzo, erakusketaren inaugurazioan parte hartzeko, eta «nire obraren bilakaeraren bidea ondoen jasotzen duen erakusketa» dela adierazi zuen bertan.

Erakusketa oso ondo antolatuta dute iruditu zitzaion Txillidari. Eskultore berak adierazi zuenez, «beti gustatzen zait erakusketa zabaldu baino lehen bertara agertzea, normalean zer edo zer aldatu behar izaten bait da, baina kasu honetan ez dut pieza bakar bat ere mugitu».

blauستا ! (5)**Iloba**

**Edorta
Jimenez**

Jose Maria Harribarruena zaharrak eta Jose Maria Harribarruena gazteak, aitita-ilobek, bazkaltzen dihardute, 'El perro chico' izenekoan. Kanpoan, Bilboko erreka, azken urteotan abuztuak sei izan dituen guztietan bezala datorrelarik, urri eta uher.

— Ez deuat esan zelan ailega nintzan zuen etxeraino, ezta? —erantzuna ezezkoea denaz ziur esan du aititak.

Ezezkoea buruaz egin dio familia-ko juniorrak. Interesgarriago deritzo ahoan darabilen txuleta hezurra marmurtzeari aititaren hitzei hitzez erantzuteari baino, hurrean.

— Hartu nijuan ba Bugattia eta bidean natorrela, kaguen zotz, nora hoa, esan neutsean neure buruari. Beraz autoa geratu, so hemen Bugatti!, eta pentsetan geratu nijuan Autzaganan. Halako hotzikara bat etorri jatean, goitik beherakoa, hango mendiak ikustean. Zer egingo eta zer egingo, arraultza gorringo, autoko paperen artean bila hasi eta heure aittarenak topa nijuazan. Ez dok kabroi makala hire aitta hori, txo.

— Esango didazu niri —eta txuleteri ekin dio berriro gazteak.

— Bugattia saltzeko asmoa jakak, noiz eta neu hildakoan. «A la muerte de mi padre, y según herencia ya firmada, el Bugatti pasará... los médicos aseguren que medio año como máximo». Medikuek diotela? Bai zera! Honek ni zuloan ikusten najok ja. Hila zulora, besteok mahaira!

— Aittitte, ez zaizu komeni hala jartzea, izango da okerrago zure urdailarentzako.

Oker dabil Txetxu —hala esaten diote lagunek Harribarruena tarren otsaskoari—, aittaren urdaila askoz ere hobeto dabil. Gaur eguerdian azken gaztetunea izan duenean, horixe berori konpondu bait zaio. Bestela, hain leku garestian eta halako platerkadak irensten egongo ziren, bai zera! Nire kontuak oker ez badagoz, hamasei urte t'erdi gazteagoa da, eta halaxe dago, gazte.

— Zuen oraingo direkzioño hau ikusi nijuan hire aittaren karnetea,

ze, ez dok ba babua gizona, karneta ahaztuta itzi juan autoan. Hala da ze, zuzenean bertora, esan nijuan, ze herrian dagoen bitartean konponduko nok Bilboko etxean sartzeko. Hortik aurrerakoak, heuk be ezagututen dok.

Handik aurrerakoak ez dira besterik ilobak atea zabaltu ziola eta elkar begi onez jo zutela eta hantxe geratu zirela, etxean sartuta, jo eta ke berbetan, gaueraino.

— Aittitte —txuleteri akabua eman eta hasi da berbetan iloba, CVNE botilari sua ateratzen dion bitartean—, esan zenidan atzo lagun-

duko zenidala azterketetan. Grabatu behar dizut kasetea, zeren behar dut transkripzio fonetiko bat irailan presentatzeko.

Harribarruena tarren otsaskoa, juniorra, Unibertsitatean dabil, Euskal Filologia egiten. Errazena delako, atzo aittari aitortu zionez. Une hartan Jose Maria gaztetua sukaldean zebilen, makailaua prestatzen.

— Makailaua, piper gorriakaz beti. Zer da Filogia hori? —galdetu zion.

— Ba da Hizkuntza teoriko mailan ikastea.

— Ene bada, ondo jagok jakitea.

Bidean natorrela halako berbak ikusi joadaz, beharko da zeozer eurak aittuteko. Intsumitsoa, hori ze berba da?

— Hori da, aittitte, joan nahi ez dutenak soldadutzara intsumitsoak deklaritzen direla.

— Esan gura dok, horretara makurtzen ez direnak edo.

— Bai horixe. Zu orde gerran ibili zinen, ezta?

Mutututa geratu zen aitita. Gogora etorri zitzaizkion argazkiak eta dominak.

— Hobe ez! —esturatik hala edo hola irteararren esan zuen.

— Aittak beti esaten zigun izan zinela gerrako heroea, partiduko gudaria, exiliatua, Parisen sartu zinela aliatuekin. Eta urpekontzi nazien hesian zehar pasatu zinela. Sartu zintuztenean asiloan, ni txikia nintzen, potruetaraino zegoen aitta zutaz. Gizon honek erriegoa falta dau, esaten zuen. Euskaraz esaten zuen bakarra. On hutsa da baina, beti izan da apur bat tentela, esaten zuen.

— Hara! Bai? —haserretu gabe aititak—. Ondo jagok jakitea.

— Ez dizu min egiten hau jakiteak?

Min eman berari, ezerk ere ez. Gaztetzak funtzio hori erregulatzen duten hormonei ere eragiten die, itxuraz. Areago, ezin ulerturik dabil zer dela eta dabilen iloba hain estu, azterketak gora eta azterketak behe-
ra.

— Ez bajak gustetan, ez egik egin —azken bi egunotan zenbatetan ez ote dion berdin esan.

— Eta biziko naiz handik —beste hainbestetan ilobak.

Armagnac kopa itzel bana eta kohibas bana eskatu dute. Arratsalde badoa. Ilobak atzokoa berriro egiteko proposamena luzatu dio aittari.

— Zergatik ez goaz atzoko Manhattan hartara?

Aitita pentsati geratu da. Buruaz ezezkoea egin du.

— Atzokoa? Hire aittagaz ez ninduan ausartuko andratan joaten. Hierekin be ez birritan. Ganera, zeregin batzuk jaukadaz.

Jose Maria Harribarruena zeregin berria idaztea da. Lehen lerroak Bugattian bertan idatzi zituen igandean. Sortetxea, barruko ondasun guztiekin, nori eta asiloko urgazleari uzten diola, neskaren izena Isábel dela eta besterik ez dakiela, izen horrekin han bakararra dagoela baino.

— Goazen —esan dio ilobari.

Eta gaurko bigarren gaztetuneak idazten harrapatu du Jose-Joseba-Josep Harribarruena, behin baino gehiagotan gerrako heroiak eta beti tenteltxoak izan dena. Semearen hitzen arabera.

txipiroi

esnea

Egilea: Jon Mirande
Liburua: 'Igela euskalduna'
Ipuinaren izenburua: 'Kofesio ona'

Argitaratzailea: Hordago, 1979
Orrialde kopurua: 202

Gizon batek bere emaztea hil zuen. Lendabizi oso pozik egon zen, bake ederrean bizi zelakotz orain. Geroxeago orde, nik ez dakit zegatik edukazioa zela, ala oiturak, ala jendeen esamesak; baina, aski ergelki, hasi zen duda-mudan gaizki egin ote zuenetz... eta azkeneko izugarriko damu bat jabetu zen haren kontzientziaz hilketa horren gatik, nora ingura ez zekiela aholku —edo barkamen— billa.

Gizon hori protestante fededuna zen, bainan ez zen ausartzen Jainkoari berari mintatzera, hain beltz izaki haren pekatua, orain zekusan bezala. Beraz, bein batean gogoan hartu zuen Pastore jaunari bere egintza aitortu bear ziola.

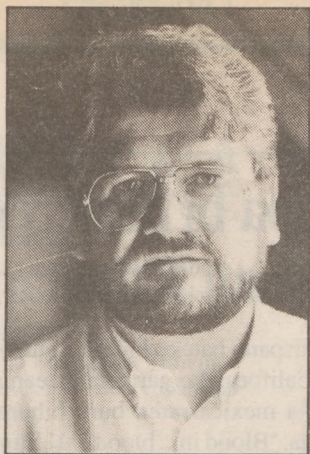
Templuan sartu zenean, pastoreak alaiki eta gizabidezki agurtu zuten, gizon hura oso gisakoa baitzen, moralitate onekoa, eskola onetan izana, ta Biblia irakurtzen zuena. Pastoreari agurra bihurtu ondoren, esan zion: «Jaun pastorea, ea aholku bat emango didazun Jaungoikoarekin ba-

ketzekotz, pekatu egin dut eta: nere emaztea hil dut...»

Bainan pastorea oihuka hasi zitzaion: «Alde hemendik, Jainkoak utzitako dohakabea! Alde egizu Jaunaren etxetik hurrin, izaki gaitzetsia!» Eta hiltzalle gizajoak korrika igesi egin zuen jaurretetik, ifernuko deabru guztiak ondokit izan balitu bezala.

Pastoreak ez ziola kontsolamendurik eman nai izan, luzaro gogoetan egon ondoren, hiltzalleak erabaki zuen apaiz katoliko baten gana kofesatzea joaitia, zeren protestante izan arren ez zen fanatikoa, eta uste zuen katolikoak ere manera batez kristau direla.

Eliza batean sartu zen eta kofesategira hurbildu. Apaiz aitorentzuleak galdegin zionean «Zure pekatuak esaizkidatzu, ene haurra», boza ikara, ezpainak dar-dar, bereala esan zuen: «Aita nere emaztea hil dut!» Apaizak orduan, eztiki: «Zenbat aldiz, ene haurra?»

Xabier Santxotena

«Lan guztia Jorge Oteizaren eskutik egin dut»

Abuztua eta irailean bere eskultur lanak ikus daitezke Bertizen

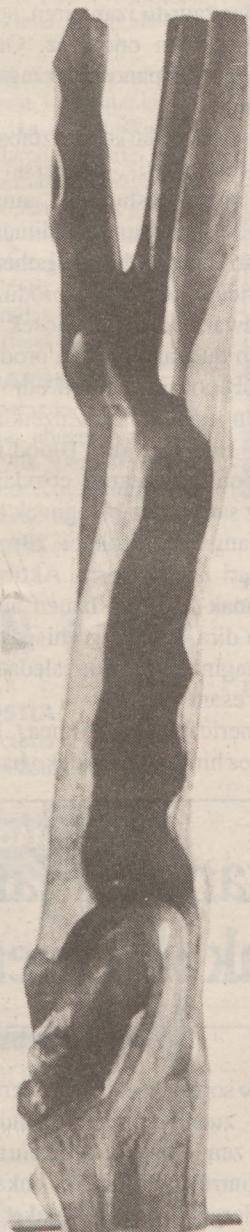
IZASKUN IBARRA / IRUNEA

EGUNKARIA.— Lehengoan erakusketa bat zabaldu zenuen Bertizen, parke naturalean. Bertan azken urteotan egin dituzun lan batzuk daude ikusgai. Beste batzuk berriz bereziki erakusketa honetarako egin dituzu.

SANTXOTENA.— Bai, zurezko lanak Bertizeko erakusketarako egin ditut. Zuhaitza neretzat gauzarik ederrena da. Parke horretan mundu osoko zuhaitz ikusgarriak daude eta han jartzeko behar nuen zer edo zer handi, eder, zerbait esan nahi zuena. Leku zoragarria da eta lanak maila onekoa izan behar zuen. Tokia ikusi ondoren, aterpeak adibidez, pentsatu nuen zerbait berezia egin behar nuela. Horrela han paratzeko urtarok egin ditut. Sartzen zarenean lehen-dabizikoa udaberria ikusten da. Oso egur xamurra erabili dut eta kimu berriak ederki ageri dira. Hurrengo atala uda da, basoak denak sasituta, beteak. Eskultur lan hau arnasa da. Hori pasatu ondoren udazkena dator, mendiak haitz garbiak, osterik gabe. Hego haizearen mugimendua nabari da hemen. Egurra askoz ere arinagoa da, abarrik gabekoa. Negua berriz egur pila bat da egurren azala erakutsi nahi bait nuen.

EGUNKARIA.— Zura sarritan erabiltzen duzu material bezala. Zergatik?

SANTXOTENA.— Egurren gorputza eta azala zoragarriak dira. Nere materiala egurra da. Nire familiak egurra landu izan du betidanik. Aita oso tailista famatua zen. Txikia nin-

'Irrintzi'.

tzela hasi nitzen egurra maitazen beti ikusi bait dut etxean, baita Baztaneko basoetan. Egurren usaina estimatu egiten dut. Gainera errextasuna daukat egurra lantzeko, esku ona dut hortarako.

EGUNKARIA.— Zuraz gain brontze eta harria ere lantzen dituzu. Bertizen ikusgai dauden lan gehienak brontzean eginak daude.

SANTXOTENA.— Esan duten bezala, nire materiala egurra da. Gertatzen dena da brontzea alde batetik bestera eramateko puskatzeko arrisku gutxiago duela. Egurrezko lanak etxea ekartzerakoan puskatu egingen dira zenbaitzu. Horregatik brontzera pasatzen ditut.

EGUNKARIA.— Lan gahienak omenaldiak dira, 'Bertsolari', 'Aizkolari', 'Txalaparta', Jorge Oteizari eta abar...

SANTXOTENA.— Euskal Herrian omenaldiko ohitura asko dugu. Gure kulturako eta gizarteko jendea zer-gatik ez egin omenaldi bat? Aizkolarien eskultura, adibidez, oso sinplea da. Aizkolariak nahi gabe eskultura ia eginga uzten bait du. Hiru enborrek osatzen dute eskulturlan hau. Bertikalak Australiak egingen diren frogak omentzen ditut. Txalapartaren soinuari egin diot beste omenaldi bat. Mendien, lurraren konkadurak sinbolizatu nahi nituen. Amatasunari ere eskaini diot serie bat.

EGUNKARIA.— Jorge Oteizaren eragina nabari da zure lanetan. Batzuk esaten dute zu bere azkeneko

'Poetei omenaldia'.

“ TOKIA IKUSI ONDOREN, pentsatu nuen zerbait berezia egin behar nuela. Horrela, han paratzeko, urtarok egin ditut.”

“ EZ DUGU ESTIMATZEN hemene bertan egingen dena eta kanpotarrak etorri behar dute gure artistak nabarmentzera.”

dizipulua zarela...

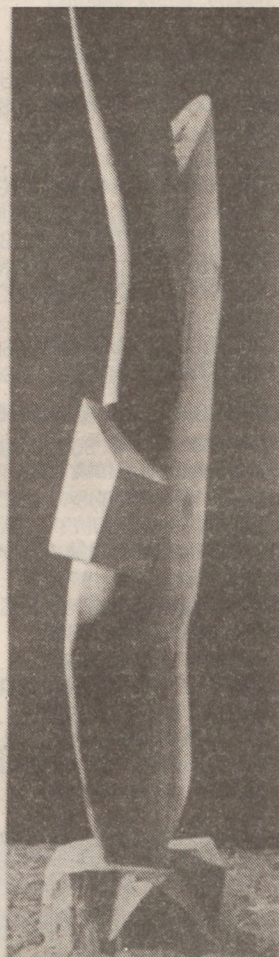
SANTXOTENA.— Nire eskultur guztiak Jorge Oteizaren eskutik egin ditut. Beti egin ditudan gauza berak ikusi izan ditu, berari erakusten dizkiot denak. Nik bi maisu dauzkat bihotz bihotzekoak. Bata Jorge da eta bestea Henry Moore. Jorge neretzat

Xabier Santxotena 1943an jaio zen Arizkun, agoten auzoan hain zuzen ere. Bere arbasoek tailistak eta zurginak ziren eta umea zela egurra maitatzen hasi zen. Oteizaren lagun mina, bere eragina nabari da egiten dituen piezetan. Orain Gasteizen bizi da eta sukaldari bezala egiten du lana, ez bait du galerien menpe egon nahi. Horrela askatasun osoa du eskulturan ikertzeko.

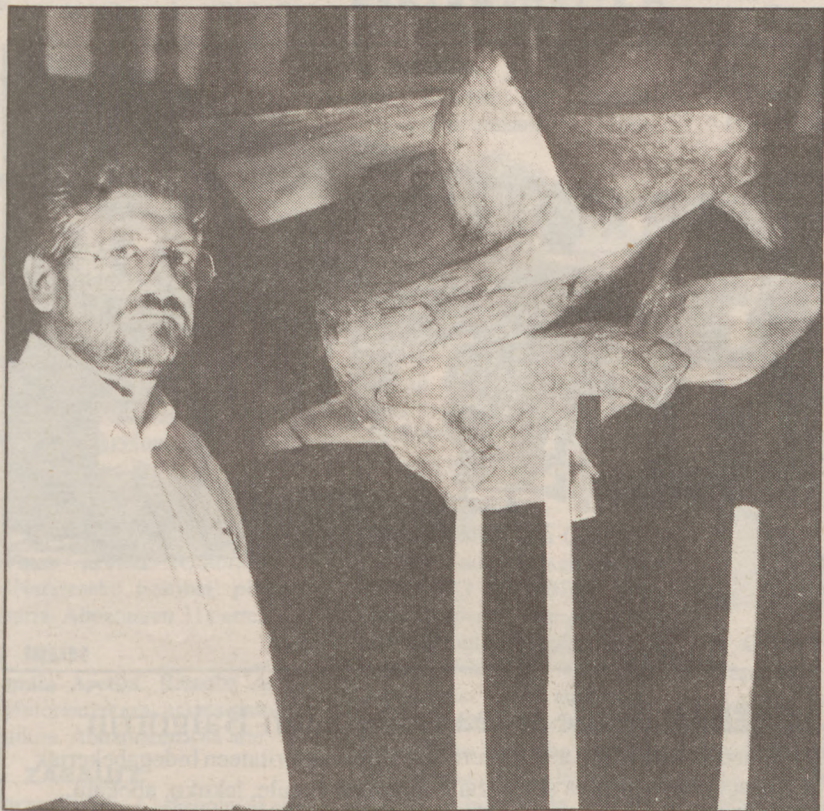
aita bat da eta berak ni semetzat hartzen nau. Euskal Herriko eskultore handiena da dudarik gabe. Henry Mooren gauzak berriz asko gustatzen zaizkit. Bertizen ikusgai dauden ardi buruak eskultore honen antza asko dute. Lan organikoak egiten ditu eta neri hori ikaragarri atsegin zait. Sukaldaria naiz eta zenbait aldiz sukaldean bertan hezur bat begiratzeko gelditzen naiz, forma paregabeak bait dituzte. 'Akerbeltz', 'Iditu', 'Eguzki Lore'... horri buruz atera ditut.

EGUNKARIA.— Egin dituzun eskulturen artean zein da zuri gehien gustatzen zaizuna?

SANTXOTENA.— 'Androcanto III' Oteizak egin zuen poemari buruzko eskulturlana da neretzat ederrenetakoa. Poema horretan margolari eta zurgin batek zuhaitzei buruz hitz egiten dute. Menditik hartu enborra eta tailerrean neukan baztertuta. Erdetik ebaki nuenean oso ederra gelditu zen, eskultura zirudien. Enbor horren azala gauza izugarria zen. Ez da pertsona bat pasako handikan pieza hori ikutu gabe. Erakusketaren aurkezpenean esan nuen pieza guztiak ikutu egin behar zirela. Egurrak berak animatzen zaitu, gainera, ikutzera.

'Israel'.

«Zuhaitza neretzat gauzarik ederrena da», azaldu digu Xabier Santxotena. Bertizen, zurez egindako lanak erakusten ditu, egur samurrez eginak.

«Artearen mundua oso zikina da»

EGUNKARIA.— Nola ikusten duzu Euskal Herrian eskultura?

SANTXOTENA.— Eskultore handiak ditugu hemen. Handiena dudarik gabe Jorge Oteiza da. Baina ez dugu estimatzen hemene bertan egingen dena eta kanpotarrak etorri behar dute gure artistak nabarmentzera. Euskaldunon sinbologia eta kultura oso aberatsa da eta harria, zura eta beste zenbait material lantzeko ohitura badugu gure artean. Gertatzen dena da artista onak ikerketa egin nahi dutela, baina galeriei hori ez zaie gustatzen. Saldu besterik ez dute nahi, dirua irabazi. Askoz ere errazagoa da pieza komertzialak egitea, baina onak merkatu horretatik kanpo geratzen dira eta orduan ez dira ezagutzen. Arte mundua, merkatua, oso zikina da.

EGUNKARIA.— Horregatik egiten al duzu sukaldari bezala lana, askatasuna lortzeko?

SANTXOTENA.— Bai, nahigo dut beste lanbide baten bidez bizitzera eta gero edozein kultur astetan

erakutsi nere lanak. Gauzak horrela nik nahi dudana egin dezaket eta ez nago galerien menpe. Askatasuna behar duzu ikerketa egiteko eta ni horretan saiatzen naiz. Negozioetan hasten bazara, akabo. Obra ona baldin bada, berez azalduko da, orain edota hemendik berrogeitahamar urtera. Nahiago dut horregatik sukaldari bezala lan egin eta lotuta ez egon.

EGUNKARIA.— Zer ematen dizu eskulturak?

SANTXOTENA.— Poza ematen dit eskulturak egitea. Egúnere joaten naiz tailerrera. Baudelairek esan zuena kontutan daukat: «Irakokimena eguneroko lana da». Egúnere zer edo zer egiten dut. Pieza asko gero jatekera eramaten ditut. Ganbaran Basajauna, Basanderea, Mari eta beste zenbait eskultur lan ditut. Etortzen den jendea etxe guztiko buelta egiten duenean zeharo harrituta gelditzen da. Neretzako oso poz handia da hori. Eta poz hori ez da diruarekin ordaintzen.

Nafarroako jaialdiak

Miguel Zanetti eta Fernando Turinak Mozarten lanak joko dituzte Altsasun

Pintura lehiaketako irabazleen lanak Gotorlekuan ikus daitezke

Wolfgang Amadeus Mozarten obrak joko dituzte gaur, lau eskutara, Miguel Zanetti eta Fernando Turina pianojoleek, Altsasun, gaueko 9etatik aurrera. Bestalde, Gotorlekuan aurtengo pintura lehiaketako irabazleen lanak ikus daitezke.

ALTSASU

Pianoa lau eskutara jotzeko teknika zailean maisu dira Miguel Zanetti eta Fernando Turina, beren berezko espezialitatea kantua pianoz laguntzea bada ere. Gaur eskainiko duten emanaldian Mozart omenduko dute, konpositore austriarra jaio zeneko bigarren mendeurrenko urtea dela eta. Mozarten obraren bilakabidearen berri emango du Zanetti eta Turinaren emanaldiak.

Erik Werba, Mrazek eta Laforge-ren ikasle izan zen Salzbourg, Viena eta Parisen, hurrenez hurren. Montserrat Caballé eta Alfredo Kraus kantariekin aritua da, eta baita Salvatore Accardorekin ere.

Fernando Turinak 'Yamaha en España' izeneko saria irabazi zuen 1982an, ahots eta piano espezialitatean. 1985ean Montserrat Caballéri

Diskoak ere grabatu izan dituzte elkarlanean Zanetti eta Turinak.

lagundu zion, Washingtonko Etxe Zurian emandako kontzertuan.

Aurtengo pintura lehiaketako irabazleen lanak Gotorlekuan ikus daitezke dagoeneko. Guztira, berrogeitazortzi lan izan dira epaimahaiak aukeratu dituenak. Pelayo Ortega irabazlearenaz gain, Juan Carlos Ro-

mán, Luis Marco, C.M. Martin, Malus Arbide eta Andoni Eubaren lanak nabarmendu ditu epaimahaiak.

Nafarroako Jaialdien barneko lehen ikastaroa ere atzo hasi zen: 'Gerrako kezetaritza' du aztergai 'El Mundo' egunkariko Alfonso Rojo kazetari espainiarrak.

Gutxiengo hispanoa bi filmeren aurka agertu da Estatu Batuetan

HOLLYWOOD

Pasa den urtean Hollywoodek 'gansterren' inguruko filmeen aldeko apostua egin zuen, mafia italiarra eta txinatarrak bitarteko. Aurtun, arraza beltzeko 'gang-ak' gaitzat dituzten filmeen estreinaldiak iskanbilatsuak izan dira. 'Boyz'n the hood' filmea estreinatu zenean hildako bat eta hogeitamar zauritu izan ziren, sortu ziren tiroketen ondorioz. Orain gutxiengo hispanoen 'gang-en' txanda da.

Zinea eta indarkeria eztabaida bizirik dagoelarik, Unibersal eta Walt Disney estudioek ganster hispanoen gaia jorratzen dituen bi filme ari dira errodutzen. Lehenak 'American me' filmea produzitu du, Edward James Olmosek zuzentzen duena. Bigarren produktorak 'Blood in... blood out' filmea du eskuartean. Zuzendaria Taylor Hackford da. 'Blood in... blood out' filmearen errodaian, kotxez sartu ziren bi lagunek bertako langileak tirokatu zituzten eta zauri larriak sortu. Aktibista chicanoak bi filme hauen aurka azaldu dira, gutxiengo hispanoaren imajina negatiboa isladatzen dutela esanez.

'American me' filmea, Los Angeles hiriarren ekialdeko banda

hispano bateko kideaz mintzo da. Californiako gartzela batean mafia mexicarraren buru bihurtuko da. 'Blood in... blood out' filmeak ere antzeko istorioa kontatzen du. Hiru lehengusuren istorioa da. Hauetariko batek San Quintin-eko gartzelan mafia chicanoaren buruzagi izatea lortuko du. Bi filme hauetan indarkeria leku pribilegiatua du. Pertsonaia nagusiak izenak ere antzekoak dira —'American me-n' Santana eta 'Blood in... blood out-en' Montana— eta bortxakeriak, hilketak eta bestelakoak barra barra azaltzen dira oso pareko diren bi filme hauetan.

Elkarte hispanoak kexatu egin dira bi filme hauek direla eta. National Hispanic Media Coalition elkarteak gidoi hauetan zenbait aldaketa egiteko eskatu die zuzendariari. Elkarteko zuzendariaren esanetan «hispanoen estereotipo biolento eta negatiboa azaltzen da filme hauetan».

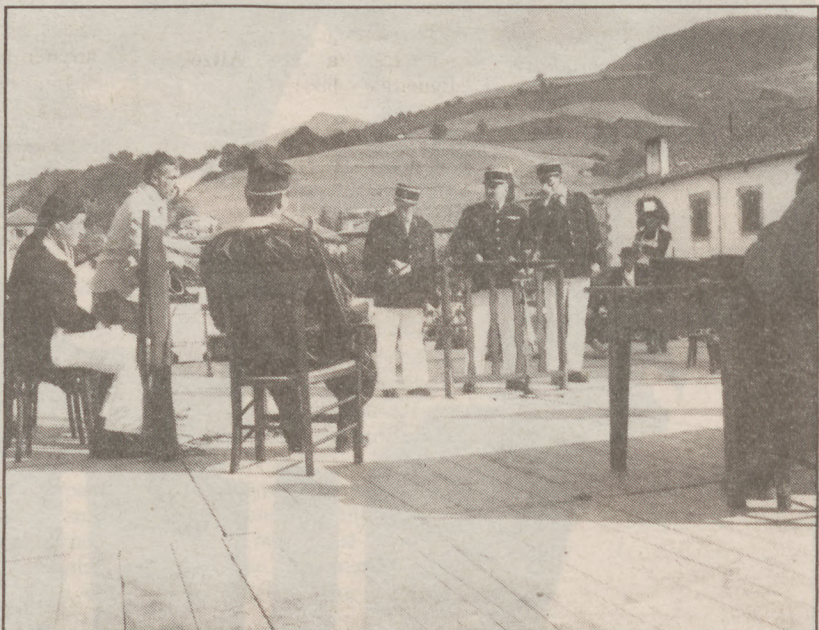
Produktoreek euren aldetik, errealitatean gertatzen dena besterik ez dutela isladatu nahi adierazi dute. Danny de la Paz aktoreak adierazi duenez, bada garaia mafia hispanoak pantailaratzeko. «Italiar, judutar eta txinatarren 'gang' istorioak ikusi ditugu. Zergatik ez hispanoenak?».

Enkantean jarritako Hergéren lanak oso merke saldu zituzten

BRUSSEL

Hergék sortutako 'Tintin' pertsonaiak ez zuen estimazio handirik izan joan zen igandean Welkenraedt hiri belgiarrean egindako enkante batean. Hergék berak sortutako 230 pieza eta bestelako hainbat lan eta gauzaki, uste baino askoz merkeago saldu behar izan zituzten bertan.

Hergék 1941ean egindako 'Urrezko pintzadun karramarroa' komiki laneko hainbat eszena erakusten zituena pieza bat izan zen enkantean agertu zen garrantzitsuenak, eta 1,1 milioi franko belgiarretan (30.000 dolar) saldu zen. 'Tintin Sovieten herrian' eta 'Tintin Ameriketan' izeneko lanak ere oso merke saldu ziren.

TOBERAK jende ostea bildu zuen Baigorriin.

Pontzio Gauxoriren auzian herriko hainbat autoritateen bidegabekeriak atera ziren, akusatua akusatzaile bihurtuz! Epaile, lekuko, abokatu, uxor, zirtzilak gogo onez aritu ziren publiko interesatu batekin LUZIEN ETXEZHARRETAREN argazkian ikus daitekeen bezala. Toberen ohitura zaharra aldatu egin da hala ere doi bat, gai minberegiak ez aipatuz eta mami zirikatzaile gogorra leunduz. Kabalkada eder batek eman zion hasiera ikuskizunari.

IRAGARKI MERKEAK (943) 46 90 22

Bidalak

THINDUKI, S.A.

JIRA

PORTUGAL BUSA 9 EGUN	38.900 pta.
MAROKKO HIRI IMPERIALAK BUSA 10 EGUN ..	47.100 pta.
MAROKKO ATLAS SAHARA BUSA 12 EGUN ..	55.900 pta.
ITALIA BUSA 12 EGUN	55.700 pta.
ITALIA BUSA + ABIOIA 12 EGUN	64.900 pta.
EUROPA ERDIALDEA BUSA 13 EGUN	61.900 pta.
EUROPAKU MUINA ABIOIA + BUSA 12 EGUN ..	74.600 pta.
INGLATERRA ESKOZIA ABIOIA + BUSA 11 EGUN ..	76.300 pta.
ESKANDINAVIA ABIOIA 10 EGUN	95.300 pta.
ESKANDINAVIA FIORDOAK ABIOIA 10 EGUN ..	102.900 pta.
TURKIA ABIOIA 15 EGUN	94.400 pta.
GREZIA ISTANBUL KAPADOZIA ABIOIA 15 EGUN ..	94.700 pta.
GREZIA ISTANBUL ABIOIA 15 EGUN	92.700 pta.

PANAVISION EUSKADITIK IRTEERAK DONOSTIATIK

PARIS HERBEHEREAK BUS 10 EGUN	48.900 pta.
ITALIAKO BIRA HANDIA BUSA 10 EGUN	72.900 pta.
ITALIA ARTISTIKOA BUSA + ABIOIA 9 EGUN ..	82.900 pta.
ITALIA MAJIKOA ABIOIA + BUSA 9 EGUN	82.900 pta.
ERROMA NAPOLI SICILIA ABIOIA 15 EGUN ..	134.900 pta.
ITALIA OSOA ABIOIA 15 EGUN	131.900 pta.
PARIS HERBEHEREAK RHIN BUSA 10 EGUN ..	87.900 pta.
PARIS HERBEHEREAK RHIN ABIOIA + BUSA 8 EGUN	73.900 pta.
AMSTERDAM RHIN OIHAN BELTZA SUITZA ABIOIA + BUSA 10 EGUN	86.900 pta.
TIROL VIENA PRAGA ABIOIA + BUSA 11 EGUN ..	89.900 pta.
PRAGA BUDAPEST VIENA TIROL ABIOIA + BUSA 11 EGUN	95.900 pta.

FRANZISKO GASKUE, 1 / Telf.: 52 45 12 / 20100 ERRETERIA
ETXAGUE GENERALA, 14 / Telf.: 42 38 84 / 20003 DONOSTIA
URDANETA, 11 Behea / Telf.: 88 72 00 / ORDIZIA
LEGAZPI, 8 Behea / Telf.: 72 37 76 / ZUMARRAGA

oskorri

Disko berria

bi ere dantzari

Kontratuetarako (94) 416 31 22

34x17mm

EGUN BAT 840pta/42l.
ASTE BETE 4.160pta/208l.
BI ASTE 7.200pta/360l.
HILABETE 10.100pta/505l.

SENDAGILE DENTISTA

J. M. ARIZALA

ASEGUROAK: Lagun Aro,
Diputazioa, Prebisa, Asisa,
Capisa, Ipresa, Medifiata,
Salud Data
Ferrerias plaza, 5-entr.
Tfna.: 45 90 45
Amara DONOSTIA

34x37mm

34x37
MODULO
EGUN BAT 1.680pta/84l.
ASTE BETE 8.320pta/416l.
BI ASTE 14.400pta/720l.
HILABETE 20.200pta/1.010l.

34x37ko
BI MODULO

EGUN BAT 3.360pta/168l.
ASTE BETE 16.640pta/832l.
BI ASTE 28.800pta/1.440l.
HILABETE 40.400pta/2.200l.

34x37ko
LAU MODULO

EGUN BAT 6.720pta/336l.
ASTE BETE 33.280pta/1.664l.
BI ASTE 57.600pta/2.880l.
HILABETE 80.800pta/4.040l.

MUSIKA IHARDUNALDIAK

- **BERMEO**
Bilboko Orkestra Sinfonikoa. Andra Mari elizan 20.00etan.
- **DONOSTIA**
Felix Ayo eta Emma Jimenez. Udaletxeko aretoa nagusian 20.00etan.
- **GASTEIZ**
Barricada. Foru enparantzan 00.00etan.
Duo Dinámico. Plaza Berrian 00.00etan.
Mala Yerba eta Brokan bihotz. Txoznetan 02.00etan.
- **GETARIA**
Oskorri taldearen kontzertua. Moilan 23.15etan.
- **LEKEITIO**
Kalapo taldea. Enparantzan 22.30etan.
- **ZUMAIA**
Alfonso Maribona eta Aurelio Viribay pianojoleak. Maria eta Joseko aretoan 22.00etan.

ERAKUSKETAK

- **AZPEITIA**
San Agustín Eliza. Hausnarketa Barrokoak. Jesus M^o Corman eta Koldobika Jauregi. Urrira arte.
- **BERA**
Kultur etxea. Etnografia erakusketa. Abuztuaren 11a arte.
- **BILBO**
Arte Ederretako Museoa. Hernandez Pijuanen obra grafikoa. Abuztuaren 31a arte. Horrezaz gain, Adolf Loos-en lanak. Irailaren 30a arte.
- **SOMERA KALEA, 10.** Tomas Longarteren argazkiak. Irailaren 1a arte.
- **FORU ARTXIBATEGIA.** 'Bizkaiko Artea 91'. Irailaren 30a arte.
- **DONOSTIA**
Kutxako aretoa (Garibai). Valdés Leal-en pinturak. Iraila arte.
- **ARTELEKU.** Argazkiak. Abuztuaren 14a arte.
- **GASTEIZ**
San Prudentzio Aretoa. 'Euskal argazkilariak, 150 geroago' erakusketa. Bihar arte.
- **KULTUR ETXEA.** Juan Antonio Latorrerren argazkiak. Abuztuaren 12a arte.
- **AMERICA ARETOA.** XXI Biental Monochrome Print. Abuztuaren 11a arte.
- **IRUÑEA**
Armas aretoa (Gotorlekua). 'Nafarroako Festibal' pintura saria. Abuztuaren 31a arte.
- **IRUN**
Amaia Aretoa. Bienabe Artia pintorearen erakusketa antologikoa. Abuztuaren 18a arte.
- **ZARAUTZ**
Torre Luzea. Carazoren akuarelak. Abuztuak 18 arte.
- **SANZ ENEA.** Jose Antonio Legorburu, Iñigo Ormazabal eta Daniel Txopiteak eginiko olioak. Abuztuaren 18a arte.

- **DONOSTIA**
Pepe Albaceteren Serigrafia tailerra. Iraupena: Irailaren 2tik urriaren 31a arte. Inskripzio eguna abuztuaren 21ean amaituko da. Informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Artelekura jo edo 47 00 21 / 45 36 62 telefono zenbakira deitu.
- **Mentxu Galenen Pintura tailerra.** Iraupena: Abuztuaren 21etik irailaren 20a arte. Inskripzio eguna abuztuaren 9an amaituko da. Informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Artelekura jo edo 47 00 21 / 45 36 62 telefono zenbakira deitu.
- **Juan Carlos Savaterren Pintura tailerra.** Iraupena: Urriaren 1etik 31a arte. Inskripzio eguna irailaren 20a arte Artelekun. Informazio gehiago jakin nahi izanez gero Artelekura jo.
- **Esperientzia modernoari buruzko mintegia.** Iraupena: Irailaren 25etik 27ra. Inskripzio epea: Irailak 19. Informazio gehiago Artelekun.
- **HONDARRIBIA**
Dantza ikastaroa. Bi txanda izango dira: abuztuaren 5etik 16ra, eta 19tik 30era. Ikastaroa Zaindua Gaztetxean izango da. Izena emateko telefono honetara deitu: 64 31 98.

DANTZA

- **DONOSTIA**
Balleta. Victoria Eugenia antzokian 20.00etan.

BERTSOLARITZA

- **ELGETA**
Igor Elortza eta Altxelai. Egurdian plazan.

LEHIAKETAK

- **DEBA**
Tene Mujika Lehiaketa. Euskarazko narratioak. Gaia librea izango da. Lanak aurkezteko epea: azaroaren 29a. Lekua: Debako Udaletxea. Informazio gehiago bertan.
- **DONOSTIA**
Bilintx VI Haur eta Gazte Literatur Saria. Bi sail egongo dira, OHO eta BBBko ikasleentzat alegia. Lehiakide bakoitzak nahi hainbat lan aurkez ditzake. Narrazio, ipuin luze edo nobela. Lanak aurkezteko epea irailaren 30ean eguerdiko hamabietan amaituko da. Helbide honetara bidali behar dira: Bilintx Liburudenda. Fermin Calbeton Kalea. 20003 Donostia. Informazio gehiago liburudenda edo bi telefono zenbaki hauekin: 42 02 24 edo 42 09 30.

GASTEIZKO jaiak direla eta, musikaz bustirik daude kale bazterrak egun hauetan. Gaur, Barricada, Duo Dinámico, Mala Yerba eta Bronkan Bihotz taldeak ditugu entzungai. Beraz, zelako musika gustatzen zaizun, halako taldea aukera dezakezu gaur. Carlos Villagranek ateratako argazkian Barricada taldeko kideak ditugu.

- **EUSKAL HERRIA**
Euskaltzaindiak Elizanbururen ohoretan bi sari antolatu ditu. Lanak aurkezteko epea: urriak 31.

Euskal Herriko Literatur Sariak. Euskal Literatura eta liburuaren 'Euskadi' sariak eta gaztelaraz idatzitako lanak argitaratuz, literatura eta zientzi alorreko sorkuntza-lanentzako laguntzak, Eusko Jaurlaritzako Kultura eta Turismo sailak antolatua. Lanak, Kultura Lurralde Ordezkaritzaren bidez aurkeztu beharko dituzte, irailaren 15a baino lehen, hiru aldakitan, orri zenbakietan eta gutunazal itxiaren kanpokaldean lema jarri.

Gizarte Zerbitzuak Sustatzeko Euskadi Sariak. Argazkigintza, Prentsa, Irratia, Ikusentzuteko Bideak, Ikerketa eta Institutio-lana espezialitateak dauka. Lanak eta kandidaturrek helbide honetara bidali behar dira: Lan eta Gizarte Segurantzza Saila, Gizarte-Ongizaterako Zuzendaritza. Wellington Dukearen Kalea 2, 01011 Gasteiz. Lanak aurkezteko epea urriaren 31ko eguerdiko 12etan bukatuko da.

- **GASTEIZ**
'Baporea' Haur Liburu IV Lehiaketarako epea zabalik dago azaroaren 15era arte. Idazlanak euskaraz izan behar dute, gaia librea izanez, baina narrazio edo eleberriarren barruan jeneroei dagokienez. Lehenengo sariak milioi bat pezetako (50.000 libera) kopurua du dirutan eta Santa Maria Fundazioak argitaratuko du. Bigarren

sariak, argitalpenaz gain, 200.000 pezeta eramango ditu. Argibideak izateko nahiz idazlanak bidaltzeko Santa Maria Fundaziora jo behar da, Txako auzoan 3, 48480 Arrigorriaga.

- **GETXO**
'Getxo Festatan' II Argazki Lehiaketa. Gaia Getxoko festak izango da. Argazkiak zuri beltzez edo kolorezkoak izan daitezke. Lanak Getxoko Kultur Aretora bidali behar dira, urriaren 5a baino lehen. Informazio gehiago Kultur etxean bertan edo telefono zenbaki hauekin: 469 93 23 / 460 05 21 / 469 96 04.

- **IRUÑEA**
Literatur Lehiaketa euskaraz Iruñeko udalak antolaturik. Iruñeko Udaletxean aurkeztu behar dira lanak urriaren 27a baino lehen. Informazio gehiago nahi duenak, 10 01 50 / 10 01 51 edo udaletxera jo dezala.

Sanferminei buruzko diapositiba eta argazki lehiaketa. Aurkezteko epea: Azaroak 30a. Lekua: Iruñeko Udaletxean.

Sanferminei buruzko kazetaritza lehiaketa. Lanak Iruñeko Udaletxean aurkeztu behar dira Azaroak 30a baino lehen.

- **NAFARROA**
Komiki Lehiaketa. Hamabost eta hogeitabost urte bitarteko gazte nafarrek hartu dezakete parte. Lanak euskaraz zein gaztelaniaz izan daitezke, eta bakoitzak hiru gehienek. Lanak aurkezteko epea irailaren 14ean amaituko da. Nafarroako Gobernuko Hezkuntza, Kultura eta Kirol Departamentuak antolatua. Lanak helbide honetara bidali behar dira: Kirol eta Gazte Zerbitzua. Arrieta 25. 31.002 Iruñea.

- **URRETU**
Euskal Jaia Iragartzeko Kartel Lehiaketa. Lanak aurkezteko epea irailaren 26an amaituko da. Informazio gehiago Kultur Etxean edo telefono zenbaki honetan: 72 41 70.

- **ZARAUTZ**
Xabier Lizardi Haur Ipuin Saria. Jatorriz euskaraz ida-

tzia izan behar dira eta gaia librea da. Partaide bakoitzak lan bat edo gehiago aurkeztu ditzake. Lanak aurkezteko epea irailaren 10ean amaituko da, eguerdiko ordubatean. Helbide honetara bidali behar dira: Zarautzko Udaletxea. Euskara Zerbitzua. Zarautz. 'Xabier Lizardi' Literatur lehiaketarako dela adieraziz.

- **ZORNOTZA**
Santiago Onaindia Ikerketa Beka. Bi urtetakoa izango da. Beharrezkoa den dokumentazioa aurkezteko epea urriaren 16an amaituko da. Udaleko Bulegoetan aurkeztu behar dira. Informazio gehiago bertan.

- **ZUMAIA**
Julene Azpeitia IV Ipuin Lehiaketa. Lanak, 12 folio ingurukoa eta euskaraz behar du izan. Lanak aurkezteko epea irailaren 30ean amaituko da. Lanak hurrengo helbidera bidali behar dira: Zumaia Udalak. Euskara Batzordea. Eta, informazio gehiago jakin nahi izanez gero ere, bertara jo.

ANTZERKIA

- **GASTEIZ**
'La abuela echa humo' lana antzeztuko du Rafaela Aparicio, beste batzuren artean. Mikeldiak zinemako areto batean 20.30 eta 23.30etan.

ZINEMA-BIDEOA

- **BILBO**
'Las Artes Plásticas en España'. Arte Ederretako Museoa 16.30etan.
- **DONOSTIA**
Musika Zinea. Kutxako kultur aretoan 19.30etan.
- **EIBAR**
'Cita a ciegas'. Unzaga plazan 22.00etan.
- **LEITZA**
'Escalibur'. Herriko plazan 22.00etan.
- **MUNGIA**
'Indiana Jones y la última cruzada'. Torrebillera kultur etxean 12.00etan.

BESTELAKOAK

- **DEBA**
'Euskal Herriko sestogintza' erakusketa. Itziar Ama ikas-tolan, abuztuaren 13a arte.
- **GETARIA**
'Gizakia eta bere inguru ekologikoa' erakusketa. Gure Txeru Aretan, abuztuaren 15a arte.
- **HONDARRIBIA**
'Sendabelarrak' erakusketa. Zuloaga kultur etxean, abuztuaren 15a arte.
- **DANTZA IKASTAROA.** Bi txanda izango dira: abuztuaren 5etik 16ra, eta 19tik 30era. Ikastaroa Zaindua Gaztetxean izango da. Izena emateko telefono honetara deitu: 64 31 98.
- **LIZARTZA**
Irrintzilarien Lizartzako VIII Txapelketa. Txapelketa hori irailaren 7an izango da, plazan. Nahi duenak har dezake parte, adinaren mugaketa gabe eta, izena emateko epea txapelketa izango den eguna arte izango da zabalik. Izena emateko edo informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Lizartzako udaletxera jo edo 68 20 17 telefono zenbakira deitu.
- **Bikote Dantzarien Lizartzako IX Txapelketa.** Txapelketa hori irailaren 8an izango da, plazan 19.00etan. Izen emateko epea irailaren 6a arte izango da zabalik eta informazio gehiago jakin nahi izanez gero, Lizartzako udaletxera jo edo 68 20 17 telefono zenbakira deitu.
- **ZIZUR NAGUSIA**
Dantza ikastaroa. Ikastaro hori gaur hasiko da, Ortazar taldearen eskutik. Hilabete osoan, asteartero 19.30etan izango da, gaztetxean. Dantza ikastaroa zizurtar guztiei dago zuzendua.

KARTELDEGIA

A R A B A

• GASTEIZ

Azul 1. «Matrimonio de conveniencia». Akt: Gerard Depardieu / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Azul 2. «Tortugas Ninja» / 17.30.

«Cyrano de Bergerac» / 20.00 - 22.30.

Gasteiz. «Agárralo como puedas 2 1/2» / 17.30 - 19.45 - 22.00.

Samaniego 1. «La cenicienta» / 17.00 - 19.00. «Agente juvenil». Akt: Richard Grieco / 21.00 - 23.00.

Samaniego 2. «Ella siempre dice sí». Zuz: Jerry Rees. Akt: Kim Basinger, Alec Baldwin / 17.00 - 19.45 - 23.00.

Samaniego 3. «Rafi, un rey de peso» / 17.00 - 19.00. «Arma perfecta» / 21.00 - 23.00.

Samaniego 4. «Robin Hood, principe de los ladrones». Akt: Kevin Costner / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Mikeldia. «Este chico es un demonio». Zuz: George Montesci / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Mikeldiak. Ikus antzerkia.

Mikeldiak. «Mira quien habla también». Akt: John Travolta, Kristie Alley / 17.30. «New Jack city». Akt: Ice-T, Mario Van Peebles / 20.00 - 22.15. 18 gorak.

Mikeldiak. «Zandalee». Akt: Nicolas Cage, Erika Anderson / 17.30 - 20.00 - 22.15. 18 gorak.

Mikeldiak. «Las tortugas Ninja II» / 17.30 - 20.00 - 22.15.

Mikeldiak. «Depredador 2». Akt: Danny Glover, Rubén Blades / 17.30 - 20.00 - 22.15. 18 gorak.

B I Z K A I A

• BILBO

Astoria. «New Jack city». Zuz: Mario Van Peebles / 17.30 - 20.00 - 22.15. 18 gorak.

Avenida 1. «Este chico es un demonio». Zuz: Dennis Dugan / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Avenida 2. «Agárralo como puedas 2 1/2». / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Avenida 3. «New Jack city». Zuz: Mario Van Peebles / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.

Avenida 4. «Bésame antes de morir». / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00. 18 gorak.

Avenida 5. «Las tortugas Ninja II». Zuz: Michael Pressman / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.

Avenida 6. «Robin Hood principe de los ladrones». / 17.00 - 19.30 - 22.00.

Ayala. «Cyrano de Bergerac» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Capitol. Ez dago emankizunik.

Coliseo Albia. «Ella siempre dice sí». / 17.30 - 19.45 - 22.00. 13 gorak.

Consulado. «Agárralo como puedas 2 1/2». / 17.30 - 20.00 - 22.15.

Campos Eliseos. Ez dago emankizunik.

Gran Vía. «Juramento de sangre». Akt: Richard Berry / 18.00 - 20.00 - 22.00.

(Etenik gabeko emankizuna). 18 gorak.

Ideal 1. «Robin Hood, principe de los ladrones». / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Ideal 2. «Agárralo como puedas 2 1/2». Zuz: Jerry Zucker / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Ideal 3. «Bailando con lobos». Zuz: Kevin Costner. / 17.00 - 20.30.

Ideal 4. «Arma perfecta» / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Ideal 5. «Este chico es un demonio». Zuz: John Ritter / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Ideal 6. «Canguro... último modelo». / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Ideal 7. «Zandalee». Akt: Nicolas Cage / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Ideal 8. «Agente juvenil». Akt: Richard Grieco / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Mikeldiak. «Las tortugas Ninja II» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Mikeldiak. «Zandalee». / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Mikeldiak. «El marido de la peluquera». Zuz: Patrice Leconte / 17.30 - 20.00 - 22.30. 13 gorak.

Multi 1. «Misery». Zuz: Rob Reiner / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Multi 2. «Bailando con lobos». Zuz: Kevin Costner. Akt: Kevin Costner / 17.15 - 20.30.

Multi 3. «Mira quien habla también». Akt: John Travolta / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30.

Multi 4. «Colegas a la fuerza». Akt: Michael Fox / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

Multi 5. «La cenicienta». Zuz: Walt Disney / 11.15 - 17.30 - 19.45. «Como ser mujer y no morir en el intento». / 22.30.

Multi 6. «Matrimonio de conveniencia». Akt: Gerard Depardieu / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

«EL PLACER de los extraños», Paul

Schraderrek zuzendu duen azken filmea Iruinsemeek ikusgai dute oraindik. Schraderrek Venecia hartu zuen

eszenatokitizat, filme hori errodatzeko. Maitasuna, asperraldia eta amorrua dira, besteak beste, filme horretan isladatu nahi diren ezaugarriak.

Multi 7. «La profecía IV» / 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30. 13 gorak.

Multi 8. «Depredador II». Akt: Stephen Hopkins / 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Vistarama. Ez dago emankizunik.

X - 1 Aretoa. «Una rubia ardiente» / 11.30 - 15.20 - 16.30 - 17.40 - 18.50 - 20.00. 18 gorak.

X - 2 Aretoa. «Cuentos de cama» / 11.30 - 15.15 - 16.45 - 18.15 - 19.45. 18 gorak.

• ALGORTA

Gurea. «Como ser mujer y no morir en el intento» / 17.30 - 19.30. 7 gorak.

• AREETA

Gran Cinema. «Muerte entre las flores» / 17.30 - 22.00. 18 gorak.

• BARAKALDO

Duplex A. «Robin Hood, principe de los ladrones». Akt: Kevin Costner / 17.00. (Etenik gabeko emankizuna).

Duplex B. «Agárralo como puedas 2 1/2». Zuz: Jerry Zucker / 17.30. (Etenik gabeko emankizuna).

• DURANGO

Kurutziaga. Ez dago emankizunik.

Zugaza. Ez dago emankizunik.

• ELORRIO

Arriola. Ez dago emankizunik.

• GERNIKA

Gernika. Ez dago emankizunik.

• LEKEITIO

Antzoki. Ez dago emankizunik.

• ONDARROA

Alameda. Ez dago emankizunik.

Bide Onera. Ez dago emankizunik.

• SESTAO

Amezaga. Ez dago emankizunik.

• ZORNOTZA

Udal zinema. Ez dago emankizunik.

G I P U Z K O A

• DONOSTIA

Amaia. «Cyrano de Bergerac». Akt: Gerard Depardieu / 17.00 - 19.30 - 22.30.

Astoria 1. «Bésame antes de morir». Zuz: James Dearden. Akt: Matt Dillon, Sean Young / 17.30 - 20.00 - 22.45. 18 gorak.

Astoria 2. «Agente juvenil». Zuz: William Dear. Akt: Richard Grieco, Linda Hunt / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Astoria 3. «Agárralo como puedas 2 1/2». Zuz: David Zucker. Akt: Leslie Nielsen, Priscilla Presley / 17.00 - 19.30 - 22.15.

Astoria 4. «Zandalee». Zuz: Sam Pillsbury. Akt: Judge Reinhold, Erica Anderson / 17.15 - 19.45 - 22.30. 18 gorak.

Astoria 5. «Este chico es un demonio». Zuz: Dennis Dugan. Akt: John Bitter, Jack Warden / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Astoria 6. «Robin Hood, principe de los ladrones». Zuz: Kevin Reynolds. Akt: Kevin Costner, Morgan Freeman / 17.00 - 19.45 - 22.30.

Astoria 7. «New Jack City». Zuz: Mario Van Peebles. Akt: Wesley Snipes, Ice-T, Chris Rock / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Petit Casino 1. «Ella siempre dice sí». Akt: Kim Basinger, Alec Baldwin / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Petit Casino 2. «Mira quien habla también». Zuz: Amy Heckerling. Akt: John Travolta, Kristie Alley / 17.00.

«Bailando con lobos». Zuz: Kevin Costner. Akt: Kevin Costner, Mary McDonnell / 18.45 - 22.00.

Petit Casino 3. «Agárralo como puedas 2 1/2». Zuz: David Zucker. Akt: Leslie Nielsen, Priscilla Presley / 17.00 - 19.00 - 21.00 - 23.00.

Principe. Antzerkia 20.00 eta 23.00etan.

Antzoki Zaharra. Antzerkia.

Victoria Eugenia. Ikus dantza.

Savoy. «Las tortugas Ninja II». Zuz: Michael Pressman. Akt: Paige Turco, David Warner / 17.15 - 19.45 - 22.30.

• ARRASATE

Alai. Ez dago emankizunik.

• AZPEITIA

Soreasu. Ez dago emankizunik.

Zelaitxo. Ez dago emankizunik.

• BERGARA

Novedades. Ez dago emankizunik.

• EIBAR

Unzaga. «37 horas desesperadas» / 19.30 - 22.15.

• ELGOIBAR

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• IRUN

Avenida. «Bailando con lobos» / 19.00 - 22.15.

Bidasoa. Ez dago emankizunik.

• ORDIZIA

Herri Antzokia. Ez dago emankizunik.

• OÑATI

Santa Ana. Ez dago emankizunik.

• TOLOSA

Iparragirre. Ez dago emankizunik.

Leidor. Ez dago emankizunik.

• ZARAUTZ

Modelo. «Bailando con lobos» / 19.00 - 22.15.

• ZUMARRAGA

Itzalon. Ez dago emankizunik.

Zelai Aristi. Ez dago emankizunik.

L A P U R D I

• BAIONA

Marine Plus. «Double impact». Zuz: Sheledon Lettich. Akt: Jean Claude Van Damme / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 1. «Les tortues ninja 2 les heros sont de retour». Zuz: Michael Presman / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 2. «Kickboxer 2». Zuz: Albert Pyun / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 3. «Le silence des agneaux». Zuz: Johnathan Demme. Akt: Jodie Foster, Anthony Hopkins / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 4. «Ghost». Zuz: Jerry Zucker. Akt: Patrick Swayze, Demi Moore / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Marine 5. «Danse avec les loups». Zuz: Kevin Costner. Akt: Kevin Costner / 14.30 - 20.30.

Vauban Plus. «Robin des bois prince des voleurs». Zuz: Kevin Reynolds. Akt: Kevin Costner / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 1. «La bande a picsou: Le tresor de la lampe perdue». Zuz: Walt Disney / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 2. «Une epoque formidable». Zuz: Gerard Jugnot. Akt: Richard Bohringer, Victoria Abril / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 3. «L'ecole des heros». Zuz: Daniel Petrie Jr. Akt: Sean Astin, Wil Wheaton / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 4. «Designe pour mourir». Zuz: Dwight H. Little. Akt: Steven Seagal / 14.30 - 19.45 - 22.15.

Vauban 5. «Scenes de menage dans un centre commercial». Zuz: Paul Mazursky. Akt: Woody Allen, Betty Midler / 14.30 - 19.45 - 22.15.

MIARRITZE

Le Royal 1. «Robin des bois prince des voleurs». Zuz: Kevin Reynolds. Akt: Kevin Costner / 14.30 - 17.00 - 19.45 - 22.15.

Le Royal 2. «La bande a pisesou: Le tresor de la lampe perdue». Zuz: Walt Disney / 14.30 - 19.45. «Double impact». Zuz: Sheledon Lettich. Akt: Jean Claude Van Damme / 17.00 - 22.15.

Le Royal 3. «Une epoque formidable». Zuz: Gerard Jugnot. Akt: Gerard Jugnot, Richard Bohringer / 14.30 - 19.45. «Les tortues Ninja 2 les heros sont de retour». Zuz: Michael Presmann / 17.00.

«Danse avec les loups». Zuz: Kevin Costner. Akt: Kevin Costner / 21.15.

IRUÑEA

Golem 1. «Agárralo como puedas 2 1/2. El aroma del miedo». Zuz: David Zucker. Akt: Frank Drebin / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Golem 2. «Este chico es un demonio». Zuz: Dennis Dugan. Akt: John Ritter, Jack Warden / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Golem 3. «Ella siempre dice sí». Zuz: Jerry Rees. Akt: Alec Baldwin, Kim Basinger / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Golem 4. «Eijanaika». Zuz: Shohei Imamura / 17.15. «Enemigos, a love story». Zuz: Paul Mazurky / 20.00. «Desafio total». Zuz: Paul Verhoeven / 22.45.

Golem 5. «Las tortugas Ninja II». Zuz: Michael Pressman / 17.15 - 19.45 - 22.30.

Golem 6. «El marido de la peluquera». Zuz: Patrice Leconte. Akt: Jean Rochefort, Anna Galiena / 17.30 - 20.00 - 22.45.

Iturrama 1. «Bailando con lobos» / 17.30 - 22.00.

Iturrama 2. «El placer de los extraños» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Iturrama 3. «Robin Hood, el magnifico» / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Iturrama 4. «Ajente juvenil» / 17.30.

«Cyrano de Bergerac» / 20.00 - 22.30.

Carlos III. «Las tortugas Ninja II». Zuz: Michael Pressman / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Olite 1. «Mira quien habla también». Akt: John Travolta, Kristie Alley / 17.30.

«Depredador II». Zuz: Stephen Hopkins. Akt: Danny Glover / 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Olite 2. «New Jack city». Akt: Wesley Snipes, Mario Van Peebles / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

Olite 3. «Robin Hood, principe de los ladrones». Akt: Kevin Costner, Norman Freeman / 17.15 - 20.00 - 22.30.

Olite 4. «Robin Hood, principe de los ladrones». Akt: Kevin Costner, Norman Freeman / 17.15 - 20.00 - 22.30.

Principe De Viana 1. «Agárralo como puedas 2 1/2». Zuz: David Zucker. Akt: Leslie Nielsen, Priscilla Presley / 17.30 - 20.00 - 22.30.

Principe De Viana 2. «La cenicienta». Zuz: Walt Disney / 17.30. «Stella». Zuz: John Erman. Akt: Bette Midler / 20.00 - 22.30.

Principe De Viana 3. «Bésame antes de morir». Akt: Matt Dillon, Sean Young / 17.30 - 20.00 - 22.30. 18 gorak.

ZUBEROA

MAULE

Maule Baitha 1. «Allo Maman c'est encore moi» / 21.30.

Chistopher Walken.

ABUZZTUA

6

ASTEARTEA

6.51

21.48

SORTU

GORDE

San ilbehera

HOROSKOPOA

UXUE AGIRRE

ARIES

martxoak 21 — apirilak 20

Behar zenuen giro aldaketa gauzatu denetik, zure bizimodua hobetu da. Segi hortan.

TAURUS

apirilak 21 — maiatzak 20

Zapata kordoi motzegiak erosi dituzu eta ez dira motz geldituko zaizkizun gauza bakarrak.

GEMINI

maiatzak 21 — ekainak 20

Oporrak direla eta bakarrik geratu zara. Barruan duzun horrek egingo dizu konpainia.

CANCER

ekainak 21 — uztailak 21

Erruedak aldatu, bestela pintxazo bat izango duzu eta ezingo zara mugitu.

LEO

uztailak 21 — abuztuak 23

Eguzkia zuretzako soilik irtengo da gaur baina sargoria bestek ere antzemango dute.

VIRGO

abuztuak 24 — irailak 23

Gutxi dira asteartean lan egiten dutenak eta zu halere kezkatzen.

LIBRA

irailak 24 — urriak 23

Loctite erosi zenuenetik askoz errazago konpontzen dituzu, bihotzeko pitzadurak.

SCORPIUS

urriak 24 — azaroak 23

Mingain zorrotz horrekin hortzak ere zulatuko dituzu. Dentistak oportetean daude.

SAGGITARIUS

azaroak 23 — abenduak 23

Kontuz. Poltsikoak bueltatuta ibiltzen badituzu, denak antzemango dute zure bankarrota.

CAPRICORNIUS

abenduak 22 — urtarrilak 20

Itzuli zaitez betikora. Ezin naiz zugabe bizi eta begiak gorrituta ditut.

AQUARIUS

urtarrilak 21 — otsailak 18

Kolpe ugari jasango dituzu amor propioan. Ubeldura nabarmenak utziko dizkizu.

PISCIS

otsailak 19 — martxoak 20

Orain duzu beti egin nahi izan duzun gauza hori egiteko denbora, baina ez dirua.

EFEMERIDEAK

Benito Montoia Sarasketa.

1896. urteko abuztuaren 6an jaio zen Benito Montoia Sarasketa Buenos Airesen. Gaztaroko urterik gehienak Gipuzkoako Irun eta Eibarren igaro zituen. 1933an, 'Norbaik' ezizenez, Donostiako 'El diario Vasco' egunkarian hasi zen kolaboratzaile moduan idazten. Urte batzuk geroago, Buenos Airesko 'Nación Vascan' kolaboratu zuen eta geroago 'Eusko Deyan' eta 'Laurak Bat' aldizkarietan. Kolaboratzaile aparte izan zen Benito Montoia. 1947. urtean Argentinako hiriburuko 'Euskaltzaleak' lehendakari izendatu zuten.

1526. Juan Sebastian Elkanoren gorputza itsasora bota zen.

1624. Bizkaiko Batzarrak Ibarrangeluko ordezkaria ez zuen onartu, idazten ez zekiela.

1866. 'El Bidasoa' aldizkaria hasi zuten argitaratzen.

1897. Eibarren lehenengo greba egin zen.

SANTORALA. Pastor, Esteban.

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera hotz egiteko: 07-33- aurrezenbakia.

Iparraldetik Hegoaldera: 19-34- (eta 45, 4, 43 edota 48, Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo Nafarroara deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen artean:
 Araba: 945-
 Bizkaia: 94-
 Gipuzkoa: 943-
 Nafarroa: 948-

IPARRALDEA

Kostaldeko ospitalea	59 44 35 35
SAMU	15 / 59 63 33 33
Pozindatze kasuetan	56 96 40 80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59 63 55 55
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59 59 09 19
Elektrika-gas arazoak	14 / 59 52 10 18
Errepideetako berri	56 96 33 33
Kontseilu Orokorra	59 25 78 40
Miarritzeko aireportua	59 23 90 66
SNCFko trenbideak	59 55 50 50
Laborantza Ganbara	59 29 50 43
Ordua telefonoz	36 99
Meteo agiria (grabatua)	36 65 08 64
Meteo zerbitzuak	59 23 84 15

HEGOALDEA

SOS Deiak	088
Udalzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	003

ARABA

Suhiltzaileak	28 25 25
Gurutze Gorria	13 47 47
DYA	28 10 20
Errepideetako informazioa	25 42 00
Ertzaintza-Arkaute	28 20 00
Miñoiak	13 55 00
Goardia Zibila	25 61 00
Txagorritxuko Ospitalea	24 26 00
Santiagoko O. Orokorra	25 36 00
Ospitale Militarra	13 65 77
Poliklinika	22 33 00
Arana Eritexea	28 28 00
Nº 5º Esperanza klinika	25 25 00
Asepeyo klinika	27 46 55
Araba klinika	14 21 00
Forondako Aireportua	27 33 00
Gasteizko RENFE geltokia	23 20 30
Autobus geltokia	25 84 00
'Radio Taxi'	13 60 60

BIZKAIA

Diputazioako suhiltzaileak	492 28 00
Bilboko suhiltzaileak	423 30 00
Gurutze Gorria	422 22 22
DYA	431 92 00
Ertzaintza	444 14 44
Larrialdiak (Osakidetzak)	475 75 00
Basurto ospitalea	441 88 00
Galdakaoko eritexea	456 88 16
Santa Marina	446 20 66
Gurutzetako ospitalea	490 31 00
Sondikako aireportua	453 13 50
RENFE	423 86 33
ET/FV Atxuri	433 95 00
ET/FV San Nikolas	416 13 12
ET/FV Unamuno plaza	415 50 26
Bizkaia irratia taxiak	416 22 22
'Radio Taxi'	444 88 88
'Tele Taxi'	444 23 33

GIPUZKOA

Donostiako suhiltzaileak	080
DYA	46 46 22
Gurutze Gorria	22 22 22
Itsasoko Gurutze Gorria	27 22 22
Ospitale Probitziala	45 40 00
Erresidentzia	45 38 00
Gurutze Gorria (Donostia)	21 46 00
Gurutze Gorria (Irun)	61 12 03
Poliklinika	46 22 00
Deba Garaiko eritexea	79 53 00
Zumarragako ospitalea	72 39 01
Ertzaintza	28 88 88
Goardia Zibila	21 11 00
Hondarribiko aireportua	64 22 40
RENFEko geltokia	28 35 99
ET/FVko geltokia	45 01 31
Easo Taxiak	46 76 66
Santa Clara Taxiak	46 64 55
Radio Telefonoa	42 66 42
Suital Taxiak	39 80 18

NAFARROA

SOS Deiak/Forzaingoa	088
Iruñeko suhiltzaileak	22 22 22
DYA	17 17 17
Gurutze Gorria	088
Errepideetako informazioa	22 91 17
Goardia Zibila	22 11 00
Eguneko Psikiatria O.	27 38 12 / 61
Nafarroako Ospitalea	10 21 00
Bideko Ama Birjina O.	10 94 00
Noaingo aireportua	31 75 12 / 51
Iruñeko Autobus geltokia	22 38 54
RENFEko geltokia	12 69 81
Radio Taxi	21 00 00
Teletaxi	23 23 00
Goardiako Farmaziak	22 21 11

EGURALDIA

ITSASALDIAK (Portugaleten)

Itsas gora	Itsas beheira
14:02-01:31	07:31-19:18

EGUZKIA

LAINOTUA

ESTALIA

EURI ZAPARRADA

EURIA

EKAITZA

KAZKABARRA

ELURRA

ITSAS BAREA

ITSAS KIRRIA

ITSASKIA

ITSAS HANDIA

DENBORALEA

HAIZE LEUNA

HAIZE GOGORRA

EKAITZ HAIZEA

Lainoa

Ez dugu zerua erabat garbi izango gaur, lainoak agertuko zaizkigu eta. Barrukaldean eta Pirinioetan, egunak aurrera egin ahala lainoak ugari egingo dira eta, euri arriskurik ere izango da iluntzerako. Tenperaturak aurreko egunen antzerakoak izango dira eta haize ahulak joko du.

Iragarpenak

Lainoak izango ditugu oraindik. Barrukaldean

gero eta laino gehiago agertuko dira eta euri arriskua ere izango da. Lainoek Pirinioak estaliko dituzte eta euririk ere izango da. Norabide aldakorreko haize ahulak joko du eta, tenperatura aldaketa handirik ez da izango.

Itsasoa

Iparrekialdeko haizea 2-4eko indarrarekin. Bisibilitatea: Nahiko ona. Hondoko itsasoa: Apenas izango da. Itsas-haizeari dagokionez, itsaskirria.

Atzoko minimoak aireportuetan

Bilbo	17
Donostia	17
Gasteiz	13
Iruñea	16
Miarritze	18

DENBORAPASA

ENBIDO

GURUTZEGRAMA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												

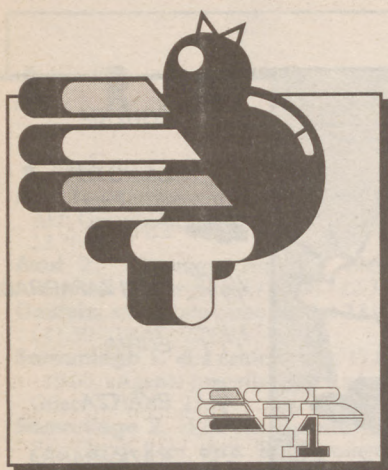
EZKER ESKUIN:

1.- Solaskidea. 2.- Ahotik ateratzen edo sartzen den airea. Edateko isurkari. 3.- H₂O. Norvegiako autoetan, Zakil. 4.- Gorabehera, konponezina. (Ald.) Niri. 5.- Bukaera. Bizkaiko herria. Nitrogenoa. 6.-Eta. Egia hasieran. Toki horretan. 50. 7.- Uruguayko ibilgailuetan. Erizainen lanbidea. 8.- Giza multzoa. Neroni.

mineoa. 5.- Einstenioa. _____jo, hautatu. 7.- Bokala. (Ald.) Ardiaren ar. 8.- Atzizkia. Zango atal. 9.- Irenduriko zezin. Argi! 9.- Lorategietako lorea. Greziako ibilgailuetan. 11.- Irlandako izen zaharra. Gauero-koa. 12.- Madarikazio, birao. Urrea.

AURREKOAREN SOLUZIOAK

1. Gizaki. 2. Berezi. 3. Ditare. 4. Baleki. 5. Aztala. 6. Ekaitz. 7. Alabak. 8. Euskal. 9. Ekarri. 10. Aisiak. 11. Inausi. 12. Bertan. 13. Kolore. 14. Ilinti. 15. Ukabil. 16. Tokiak.

13.32: **AURKEZPENA.**13.35: **BRAVE STAR.** Marrazki bizidunak.

Brave Starrek ez ohizko ahalmena dauka. Lapur txoriaren begiak, hartaren indarra, otsoaren entzumen, tigreak abidura eta guzti honetaz baliatzen da. Istorio hauek akzio eta irudimenez beterik daude eta western klasikoa eta zientzia egoki nahasten ditu.

14.00: **GAUR EGUN.** Albistegia.14.20: **DONOSTIAKO HAMABOS-TALDIA.** Laburpena.14.30: **EGUN ALAIK.** Telesaila.

'Eskuadra burua'. Richie Cunninghamen eguneroko liburuak eta Potsie Weber bere lagun onenak, Jefferson High Schoolko ikasleak dira. Hauek, 50. hamarkadan eman ziren fenomenorik garrantzitsuenak kontatzen dituzte.

14.55: **ETB KANTXA.** Errepikapena.16.35: **HONDARTZARA.** Errepikapena.17.20: **AMAIERA.**18.38: **AURKEZPENA.**18.40: **MUSIKA ETA IRUDIAK.** Musika saioa.19.10: **CAGNEY ETA LACEY.** Telesaila.

'Bitxi lapurrik bikainena'.

Cagneyek bitxi lapur argitsu bategan sentitzen duen lilurak Laceyi kezka handia sortzen dio.

20.00: **GAUR EGUN.** Albistegia.20.35: **DRAGOI BOLA.** Marrazki bizidunak.

Mendi batetan hazi den mutiko basati baten abenturak azaltzen dira. Egun batetan, neska eder baten bisita izaten du. Neska, 'dragoiaren zazpi bolen' bila dabil, leiendak dioen arabera, zazpirak lortzen dituenari dragoia agertu eta desio bat emango dio.

20.55: **ALLO, ALLO.** Telesaila.

Rene gartzelatik askatua izan ondoren (Irma mekanografalari bezala moztortuta), Mimik koronelaren mikrofilma lapurtzen du, Ivette distraitzen duen bitartean eta Michelle, erresistentzia, argazkien makina sekretuek garraitzen du. renek Gruberren gela aurkitu behar du eta toki sekretuan Ingalaterrako inbasiorako alemaniarren planoen argazkia atera.

21.25: **UDAKO ZINE GAUA.** Filmea.

«Krimono gorria».

Sugar Torch, patinajeko erregina hil dute. Charles Bancroft eta Joe Kojaku ikerlaria arduratuko dira honetaz. Biak lagunak dira aspaldidunik eta etxe berean bizi dira.

22.50: **AZKEN ALBISTEAK.**23.00: **MIKE HAMMER.** Telesaila.

'Berde mordoa'.

23.50: **EGI BIDEAN.** Erljio saioa.

ETBK BESTE telebista batzurekin batera parte hartu zuen, maitasuna, intriga eta luxua agertzen den kulebroi bat produzitzen. 'Riviera' izeneko kulebroi europarra irailetik aurrera, ETBko lehen katean izango da. 260 atal izango ditu telesail horrek eta bakoitza 26 minutukoa izango da.

Non dago Colonen hilobia?

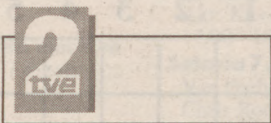
TVEko lehen kateak bere 'Viaje en el tiempo' programan, Cristobal Colonen hilobia non egon daitekeen hipotesiak azalduko dituzte. Colonen jaio zen inkognita baldin bada historiagileentzat, bere gorpua non lurperatuta dagoen ere ez da askoz ezagunagoa. Esteban Deive eta Eusebio Leal izango dira, besteak beste, ezatabaida horretan parte hartuko dutenak.

TVE-1/ 00.00etan.

Galizia atzo eta gaur

ETBk bigarren katean eskaintzen duen 'panorama' saioan, Galiziako telebista autonomikoak produzituko bi dokumental ikusi ahal izango dira. Dokumental horietan, Galiziako tradizioak, eraikuntzen egiturak eta bere garrantzi historikoarekin batera, gaurko Galizia eskainiko dira.

ETB-2/ 15.25etan.

13.38: **Aurkezpena.**
13.40: **Simplemente Maria.** Foiletoia.
14.30: **Teleberri.** Albistegia.
15.00: **Fiestas.** Jaiei eskainitako tartea.
'La Blanca-91'.
15.25: **Panorama.** Dokumentalak.
16.25: **Amaiera.**
19.10: **Aurkezpena.**
19.13: **Fabiola.** Telesaila.
20.05: **Magnum.** Telesaila.
21.00: **Teleberri.** Albistegia.
21.30: **Ole tus videos.** Lehiaketa.

22.30: **Capital financiera.** Telesaila.
23.25: **Dallas.** Telesaila.
00.15: **Azken albistegia.**
00.20: **Amaiera.**

08.00: **Avance TD.**
08.15: **Informativos en lenguas extrangeras.**
09.00: **Avance TD.** Albistegia.
09.05: **Los vengadores.** Telesaila.
09.55: **Capitales culturales de Europa.**
11.00: **Avance TD.** Albistegia.
11.05: **Caliente.**
12.05: **Avance TD.**
12.10: **Generaciones.**
12.55: **Avance TD.**
13.00: **Magazine Territorial.**
13.30: **Yo compro esa mujer.**
13.35: **Telenorte eta Telenavarra.**
14.30: **Cheers.** Telesaila.
15.00: **Telediario 1.**
15.35: **La dama de rosa.**
16.25: **Nuestras series.**
17.20: **Avance TD.**
17.25: **Aventura 92.**
17.55: **La vuelta al mundo de Willy Fogg.**
18.30: **Tendido cero.**
19.00: **La palmera.**
20.05: **El hechicero.**
21.00: **Telediario 2.**
21.35: **Las chicas de oro.**
22.05: **«Esa mujer: Carmen la de Ronda».**
00.00: **Viaje en el tiempo.**
00.30: **Diario noche.**
01.00: **Testimonio.**
01.05: **Miss Marple.**

08.00: **Babilonia.**
09.00: **Bárrio sésamo.** Haurrentzako saioa.
09.25: **Dibuja 2.** Haurrentzako saioa.
09.55: **Noticias.** Albistegia.
10.00: **«La melodía de la vida».** Filmea.
11.35: **Universidad de verano.**
13.35: **La hora de...**
14.30: **Noticias.** Albistegia.
14.35: **Babilonia.**
15.35: **Dibuja 2.** Haurrentzako saioa.
16.00: **Webster.**
16.30: **«El capitán intrépido».** Filmea.
18.00: **Noticias.** Albistegia.
18.05: **Historias de cada día.**
19.00: **Mec Mec.**
19.30: **Deportes.** Kirol saioa.
-Windsurf.
-Txirrindularitza.
21.00: **Cifras y letras.**
21.30: **Noticias en la 2.** Albistegia.
21.45: **Equinoccio.**
22.40: **El abogado Matlock.**
23.30: **Eurocops.**
00.25: **Prisma.**
00.55: **«El almirante era una dama».** Filmea.
02.25: **Amaiera.**

08.20: **Télé shopping.**
08.55: **Club Dorothée vacances.**
11.25: **Jéopardy!** Jokuak.
12.00: **Tournez...** manège.
12.30: **Le juste prix.**
13.00: **Le journal.**
13.35: **Les feux de l'amour.** Foiletoia.
14.25: **Côte ouest.**
15.20: **Tribunal.**
15.45: **Club Dorothée.**
17.15: **Texas police.**
18.05: **Riviera.**
18.30: **Une famille en or.**
19.00: **Santa Barbara.**
19.25: **La roue de la fortune.** Lehiaketa.
19.55: **Pa folles les bêtes.**
20.00: **Le journal.**
20.30: **Tapis vert.**
20.35: **«L'évadé».** Filmea.
22.20: **Combie ça coûte?**
23.15: **Des voix dans la nuit.**
00.10: **TF1 dernière.**
00.25: **Au trot.**
01.00: **Mésaventures.**
01.25: **C'est déjà demain.**
01.45: **Info revue.**
02.40: **Passions.**
03.05: **Enquêtes à l'italienne.**
03.55: **Histoires naturelles.**
04.25: **Musique.**
04.40: **Histoires naturelles.**
05.35: **Intrigues.**

08.55: **Amour, gloire et beauté.** Foiletoia.
09.20: **Vacances animées.**
10.25: **Hanna Barbera.**
11.25: **Le petit prince.**
11.30: **Motus.** Lehiaketa.
12.00: **Dessinez c'est gagné.** Lehiaketa.
12.25: **Les mariés de la A2.** Lehiaketa.
13.00: **Journal.**
13.45: **Falcon crest.**
14.30: **Le retour du saint.**
15.20: **Espionne et tais-toi.**
16.15: **Flash infos.**
16.20: **Drôles de dames.**
17.05: **Giga.**
18.25: **Flash info.**
18.30: **Maguy.**
19.00: **Question de charme.**
20.00: **Journal.**
20.45: **Les dossiers de l'écran.**
23.25: **Les arts au soleil.**
23.35: **Edition de la nuit.**
23.50: **Jazz à antibes.**
00.20: **Les évasions célèbres.**
01.10: **Des microbes et des hommes.**
02.05: **Info.**
02.30: **Les enfants de la danse.**
03.30: **Over the edge.**
04.00: **Le coeur musicien.**
04.10: **Info.**
05.05: **Les diamants du président.**

08.00: **Samdynamite vacances.**
10.00: **Guillaume Tell.**

10.25: **Continetales.**
11.30: **Carré vert.**
11.55: **Flash 3.**
12.05: **Estivales.**
12.45: **Journal.**
13.00: **Sport 3 images.**
13.30: **Amuse 3 vacances.**
14.40: **Justiciers et hors-la-loi.**
15.30: **La conquête de l'ouest.**
16.20: **40° a l'ombre.**
18.30: **Questions pour un champion.**
19.00: **Le 19-20 de l'information.**
20.05: **La classe.**
20.45: **«La Derelitta».** Filmea.
22.20: **Soir 3.**
22.40: **Mardi en france.**
23.30: **Espace francophone.**
00.00: **Carnet de notes.**

GAURKO FILMEAK

Biolentzia ulertzeko era desberdinak

ANDRES GOSTIN

Filme bortitzak ekarriko ditu egunak. Samuel Fulleren eta Tom Griesen biolentzia, ordea, nahikoa desberdina da, bakoitzak bere erara aztertu bait zuen arazoa. Hauez gain, filme zaharrak (La Cava eta Rogell), abentura kaskarrak ('El zorro y los tres mosqueteros'), Sara Montielen zikloa ('Esa mujer') eta Alvaro Vitali lerdoa ('La maestra va al mar con toda la clase')

LA MELODIA DE LA VIDA

(Symphony of six millions)
Zuzendaria: Gregory La Cava. Aktoreak: Irene Dunne, Ricardo Cortez.

Gregory La Cava komedia arinen generoan aritu zen karrera osoan, eta horregatik akaso, 'La melodía de la vida' titulu arraroa eta atipikoa da bere filmografian. Marrazki bizidunen eta komikien mundutik sortutako zinegilea izateko, nahiko kurioa da melodramak lantzeko tarteka erakutsi zuen trebezia, 'La melodía de la vida' honetan, esate baterako. Mediku judu baten gorabeherak aztertu zituen La Cava orduko garaia-ri zegokion sentiberatasun kutsua erantsiz. Medikuak auzoko jende behartsua zainduko du hasiera batean, baina denborak aurrera egin ahala lagunak, familia eta auzoa utzi eta aberatsen ingurura hurbilduko da mediku karre- rari etekin ateratzeko. La

Cavaren klasea nabarmena da produktu zahar honetan, zahartasun horretan egunero- kotasunik gordetzen badu ere.

DON CAMILO MONSEÑOR

(Don Camilo Monsignore... ma non troppo)
Zuzendaria: Carmine Gallone. Aktoreak: Fernan- del, Gino Cervi, Gina Rovera.

Don Camiloren filmeen kali- tatea usteldu egin zen urterik urte, eta hurrengo kapitulua aurrenekoa baino kaskarra- goa gertatu zen oro har. Se- rieko laugarrena da gaurkoa, azkenaurrena beraz, eta herri- ko erretorea eta alkatea Erro- man bizi dira dagoeneko. Don Camilo erretorea monsignore

bihurtu da, eta Peppone alka- tea, senadore komunista. Ga- tazka zahar bat berpiztuko da herrian eta biak itzuli egingo dira. Italiako bi alderdi nagusien arteko disputaren para- bola izandakoa degradatzen joan zen gutxinaka eta Fern- nandek eta Cervik antzez- tutako rolak ere nekatu egin zuten ikuslea. Historia iku- siegia eta ateraldi jakinak.

L'EVADE

(Breakout)
Zuzendaria: Tom Gries. Aktoreak: Charles Bronson, Robert Duvall, Jill Ireland.

Les 100 fusils' edo 'Nevada Express-en' bezala, akzioa, abentura eta indarkeria aue- ratuko ditu berriro Tom Grie-

sek hain gogoko zuen generoa lantzeko. Erritmo bizkorak, tiro zaparradek, eta pertso- naia gogorrek eta zakarrek definituko dute berriz ere bere zinema, eta abentura hauek Mexico aldera eramango ditu oraingoan. Charles Bronso- nek betek du Griesen heroi tipoaren papera: gogorra eta diruzalea, emakume baten senarra gartzelatik ateratzen saiatuko da haren enkarguz. Griesek aktore koadrila ona bildu zuen (John Hustonek ere partehartu zuen erro- daian), eta hauek eman zioten historiari, zuzendariak inon- dik inora lortu ez zuen sines- garritasuna.

KIMONO GORRIA

(Crimson kimono)

Zuzendaria: Samuel Fuller. Aktoreak: Glenn Corbett, James Sigheta, Victoria Shaw.

Samuel Fullerek errodatu dituen bitxikerien artean, hauxe da beharbada bitxiena, arrazismoa, kaleko biolentzia eta exostismoa bildu bait zi- tuen thriller gogor honen in- guruan. Fullerek mendeal- deko eta ekialdeko bi polizia jarriko ditu estrainekoz la- nean elkarrekin, gerra garai- tik lagunak diren bi polizia hain zuzen. Zuzendaria au- rreratu egin zen honela lau- rogeiko hamarkadan moda bihurtu den zinemara, arraza desberdineko polizia elkar- lanean jartzearena alegia. Fullerek ordea, bere gordin- tasuna erantsi zion tramari eta

kupidarik gabeko gogortasu- na azaldu. Horretaz gain, his- toriak ondo kontatzen eta ha- ria tajuz eramaten maixua de- la erakutsi zuen berriro. His- toria bat dago 'Crimson Ki- mono-ren' azpian, adiskide- tasun kanta. Eta maitasuna honen itzalean. Lekuko lanak egingo dituen emakumezko batek aztoratu egingo ditu bi polizia eta hauen arteko ha- rremanak hautsi egingo dira, maitasuna tarteko. Bien arte- ko borroka, kasu, Fulleren eszena antologikoen artean sartzeko modukoa da. 'Crim- son kimono' filme gogorra eta, batez ere, zintzoa da, arrazismoa eta biolentzia bere horretan erakutsi zituelako, zelofanean bildu gabe, alfe- rrikako azalpenik emateke.

EL ALMIRANTE ERA UNA DAMA

(The admiral was a lady)
Zuzendaria: Albert Pogell. Aktoreak: Edmond O'Brian, Wanda Hendri, Rudy Valee.

Beste munduko gauzarik ez badu erakusten ere, atsegina eta denborapasa aproposa bihur daiteke. Historia bera kurioa da behintzat. Sol- dadu ibili den emakume batek hamaika eraso eta endredu izango ditu lau mutil alproja eta lotsagaberen kulpagatik. Txarrena da hauetako bat zeharo txoratuta egon zela emakumeaz aspaldi batean. Gozua eta xamurra da.

ETB1

HONDARTZARA
Lehiaketa saioa

16.30

T5

¿HABLANDO SE ENTIENDE LA BASCA?
Gazteentzako saioa

19.30

TVE1

LAS CHICAS DE ORO
Umorezko saioa

21.35

A2

JAZZ A ANTIBES
Musika saioa

23.50

LA CINQ 5

06.00: Le journal permanent. 07.10: Demain se décide aujourd'hui. 07.15: Youpi, les vacances! 10.55: Corsaires et flibustiers. 11.25: Cas de divorce. 11.55: Que le meilleur gagne. 12.40: Météo. 12.45: Le journal. 13.20: L'inspecteur Derrick. 14.25: Sur les lieux du crime. 16.00: Spécial drôles d'histoires. 16.25: En direct des courses. 16.45: Youpi, les vacances! 17.45: Cap d'anger. 18.15: Shérif fais moi peur. 19.05: Kojak. 20.00: Le journal. 20.40: Le journal des courses. 20.45: L'école de tous les dangers. 22.20: Réseau conjugal. 23.50: Journal de la nuit. 00.00: Demain se décide aujourd'hui. 00.05: Club du télé-achat. 00.35: Cas de divorce. 01.05: Corsaires et flibustiers. 01.30: Tendresse et passion. 02.00: La nuit sur la 5.

6

06.00: Boulevard des clips. 07.00: M6 express. 09.05: M6 boutique. 11.30: Hit hit hit hou- rra. 11.35: La famille Ramdam. 12.10: Ma sorcière bien-aimée. 12.30: Météo des plages. 12.35: Lassie. 13.10: Cosby show. 13.40: Dis donc, papa. 14.05: Deux de vacances. 15.40: Bleu, blanc, clip. 16.45: Hit hit hit hou- rra. 16.50: Zygomusic. 17.20: L'homme de fer. 18.10: Mission impossible. 19.00: La petite maison dans la prairie. 19.54: 6 minutes. 20.00: Cosby show. 20.35: Le nouvel homme invisible. 22.15: Equalizer. 23.05: Culture pub. 23.30: 60

minutes. 00.20: 6 minutes. 00.25: Boulrock and hard. 02.00: Images traditionnelles d'extrême-orient. 03.10: Les antilles néerlandaises. 03.55: La côte d'ivoire. 04.45: La face cachée de la terre. 05.10: Les in- diens des andes.

CANAL+

07.00: CBS evening news. 07.25: Canaille peluche. 08.20: Dis Jérôme...? 08.30: V.O. 09.00: Angoisse sur la ville. 10.50: «Made in heaven». 12.30: Flash info. 12.35: Le chemin du rocio. 13.20: Dessin animé. 13.30: «Coiffeur pour dames». 14.55: Jerry Lewis show. 15.35: «Frankenstein et le monstre de l'enfer». 17.10: Grands félins d'Afrique. 17.35: Sois prof et tais-toi. 18.00: Canaille peluche. 18.30: Tiny Toons. 18.50: Top 50. 19.35: Les Simpson. 20.00: Les nuls... l'émission. 20.30: «Cyborg». 22.00: «Le bayou». 00.00: «La croisière rose». 01.15: Le fantôme assassin.

TELE 5

08.00: Marrazki bizidunak. 09.25: Humor amarillo. 09.50: ¿Hablando se entiende la basca? 10.15: María, María. 11.00: «Don Camilo Monseñor». 12.50: Vacaciones en el mar. 13.40: Marco. 14.05: Arnold. 14.35: Inés Duarte, secretaria. 15.25: «El zorro y los tres mosqueteros». 17.10: Misión imposible. 18.00: Super guay. 19.30: ¿Hablando se entiende la basca? 20.00: Apartamento para tres. 20.30: Bateadores. 21.00: Telecupón. 21.15: Topacio. 22.00: Silencio

se ríe. «La maestra va al mar con toda la clase». 23.45: Entre hoy y mañana. 00.15: ¿Hablando se entiende la gente? 01.40: Las chicas con las chicas.

3

07.30: Colegio libre de emeritos-aula 3. 08.00: La guardería. 10.00: Noticias. 10.03: Pasarela. 10.30: Pasionaria. 11.00: Vi- va la vida. 12.00: Noticias. 12.03: Santa Barbara. 13.00: Bonanza. 14.03: Embrujada. 14.30: Un hombre de familia. 15.00: Noticias. 15.30: Tan contentos. 15.33: «La ley de Chicago: venganza». 19.00: La merienda. 20.00: Chicas con clase. 20.30: La ruleta de la for- tuna. 21.00: Noticias. 21.30: Diamantes. 22.30: De tú a tú. 00.00: Un diputado fantástico. 00.30: Noticias. 00.45: Camu- flaje. 01.30: Hospital general. 02.15: Pasarela.

CANAL+

08.00: Redacción. 08.10: ABC world news. 08.35: El gran mu- sical. 09.30: Lo + plus. 10.00: «En la cuerda floja». 11.55: «El regreso del río Kwai». Filmea. 13.30: Los 40 principales. 14.00: Redacción. 14.10: Shagma. 14.35: Peter Pan. 15.00: «Rosalie va de compras». 16.28: «Amo o esclavo». 18.00: «Trampa en el pantano». 19.35: El funambulo de lo imposible. 20.00: Redacción. 20.05: Los primeros de la clase. 20.30: Los 40 principales. 21.00: Primos lejanos. 21.30: Redacción. 22.00: «El misterio de la dama blanca». 23.46: «La pequeña Vera». 01.43: Música noche.

-IRRATIA

Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 89.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 93.1
Egin Irratia.	FM 103.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	RNE-Lau Irratia.	FM 92.2
Euskalerria Irratia.	FM 91.0	Xiberoko Botza.	FM 98.6
Gipuzkoa Herri Irrat.	FM 99.8	Xorroxin Irratia.	FM 107.5

Arrate Irratia. Goizeko 11.30etan 'Lapikoaren ixile-koak' sukaldaritzari buruzko irratsaioa izango da. Iluntzeko 20.45 inguruan, berriz, 'Euskal jaia' saioa izango da gure artean. Bertan bertso saio bikaina entzuteko aukera izango dugu. Ge- roago, gaueko 10etan, hain zuzen, 'Erri kirolak' izeneko pro- grama entzun ahal izango da.

Egin Irratia. Goiz partean eta egunero bezala, 'Kale go- rrian' irratsaioaren barnean, 'Egun onak' ematen, okin bat izan- go dugu. Horren ondoren kultur proposamenak ere izango di- tugu. Hamarretako albisteen ondoren, 'Bota piñua' ekologia tartea izango da gure artean. 11.05ak aldera, Getariara joko dugu, Elkanoren desenbarkoari buruzko berriak bertatik jakiteko. Az- kenik, sukaldeko errezetak, hondartza eta entzuleen tartea izango da.

Euskadi irratia. 08.00etan Goiz kronika. 08.30etan eguraldiaren berri izango dugu. 08.35etan, 'Baratzeko pikua' saioa izango da. 10.00etatik eguerdiko letara, 'Goizean behin' irratsaioa. 13.00etan, albistegia. 13.30etan, 'Antzoki iluna' irra- tinobela izango dugu entzungai, Bernardo Atxaga eta Zubimen- direkin. 14.00etan eguraldiaren berri izango da. Horren ondoren, uda garaiko musika izango da entzungai. 15.00etan, berriz, mende honetako musikalak entzun eta gero, uda giroan irrtsaioa izango da. 17.00etan, kostaldeko trenari iritsiko zaio ordua.

EGUNEKO DIANAK

Mepansa-Alco

Aurtengo denboraldiko Mepansa-Alco eskubaloit talde nafarra aurkeztu zuten atzo Iruñean. Lehengo urtean bere geroa oso beltza zuen taldeak bi berri agertu zituen: batetik, diru premiak konponduko dituen bigarren *sponsorra* eta, bestetik, Jurij Nesterov jokalaria errusiarraren fitxaketa. Baikortasuna azaldu da berriro Zupo Ekisoinen taldean / 21

Musika Hamabostaldia

Euskadiko Orkestra Sinfonikoaren Ganbara Taldea eta Eskifaia abesbatzak zabaldu zuten atzo LII Donostiako Musika Hamabostaldia. Mozart ardatza izan zuen emanaldiak berrogeitazpi kontzertuak biltzen dituen egitarauari hasiera eman zion. Gaur Nacho Duato dantzari espainiarrak zuzentzen duen Espainiako Balet Liriko Nazionalari egokituko zaio txanda / 23

Jordi Pujol

Kataluniak egun duen estatutuak herrialde horren garapenerako ez dela nahikoa esan zuen Jordi Pujol Kataluniako lehendakariak, Planoles herrian. Pujolek itunaren irakurketa berria egin behar zela esan zuen, «kultura eta hizkuntza katalanaren jarraipenerako, batipat». Jugoslavia eta Espainiako Estatuaren egoerak «konparaezinak» direla esan zuen ere, «Espainia ez baita estatu artifiziala» / 15

Gipuzkoako Erreklutamendu Zentrua

Laurehun eta berrogeitemeretzi gazte gipuzkoarri profugo espeditentea ireki die herrialde honi dagokion Espainiako Armadako Erreklutamendu Zentruak, Gipuzkoako Buletin Ofizialean argitaraturikoaren arabera. Gaurtik aurrera, gipuzkoar gazteok 30 eguneko epea dute egokitu zaien erreklutamendu zentruan beren burua aurkezteko / 7

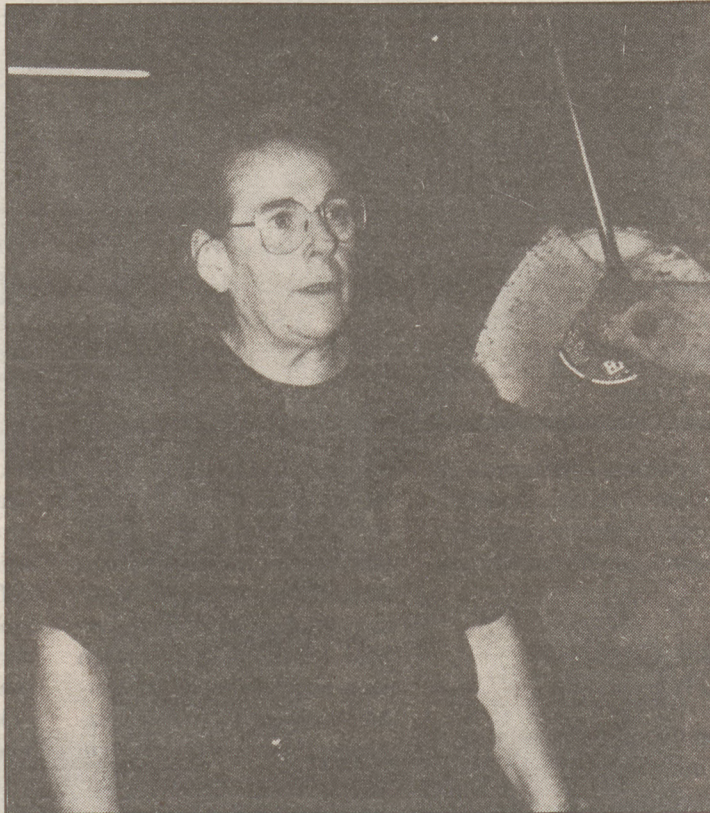
Mari Tere Ibarra: «Gure arbasoek burdina lantzeko zuten teknika egungo diseinura egokitzen dugu»

Hogeitamalau urte daramatza forja lanean Elgorriagako emakume honek

IZASKUN IBARRA / ELGORRIAGA

Mari Tere Ibarra forjan hasi zenean deus ez omen zekien, Mari Terek berak adierazi digunez. Ezkondu zirenean Korellara joan ziren senarra eta biok baina Erriberan bere txokotik urrun sentitzen omen zen eta herriira itzultzea erabaki zuten. Pintura, zeramika eta arte guztiak atsegin zitzaizkion. Bere gustua egiteko eta familia aurrera ateratzeko interbide bakarra burdina lantzea zela ikusi zuten, eta horrela hasi ziren. Senarra, hondarribiarra, itsasontzien motorrak konpontzen ibilia zen eta emakume ausarta honek esaten digunez «zeozer bazekien burdin lanean, nik berri ez nuen mundu hori batere ezagutzen». Garai hartan zer-bait mugitzen hasi omen zen forja munduan. Animatu egin ziren eta eskuzko sutegi bat, taladro txar bat eta mailu batekin ekin zioten lehendabiziko burdinsare, lanpara eta mahaiei. Aintzinako moduan egiten dute lana, eskuz, burdina irekiz eta zamatu eta soldadura guttin guttien erabiliz. «Hau da, gure arbasoen egiteko modua egungo diseinura egokitzen dugu».

Oso zailak izan ziren hasierako pausuak Mari Terentzat, «ez da txantxetako zortzi ume haztea eta aldi berean ideiak asmatu eta lana ongi egitea. Eskerrak nire amaren laguntza nuela. Jakina, nere etxea ez dela urrea bezala egoten, erdipurdika gehienetan. Baina ez, orain ederki moldatzen gara, alabak egiten bait ditue etxeko lanak»

SOSLAIA

24 urte forja lanean

Orain dela 58 urte Elgorriagan jaio eta bertan bizi den Mari Tere Ibarrak hogeitamalau urte daramatza forja lanean «neure goganbehar artistikoak bide horretatik ateratzeko aukera ikusi nuen eta». Artisau ferri gehienetan hartu dute parte senarra eta biok, baita Paris, Madril ala Barcelonara ailegatu ere egiten dituzten lanak erakustearren. Bereiziki Gipuzkoan eta Bizkaian saltzen omen dute, nahiz eta orain Londresera esportatzen hasiak diren. Zortzi seme-alaba hazi dituen emakume hau Euskal Herrian eta Estatuan burdin lanean ibiltzen den bakarra da eta «gauza naizen bitartean artisau lan honetan segituko dut, ikaragarri atsegin bait zait burdina lantzea» aitortu digu.

komentatzen du. Gaur egun, ordea, soldata ona ateratzen omen dute ordu asko eta makina bat berotasun pasa ondoren. Jendeak ez zuela estimatzen egiten zuen lana esaten du, «gaur egun berriz kultura zabaldu egin delako ala modan jarri delako askoz ere gehiago ulertzen dute».

Lan zikina izan arren, polita eta kreatiboa dela dio emakume bizkor honek: «Lan zakarra dela dirudi kanpotik ikusita, baina ez da indar gehiegi egin behar. Lan pisua gabiak egiten du, eta burdina berotuz gero, nahi duzuna lortu dezakezu». Kritika zorrotzak ere jasan izan behar ditu tarteka emakumezkoa izateagatik, senarraren babesa izan arren beti. «Marimotralu nintzela esaten zuten. Buzoa zergatik ez nuen jazten galdezka etortzen zitzaizkidan astozakil batzuk, ez bait nuen erabiltzen lodi samarra nengoelako. Ez al dira emakume asko nekazaritzan ibiltzen? Ez al duzu uste laborantzako lanak nere baino zakarragoak direla?» adierazi du.

Gaiztoenak emakumeak zirela oroitzen du Mari Terek, baina senarra ados zegoenez besteen iritziak ez ziola gehiegi axola gehitu du. Behin baino gehiagotan, norbait etorri eta bera lanean ikusita nagusiaz galdetzen omen zioten. Berak senarra deitu eta hark berekin hitzegin behar zutela erantzuten omen zien «Ikusi egin behar haien aurpegiak!» dio Mari Terek barrezka.

LERRO GUTXITAN

ETA BIHAR

Gasolindegia bera laugarren aldiz lapurtu nahian harrapatu zuten

Sestaoko gasolindegia batean izan diren hiru lapurreten egilea atxilotu zuten lehengo ostiralean, gasolindegia horretan bertan laugarren atrakua egiten ari zela, Bilboko Polizia Jefaturak atzo zabalduetako albistearen arabera. Jose Maria P.M. gaztea harrapatu zutenean uztailaren 20, 24 eta 31n erabilitako lapurreta sistema bera zerabilen, antza. Atzematerakoan 20 minutu lehenxeago Barakaldoko gasolindegia batean ohosturiko 38.000 pezeta zeramatzen aldean

HIROSHIMAKO sarraskia gogoratzen. Gaur, abuztuak 6 dituelarik, 46 urte beteko dira 'Enola Gay' hegazkin estatubatarrak bomba berri eta ikaragarria Hiroshima hiri japoniarraren gainean bota zuela. 1945. urteko gaur bezalako egun horretan, goizeko 8.15etan, munduak ezagutu zuen lehengo bomba atomikoak zer lazura eragin zezakeen. 80.000 lagun hil ziren bapatean eta hurrengo minututik egundaino 250.000 hiroshimatar heriotzak bakarrik arindu lezakeen oinazeen bizi izan dira. APko argazkiak atzo Hiroshiman bertan egindako oroigarritzko manifestazio budista jaso du.

Honda ibilgailu enpresaren sortzailea hil egin da

Soichiro Honda atzo hil zen Tokion, 84 urte zituela. Gibel gaixotasun batek ekarri dio heriotza 1948. urtean 'Honda Motor Corp' enpresa sortu zuen japoniarrari. Honda auto konponketa lantegi batean hasi zen, mekaniko lanetan. Geroago, 1946. urtean, motore enpresa bat sortu zuen. Handik bi urtetara 'Honda Motor Corp' indartsua bilakatuko zena eratu eta 1949an lehengo motozikleta kaleratu zuten bere langileek. 1973. urtean enpresaren zuzendaritza utzi eta Japoniako Autogileen Elkarte buruzagitzan jarri zuten.

Nacho Duato dantzariarekin elkarrizketa

Atzo bertan eman zitzaion hasiera Donostiako Musika Hamabostaldiari. Egitarau oparoaren artean gaur eta biharko, abuztuak 6 eta 7, Espainiako Ballet Liriko Nazionalaren iharduera iragarri dute. Nacho Duato da dantza talde honen zuzendaria eta bera-ekin mintzatu gara, hain zuzen. Biharko EGUNKARIAN plazaratuko ditugu dantzari honen eritzi eta irudipenak. Duatok lehengo urtean hartu zuen talde espainiarraren gidaritza eta ospe handia lortu du.

Gezikada erratua

Lehengo igandeko alean oker azalduko dianaren berri eman nahi genuke. Izan ere, dianaren erdi-erdian geratu bait zen Gipuzkoako Foru Aldundiarri eskainitako kanporako gezia.

ONCE

ASTEARTEA

ASTEAZKENA

OSTEGUNA

KUPOITZARRA

OSTIRALA

ASTELEHENA

98.344